

Privat COMPUTER

9. årgang nr. 11
28. oktober -
25. november 1993
Pris kr. 37,50

PC og Amiga

-vi tager det sjove alvorligt

**Sådan gør du:
Put en CD
i din PC!**

**CD-software:
Gode spil og
fræk erotik**

**Alt om Sport:
De laver
bladet på Amiga**

**Rapport fra England:
Spillene bliver
bare bedre!**

**Konkurrence!
Vind en SONY Discman
og masser af PC/ Amiga-spil!**

TEST AF ALLE DE NYE PC OG AMIGA - SPIL!

BEI AFON ApS

Istedgade 79 & 110 • 1050 København V • Tlf.: 3131 0273 • Fax: 3131 1498

AMIGA-DAGSPRIS

AMIGA TILBUD KR. 199,-

TV-Tekst
TV-Show
C-Light

Analyse
Impact
(Business Graphics)

Begrænset antal!

AMIGA SPIL

Kender du en anden der har en Amiga (eller er du en af de heldige der ejer 2)?
Vidste du at spil som
OVERDRIVE & COMBAT AIR PATROL
kan spilles samtidig på to Amiga'er.
Det kaldes at "linke" og kræver
blot to udgaver af spillet og et
"link"-kabel.

Vi har altid masser af spil på lager,
priser fra kr. 99,- til max. kr. 499,-
Indsend kupon eller ring efter
vores spille-katalog

ALFA DATA

AlfaRAM1200
1798,-
m/L af 9MB

MEGAMOUSE 290 DPI	295,-
OPTISK MUS 300 DPI	595,-
OPTISK PEN 300 DPI	495,-
INFRARØD MUS 300 DPI	795,-
TRACKBALL	695,-
AUTOMOUSE	
• OMSKIFTER MELLE MÅS & JOYSTICK	229,-
ALFAPOWER AT-HD	
LYNHURTIGE HARDDISKE MED 2 ÅRS GARANTI	
• 85 MB MED PLADS TIL 8MB RAM	3298,-
ALFADATA DISKETTEDREV EXTERN	
• MED AFBRYDER OG GENNEMFØRT DATA-BUS	
• 2 ÅRS GARANTI	798,-
1MB CHIPMEM TIL A500PLUS	699,-
1MB CHIPMEM TIL A600	699,-
512KB TIL A500/A500PLUS	398,-
ALFA RAM A500 2MB	1698,-
ALFA RAM A500 4MB	2698,-

star

Computer Printeren

LC 100C	1895,-	LC 24-200C	3745,-
LC 24-100	2625,-	SJ-144C	5495,-

EXPANSION SYSTEMS

DataFlyer SCSI	1198,-	Internit ur A1200	398,-
DataFlyer AT	998,-	Brick-ette CDTV	498,-

MICROBOTICS

M1230XA		MBX 1200z	
• 33 MHz	3498,-	• 14 MHz	1798,-
• 40 MHz	3395,-	• 50 MHz	3598,-
• 50 MHz	4395,-	VXL-030 fra	2595,-

BRILLIANCE

2398,-

Vi lagerfører professionelle programmer

microdeal

Clarity 16bit Sound Sampler m/Midi	1198,-
Personal Finans Manager Plus	469,-

NYTIED

bsc

Oktagon 2008 (A2000/A3000/A4000)
• SCSI-2 • Op til 8MB RAM
Oktagon 508 (A500/A500 Plus)
• SCSI-2 • Op til 8MB RAM
AT-Bus 2008 (A2000/A3000/A4000)
• IDE/AT • Op til 8MB RAM

1498,-

12 Bit
Farve digitizer
RGB Splitter
AGA kompatibel
CVBS &
S-Video Input

IBM PS/1 familien

Specifikationer:

- i486SX processor; 25 MHz
- 2 MB RAM
- 85 MB harddisk
- 14" SVGA farveskærm, Local Bus Video
- Tastatur og mus
- DOS 6.0, Microsoft Windows 3.1 DK
- Micro Works for Windows 2.0
- PS/1 hjælpeprogrammer

9.995,-

A1230 JAWS

• 40MHz CPU+FPU 4MB Ram 6598,-

G-FORCE 030 • 40MHz

CPU+FPU • 4MB Ram

• Ingen HardDisk 7198,-

• 120MB HardDisk 9796,-

A500-HD8+A2000-HC8+

• Ingen HardDisk 1798,-

• 170MB HardDisk 4596,-

A1208 FANG • SCSI (A1200)

• 33MHz 68882 FPU • 4MB Ram 5298,-

DSS8+ (XTAL CLEAR)

• 8Bit Sound Sampler Med Software 1098,-

I/O Extender (A2/3/4000)

• 1 Parallel & 2 Serial Porte 1198,-

G-LOCK (Alle modeller)

• Extern Genlock Med S-VHS 4698,-

IV24-PAL (A2/3/4000)

• Impact Vision 24 12998,-

PhonePack VFX 3598,-

A530 Turbo

40MHz 68EC030

80 MB HD • 1 MB RAM

6791,-

PC Tilbehør & Software

Sound Blaster Pro	1395,00
Mitsumi intern CD-ROM	1995,00
Microsoft Office (EXCEL/WORD/POWERPOINT)	
Kun ved køb af IBM eller Compaq PC	5495,00
Mitime Light Kalenderprogram	495,00
Tip & Win	495,00
Corel Draw UK 3.0	2.195,00
Corel Draw UK 4.0	6.195,00
Stunt Island	399,00
The Chessmaster 3000	199,00
Formula One Grand Prix	269,00
Maximun Overkill HelikopterSim	568,00
Lure Of The Temptress	398,00
MS FlightSim 5.0	495,00

SUPRA

Turbo 28

28 MHz 68000

Acceleratorkort.

Findes til A500

& A2000

(Kræver FAST-RAM)

1698,-

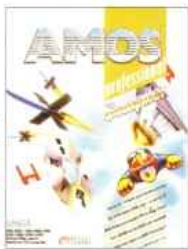
399,-

100 stk. Amiga 880kb disketter

europress
SOFTWARE

AMOS THE CREATOR
AMOS COMPILER
AMOS 3D
AMOS PROFESSIONEL
AMOS PRO COMPILER
EASY AMOS

419,-
289,-
339,-
549,-
379,-
339,-

☐ Prisliste Amiga	☐ Prisliste Amiga spil
☐ Prisliste PC	☐ Prisliste PC spil
☐ Hermed bestilles:	☐ Prisliste CDTV

Vare:	Antal:	Pris

(+ forsendelse)

Navn: _____
Adresse: _____
Postnr./by: _____
Evt. tlf. _____

Kuponen eller en kopi af den sendes til:
Betafon • Istedgade 79 • 1650 København V.

Postordre salg

Varebestilling
inden kl. 14 sendes
samme dag
☎ 3131 0273

CDTV TILBEHØR?

Vi har hvad
der findes!

ET SPIL AF DINO DINI

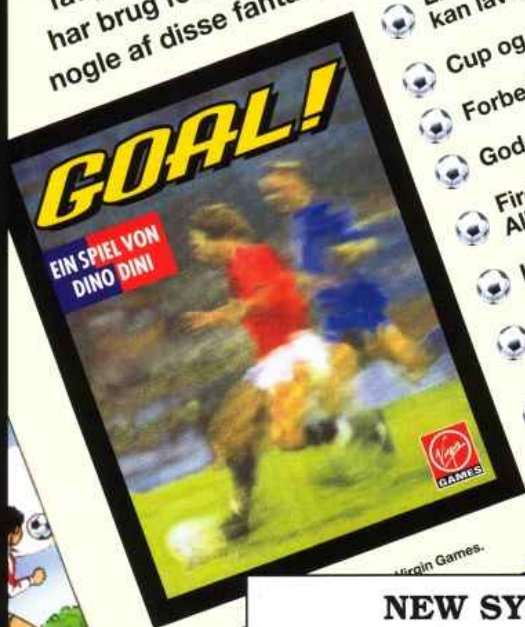
GOAL!

Når det kommer til at lave handlingsfyldte, super spilbare fodboldspil, kan ingen slå Dino Dini, hjernen bag Kick Off og Kick Off 2, bortset fra Dino Dini selv... Nu har Dino overgået

alle sine tidligere præstationer. Goal! Hans nyeste tur på banen, giver mere dybde end noget andet fodboldspil du har set. Derudover har det en masse muligheder, der gør det sjovt at tage fat på spillet og mestre det i den ultimative udfordring. Goal! har alt du har brug for, og alt hvad du vil have, i et fodbold actionspil. Se bare på nogle af disse fantastiske detaljer:

- Enormt udvalg af hold, med trøjer og navne, der selvfølgelig kan laves om
- Cup og Liga systemer
- Forbedret grafik, så du har bedre overblik
- Gode lydeffekter - lyt til brølet !!
- Fire forskellige baner, Parken, normal, mudret og våd.
- Alle spilbare i fuld og halv skala, både lodret og vandret
- Hver spiller har 8 nøjagtigt udvalgte evner
- Fantastisk raffinerede spilleregler og computer-kontrollerede spillere
- Mange muligheder for langsomme gengivelser, der kan gemmes på diskette
- Præcis kontrol af hjørnespark, indkast og frispark
- Mulighed for arkade udfordring

Available on AMIGA - PC FORMAT

DANSK VERSION

NEW SYSTEM Technology

Generalagenter for Virgin Games

Nærmeste forhandler henvises på telefon 33 33 99 96

Ansvarshavende udgiver:
Klaus Nordfeld

Chefredaktør:
Christian Martensen, DJ

Medarbejdere:
Christian Sparrevoth (spilred.), Niels Lassen (nyhedsred.), Søren Bang Hansen, Jakob Sloth, Gert og Loa Sørensen, John Alex Hvidlykke, Hans Henrik Bang, Marc Friis-Møller, Torben Hammer, Bo Jørgensen, Claus Leth Jeppesen, Jesper Kehlet, Thomas Ellegaard, Flemming V. Larsen, Bjarne Tveskov, Marshal M. Rosenthal, Kenneth Fribert, Lars J. Helbo, Mads Pedersen, Anders Christensen, Johnny Funch, Søren Svendsen

Abonnements-service:
Telefontid: 11:00-16:15
Telefon: 33 91 28 33
Telefax: 33 91 01 21
Postgiro: 9 71 16 00
Årsabonnement kr. 378
1/2-års abonnement kr. 198
Hvis bladet er enten forsinket eller udebliver, bedes du rette henvendelse til dit lokale postkontor.

Annoncer:
Forlaget Audio Media A/S
St. Kongensgade 72
1264 København K
Telefon: 33 91 28 33
Telefax: 33 91 01 21
Salgschef: Klaus Wiedemann
Salgs-konsulent: Lars Bo Jensen
Produktion: Lis Heller

Redaktion og udgiver:
Forlaget Audio Media A/S
St. Kongensgade 72
1264 København K
Telefontid: Torsdage 15-16
Telefon: 33 91 28 33
Telefax: 33 91 01 21

Vigtigt:
Artikler og fotos i "Privat Computer" må ikke udnyttes i annoncer eller anden kommerciel sammenhæng, uden forlagets skriftlige accept. Citater med tydelig kildeangivelse accepteres. Forlaget har ret til at aftrykke og udgive indsendte programmer på andre medier end i bladet. Forlaget påtager sig intet ansvar for eventuelle trykfejl.

Produktion:
Stampe&Stampe as
Dimensia III GraFX
ColorPrint North
Partner Repro Aps

Fotos:
Tobisch & Guzzmann

Distribution:
Danmark: DCA, Avispostkontoret
Norge: Narvesen

Medlem af:
Dansk Fagpresse

Tilmeldt:
Dansk Oplagskontrol og Gallup's
DRB Index

COM-BBS:
"Privat Computer"'s Bulletin Board System kører 24 timer i døgnet, 7 dage i ugen, med 1200/2400 Baud, 8 databit, 1 stopbit og ingen paritet. Brug ikke dit abonnementsnummer som password, men brug et efter eget valg. Følg instrukserne på basen for at blive registreret som bruger.
"COM-BBS", telefon: 33 13 20 03
SysOps: Claus L. Jeppesen & Hans H. Bang

INDHOLD

Privat Computer 11/93

6 Nyheder

12 Alt om Sport og Spil

Fodbold, håndbold, og alt andet, der kan spilles på og om finder du i bladet "Alt om sport og spil". Og det bliver lavet på en Amiga!

15 Scor en SONY Discman!

Send dit bedste mål fra PC eller Amiga-udgaven af "GOAL!" ind, og vind flotte præmier!

16 Put en CD i din PC

CD-ROM - hvad kan den? Og hvad kan den ikke? Og hvorfor skulle netop du købe en? Find ud af det i vores kig på CD-ROM mediet.

24 Den nye computer-kunstner

Et nyt tegneprogram til Amigaen giver DeluxePaint mere end kamp til strengen. Vi tester.

28 Interview med en grafiker

Demoredaktionen har været i Holland for at besøge en kendt demo-grafiker på Amiga'en.

30 Mad Dog McCree

Vi speciel-tester et nyt CD-ROM spil, der nærmest minder om en western fra TV, med "rigtige" mennesker! Prøv det, prøv det...

31 Månedens abonnements-vinder!

Eru du abonnent på Privat Computer, deltager du automatisk i vores månedlige præmieudtrækning på over kr. 14.000!

33 Teknisk brevkasse

Få svar på dine tekniske PC eller Amiga-spørgsmål

34 Gameplay

Danmarks mest udbyggede og bedste spil-anmeldelser slår til igen! 10 sider med de nyeste spil til din PC og Amiga.

46 Secret Service

Hvorfor er det kun naboen, der skal have lov til at gennemføre dit yndlings-spil? Snyd!

50 Mailbox

Debatten raser om Amiga, PC, lavpris-spil og CDTV. Derudover er der fødselsdagspost til Privat Computer og et par vittigheder - hvad vil du mere?

53 Europas spil-hitliste

Vi præsenterer Europas mest repræsentative computer-hitliste, hvor DU bestemmer hvad der ligger øverst på listen.

54 Prov spillet for du kober!

Istedet for at købe et dyrt spil med det samme, kan du jo prøve en gratis demo-version først!

56 London's calling!

På det største show for computerspil viste alle verdens firmaer deres nyeste spil - Vi var selvfølgelig med.

59 Det Alternative Hjørne

Få din Amiga-Workbench til at bevæge sig, mens den taler.

62 Næste nummer

Vi løfter lidt af sløret for, hvad du kan glæde dig til i næste udgave af Privat Computer!

DANMARK OG DANSKERNE GENNEM 150 ÅR

11.000 fotos, 25 dokumentarfilm fra århundred-skiftet, 15 uddrag af danske stum-film og 98 radiofoniske klipsamlet på en PC-CD-ROM. Det er hvad Danmarks Radio nu præsenterer, i samarbejde med Pioner og Undervisningsministeriet.

Titlen på CD-ROM'en hedder DANSKE BILLEDER, og er et elektronisk opslagsværk om Danmark og danskerne gennem de sidste 150 år, set med medie-koncernens øjne. Blandingen af lyd, billeder og tekst på CD-ROM kaldes også multi-medie, og i denne kategori har Danmarks Radio desuden produceret to andre titler: "SIUL-LEQ - et elektronisk opslagsværk om Grønland", og "Danmarks Frihedskamp 1940-45", begge også på PC CD-ROM.

Teknisk Forlag har udgivet et katalog, der bl.a. indeholder en oversigt over mere end 141 PC-bøger, både for nybegyndere og garvede PC-ejere.

BOGEN OM BØGER FRA TEKNISK FORLAG

Teknisk Forlag udgiver EDB-bøger på samleband, og for at også du skal have mulighed for at overskue strømmen af nye titler til din PC, har de været så venlige at udgive en bog om deres bøger!

Indenfor edb-området, der er Teknisk Forlags store område, er der ikke mindre end 141 bøger, 4 instruktionsvideoer og 5 diskette-baserede trænings-programmer til PC-programmer.

Er du PC-ejer, eller står du og skal til at købe en computer, burde der være noget af interesse i dette katalog, der iøvrigt også fåes på både 5,25" og 3,5"-disketter.

Teknisk Forlag
Skelbækgade 4
1780 København V

NYHEDER NYHEDER NYHEDER NYHEDER NYHEDER

KONKURRENCE PÅ MIKRODATA '93

Var du en af de godt 53.000 der besøgte MikroData i København? Deltog du samtidigt i Privat Computers konkurrence, hvor man kunne vinde et computerpilot-sæt, bestående af solbriller, et kampfly-spil samt et flightstick (flyver-joystick)?!

Hvis du gjorde, så er du måske een af de 10 heldige vindere! Se her om du har vundet:

Bo Rene Madsen, Værgylvej 41,
2690 Karlslunde, AMIGA

Kim Munk Hansen, Gl. Kongevej
88, 2.tv., 1850 Frb. C, PC
Ulrik Larsen, Næraparken 21,
5792 Årslev, AMIGA

Mette Ø. Friis-Pedersen, Pærevang
28, 2765 Smørum, PC

Kenneth G. Hansen, Spanargvej

6, 4623 LL Skensved, PC
Hasse Hansen, Gammellosevej
107, 6.2, 2800 Lyngby, PC
Steffen Bille Rasmussen, Birkeha-
ven 504, 2980 Kokkedal, PC
Dennis Petersen, Brønsager 84 C,
4000 Roskilde, PC
Joachim Risom, Jerslev Alle 4C,
2770 Kastrup, PC

Peter Dehn, Sønderbyvej 4, 4653
Karise, AMIGA

- Alle vindere modtager auto-
matisk et par solbriller fra Scan-
dinavian Sunglasses, et flight-
stick fra SoftExpress, og et
kampfly spil fra K. E. Leg (F15-
III til PC og Combat Air Patrol
til Amiga)

- tillykke til Jer alle!

NY JOYSTICK-SERIE

Markedet for joysticks er hastigt på vej opad. Herinde på redaktionen får vi (næsten) dagligt pressemeddelelser om nye joysticks, der kan forsøge enhver spillefanatikers drømme. Overgård Andersen's seneste skud på stammen er Saitek-serien, der rummer joysticks for enhver smag og computer, og de har således joysticks til både PC, Amiga og SEGA. For du vælger, er det dog altid en god ide først at prøve "pinden" af hos den lokale forhandler.

Overgård Andersen
Dampfærgevej 32
Frihavnen, 2100 København Ø
Tlf.: 31 423 000

EF-STATISTISK PÅ PC-CD

Eurostat-CD med
oplysninger om alle EF-landene.

De enkelte lande kan også opdeles i
mindre regioner - her Syd-Italien.

Hvis du hungre efter fakta om EF men ikke gider slå op i statistiske oversigter, har EFs statistiske kontor i Luxembourg, Eurostat, lavet en Eurostat-CD, der giver alle de informationer om EFs handel og økonomi - både for de enkelte lande, landenes

regioner og i den udstrækning det har været muligt også tal for USA og Japan. Programmet kører under MS-DOS (640Kb RAM, 4Mb harddisk) og den koster 1500 Ecu, hvilket inkluderer opdatering. Eurostat-CD vil blive opdateret en gang hver halve år og

abonnenter vil få en opdatering engang om året. Første gangs abonnenter kan få 40% rabat for det første år.

Henvendelse:
Eurostat Data Shop (Bruxelles)
Tlf: 009 32 2295 1504

LUCASARTS SPILLER MED MUSKLERNE

Før de fleste overhovedet er kommet gennem Day of the Tentacle fra LucasArts, blev det for kort tid siden offentliggjort, at de næste eventyrspil fra George Lucas' firma er på vej. "Sam and Max, Freelance Police, Hit the Road in Search of an Escaped Bigfoot" er titlen og bag den gemmer der sig en meget besynderlig historie: Bruno the Bigfoot, en blanding mellem en mand og et uhyre, stikker af med sin kæreste, Trixie Giraffe Necked Woman. Dyre-detectiverne Sam og Max skal finde dem og bringe dem tilbage til cirkus. Jagten foregår på mere end 60 forskellige lokaliteter, bl.a. Mount Rushmore Prehistoric Bungee Cavalcade!

Sam and Max er bygget over en tegneserie af samme navn, og spildesignet er uarbejdet af Sean Clark og Michael Stemmler, der begge var med til at lave "Indiana Jones and the Fate of Atlantis." Og på afgørende punkter

adskiller Sam and Max sig fra de andre LucasArts spil ved at have et nyt styresystem, hvor grafikken fylder hele skærmen og alle funktioner dukker op når spilleren

beder om det, i samme stil som Sierra-eventyrene. Sam and Max kommer til PC i slutningen af 1993.

PC: Sam and Max Hit the Road. Endnu en omgang humor på højeste plan fra LucasArts!

SE TV I WINDOWS

Med et lille kort inde i din PC fra Ravenholm Computing, kan du nu se TV derhjemme på din PC! Kortet leveres med en såkaldt PAL-tuner, der betyder at du kan koble antenne-stikket direkte til kortet, og så se TV i Windows. Ikke mere skænderi derhjemme over, hvad I skal se i TV - du sætter dig bare foran computeren istedet!

Oveni det kan du også få en Tekst-TV dekoder, så du, udover det almindelige TV, også kan få Tekst-TV i Windows!

Ravenholm sælger det hele som en pakke, og det koster kr. 5.100,-.

Ravenholm Computing
Maglebjergvej 5B
2800 Lyngby
Tlf.: 45 877 200

STOR SUPPORT TIL CD-32

Fremtiden for CD-32 tegner lovende med positiv modtagelse hos de fleste.

Kun kort tid efter lanceringen af Commodores CD-32 har flere, store softwarehuse bebudet at de vil lave spil til maskinen. Grem-lin udgiver The Lotus Trilogy, der består af Lotus Turbo Challenge 1.2 og 3 med forbedret lyd og grafik. Zool fra samme firma får en ekstra bane og forbedret lyd i CD-32 udgaven. Sensible Soccer fra Renegade Software byder på adskillige hold, turneringer og andre finesser på CD'en, og Tom Watson fra Renegade software betvivler ikke CD-32'ens succes:

"Vi håber at CD-32 vil blive en ligeså stor succes som Amigaen har været; for første gang vil folk være i stand til at købe en ægte 32-bit CD-baseret system til rimelige priser.

Det i øjeblikket mest succesful-

de engelske softwarehus, Team 17, er også hoppet med på vognen, men det kommer til at vare nogen tid før de første spil kommer.

Netop nu er Team 17 i gang med at planlægge CD-32 versioner af Alien Breed 2, Body Blows og Body Blows Galactic. Det er endda planen, at fortsættelsen til deres helt suveræne shoot'em up,

Chaos Engine fra Bitmap Brothers kommer i en special CD-32 udgave.

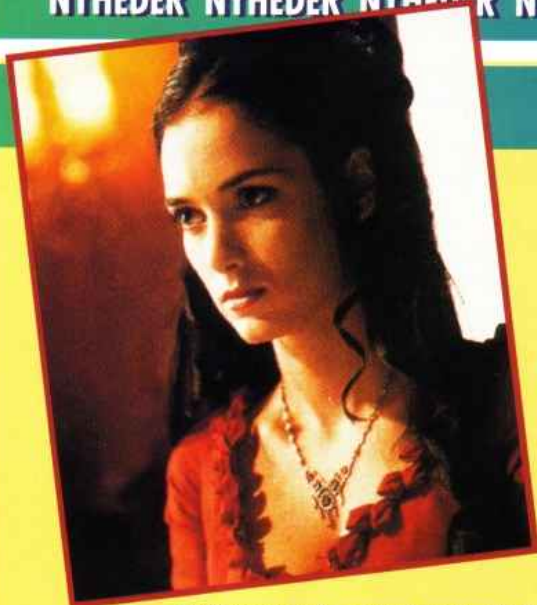

Commodores CD-32 ligner en succes. Softwaresiden er på plads!

Project X, måske kun kommer til CD-32. Men Team 17 udgiver ikke noget på denne side af nytår.

Ocean synes også villige til at lave konverteringer (generelt blot standard A1200 spil med forbedret teknik) af de næste spil de har på udgivelsesplanen, blandt andet deres licens til Jurassic Park og T.F.X. - en flysimulator, vi kommer nærmere ind på i næste nummer.

Det bliver spændende at se, om Psygnosis også vil bruge skuespillerne fra filmen Dracula i deres spil. Vist her er Winona Ryder der spiller Mina i filmen.

UHYGGEN BREDER SIG...

Mindscape og Psygnosis har een ting til fælles; Dracula. Psygnosis har fået licensen til at lave et spil over Francis Ford Coppolas biografi "Bram Stokers Dracula", der havde premiere for godt et halvt år siden. Ian Hetherington, programchef hos Psygnosis, sagde ellers i et interview i 1989 at det var umuligt at lave spil baseret på film, fordi film og computermediet er så forskellige. Man har et standpunkt til man tager et nyt! Det kan selvfølgelig også hænge sammen med, at Psygnosis er blevet købt af Sony, der også ejer et filmselskab.

Mindscares bud på blodsugende underholdning ligger i spillet Dracula Unleashed, og det ser absolut ikke dårligt ud. Med skue-spillere, der er digitaliseret ind i spillet og over 50 minutters musik tegner Dracula Unleashed til at blive et imponerende bekendt-skab. Begge vampyrspil kommer i november/december. Dracula fra Psygnosis kommer til Amiga, A1200, CD-32, PC og PC CD-ROM mens Dracula Unleashed kommer til CD 32.

Psygnosis ser i øvrigt ud til at komme mere og mere ind i fil-

mindustrien efter samarbejdet med Sony. Der kommer således også spil over filmene Cliffhanger og The Last Action Hero med henholdsvis Sylvester Stallone og Arnold Schwarzenegger. Mere om dem i et fremtidigt nummer.

Mindscares Dracula Unleashed bliver et sandt orgie i grafik og lyd. Der er brugt skuespillere til at skabe den rigtige stemning i spillet.

MULTI-MEDIE SKABER OMLÆGNINGER

Det er ikke nemt at være stort computerfirma i disse tider, hvor udviklingen går stadig stærkere hen mod multi-medie maskiner, der ifølge vismænd bliver et kæmpe marked indenfor de næste par år. Philips lancerede tilbage i 1991 deres CD-I, som indtil videre ikke er blevet den store succes, men den er på den anden side heller ikke blevet markedsført i stor stil endnu.

Nu bliver der gjort et nyt forsøg på at skabe en maskine af samme slags som CD-I, det vil sige et konsol med CD-drev, der også kan spille musik CD-ere og på længere sigt også film på CD-format. Tittlen er 3DO, og som vi skrev i dette blad for to numre siden, har 3DO-maskinen opbakning fra Matsushita (der blandt andet ejer Panasonic og Technics), MCA (film- og musikselskab), Time-Warner (film, musik og forlagsvirksomhed) og AT&T (mest kendt som USAs svar på J/KTAS).

Det bemærkelsesværdige er, at

det er film og musik-selskaber der går ind i udviklingen og dermed fjerner computerbranchen fra computerfirmaerne. Og det betyder, at alle vil være med til at få del i markedet. Paramount Pictures har købt en del af Spectrum Ho-lobyte (der bl.a. har lavet Falcon flysimulatorerne) og selv "Big Blue", IBM, har lavet en 500 mio. dollar aftale med det fallerede Atari. Nintendo har som modtræk indgået aftaler med Silicon Graphics, der laver workstations, bl.a. den computer der blev brugt til at skabe dinosaurerne i Jurassic Park.

I forvejen har vi PC CD-ROM, der virkelig er begyndt at udvikle sig henmod større, bedre og mere varierede programmer, og CD-32, der indtil videre tegner til at blive en succes. Hvem der løber af med sejren, hvis det da kun bliver een maskine, er umuligt at se på nuværende tidspunkt. Den eneste sikre udvikling er en stadig større støtte til CD-ROM

MAN SKAL SE DET FOR AT TRO DET...

Sådan bliver ens reaktion tit når man ser et spil fra amerikanske Origin Systems. Men spil som Wing Commander 1 og 2, Ultima VII, Ultima Underworlds 2 og senest Strike Commander under bæltet, kan man med god ret forvente en hel del når der kommer nye spil fra Origin.

Og her skuffer Origin ikke; de næste tre spil ser ud til endnu en gang at bøjne reglerne for, hvad der er muligt på en PC. Privateer er en blanding mellem Wing Commander, Strike Commander og Elite, det vil sige et rumspil, hvor der, i modsætning til Wing Commander-serien, er planeter og lignende overflader man kan flyve over. Man kan handle på de forskellige planeter (derfra Elite) og hele molevitten er selvfølgelig lavet i 256 farvers højopløsnings-grafik. Pacific Strike er bygget over Strike Commander med den forskel, at handlingen foregår under 2. Verdenskrig, hvor man skal manøvrere datidens fly rundt

Strike Commander Tactical Operations med nye flytyper og nye missioner.

gennem over 40 missioner. Grafikken er af samme høje kvalitet, hvis ikke bedre, end Strike Commander og systemkravene er dermed også for de rige; en hurtig 486 PC med masser af fri harddiskplads.

Men Origin har ikke glemt Strike Commander helt. Der kommer en ekstra missionspakke, hvor der er 21 nye missioner og nye flytyper at prøve kræfter med. Alle Origin spillene udkommer i dette år.

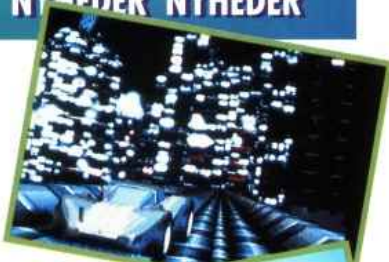
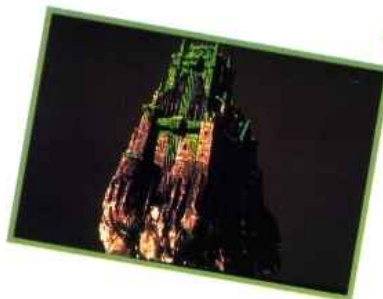

Den betegnelse passer fint til Software Toolworks kommende bilspil, MegaRace. Her har vi et racerbilspil, der er så stort at det kun kommer til PC CD-ROM (i januar) og det er der en god grund til: se på billedet. Sådan ser grafikken ud gennem spillet. 256 farvers 3D grafik med skygger og omfattende brug af digitaliserede billeder og animationer gør, at MegaRace har potentiale til at blive det største bilspil til dato!

Også fra Software Toolworks kommer spillet Dragon Tales, der er et eventyr/rollespil. Her er der, som MegaRace, tale om et CD-only spil, men for de lykkelige ejere af en PC CD-ROM, så ser Dragon Tales ud til at blive et sandt kunstværk af grafik og lyd. Billedet bør overbevise skeptikerne.

DET STØRSTE BILSPIL NOGENSINDE!

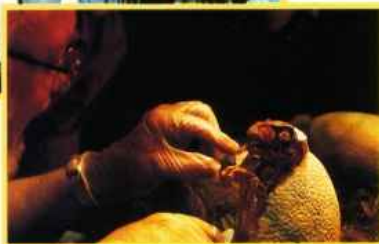
Grafikken i Dragon Tales er imponerende. Hvis spillet bliver ligeså flot som grafikken, er der noget at se frem til.

MegaRace - et bilspil der er for stort til disketter.

Filmen Jurassic Park er blevet en kæmpesucces. Nu vil computerfirmaerne være med til at dele den.

DINO-DILLEN FORTSÆTTER

I kølvandet på Steven Spielbergs monstersucces, Jurassic Park, er bølgen af programmer om dinosaurere på vej. I sidste nummer skrev vi om Optonics CD-baserede dinosaur undervisningsprogram, men der er mere.

Ocean har opsnappet spilletighederne til filmen. Microsoft lancerer Dinosaurs - et multime-

die leksikon på CD-ROM, hvor alle tænkelige og utænkelige oplysninger ligger gemt, bl.a. over 1000 billeder og 200 artikler. Microsoft Dinosaurs er lavet i samarbejde med "Dino Don" Lessem, der er formand for The Dinosaur Society, redaktør på Dino Times og rådgiver på filmen Jurassic Park.

Forfatteren Clive Barker, der bl.a. har skrevet bøgerne Weaveworld (De Verdensforviste), Damnation Game og historien til filmene Hellraiser, Nightbreed og Candyman, har lavet en aftale med Virgin, der går ud på, at der skal laves spil over hans historier.

Clive Barkers bøger er gys/horror, og forfatteren selv skal

være med til at genskabe den uhygge på computer. Spillene over Clive Barkers bøger kommer kun til forskellige CD-ROM baserede computere og aftalen er ifølge Virgin kommet i stand for at mindske forskellen mellem film og computerspil. Mere information om spillene senere...

NYT FRA MICROSOFT

Udover et dinosaur-program kommer Microsoft Publisher 2.0 og Microsoft Arcade også fra deres side. Publisher 2.0 er et DTP-program, og der er en række forbedringer i forhold til version 1.0 af samme program. Bl.a. er det med 2.0 muligt at indkopiere billeder fra Kodak Photodisk-systemet, og der er lavet en række forbedringer i hjælp til brugeren, blandt andet 35 layout-skabeloner og kon-

trol på det layout man selv laver. Publisher 2.0 kræver en PC med Windows 3.1 og helst 4Mb RAM.

Microsoft Arcade er en opsamling gamle Atari spil fra den tid, hvor Atari lavede spillemaskiner. Asteroids, Centipede, Battle Zone, Missile Command og Tempest er titlerne, og de er alle blevet moderne med ny grafik og lyd. Kører under Windows.

VIDEOUDSTYR I PC

Creative Labs Inc. - firmaet bag Soundblaster lydkortet - har lavet Videoblaster, der kan snuppe billeder fra video, laserdisk eller videokameraer og hele molevitten kører under Windows. En lignende udvidelse er på vej fra firmaet Vitec, hvor kortet blot hedder Videomaker. Endelig er der Digithursts videogrupper, der som de to andre kort, kører under Windows. Til alle tre pakker følger redigeringsprogrammer, hvor kontrast og filkompression kan afvikles. Kortene gør det muligt at benytte videobilleder eller dias til præsentationsprogrammer eller DTP. Der er i skrivende stund ikke opgivet priser, men dis-

Digithursts tre hardwarekort, der kan kombinere video og computer.

se kan rekvireres hos de pågældende firmaer. Nærmere information fås ved: Digithurst Ltd. (England) Tlf: 0763 242955. Fax: 0763 246313 Vitec, v. svensk distributør Scanteco Tlf. & Fax: 08 7390014 Creative Labs Inc. (USA) Tlf: 408 4286600. Fax: 408 4286611

KORT NYT

Super Soft er flyttet og den nye adresse er:
Rosengade 22
8000 Århus C
Telefonnummeret er det samme
(86-193244).

Fra den 29. oktober til 31. januar er der en **Leonardo Da Vinci udstilling** på Rooseum museet i Malmø, hvor den svenske afdeling af IBM og Interactive Design fra Göteborg har lavet en interaktiv computerrundvisning, hvor besøgende kan slå op under emner ved at trykke på skærmen, og så kommer der en præsentation med film, grafik og lyd. Selvom Da Vinci lavede en håndtegning af en helikopter allerede i år 1502 havde han ikke regnet med, at han ville blive studeret på en PC'er næsten 300 år senere!

Thi kendes for ret! Juristernes bibel, Karnovs Lovsamling er det seneste offer for CD'en. Kendere af Karnovs Lovsamling vil vide, at de adskillige bind tager både reolplads og tid når de skal bruges. **Men i PC CD-ROM udgaven kan der søges under emner, alfabetisk og systematisk.** Beklageligvis ved Karnovs Forlag også hvad de skal have for værket: 9000 kroner for en årgang 1993 og derefter 6000 kroner om året - en latterlig høj pris, men Karnovs Forlag må jo håbe at juristernes løn ikke falder!

Joystick fabrikkerne Logic 3 kommer om kort tid med et nyt joypad (et joystick hvor styrepinden er erstattet af knapper). Joypadet er til Amiga og kommer til at koste 18 pund i England.

"Spiontegnning" af det seneste joypad fra Logic 3.

Internet bliver åbnet for private. Så nu kan alle kommunikere over modem med folk fra hele verden, på verdens største netværk (Internet bliver brugt af godt 40 mio. mennesker). Det er firmaet Pingnet (Public InterNet Gateway) der står bag og de kan træffes på tlf. 31-161637. **Oprettelse koster 600 kr. og månedlig betaling er 75 kr.**

Explodiatic Production er navnet på et nyt, dansk public domain firma. Programmerne er til Amiga og for nærmere information skal du sende en frankeret svarkuvert (5 kr. frimærke) til:

Explodiatic Production
v/ Lars H. Nielsen
Skovbrynet 49
4450 Jyderup

NYHEDER NYHEDER NYHEDER NYHEDER NYHEDER

Amiga: Bart vs. the World

WONDER DOG

Core Design kommer om kort tid med spillet Wonder Dog, der er et platformspil, hvor man skal styre en hundevalp, der har fået sprøjtet Wonder-serum ind i årene. Som hund skal man forhindre nogle ondskefulde hundetropper i at sprede død og ødelæggelse over planeten K9 (K9 er den amerikanske betegnelse for politihunde). Og hvordan gør man det? Mit bud ville være at fjerne alle lygtepæle, så hundene dør af sprængt blære, men Core Design vil have, at man skal hoppe rundt mellem platforme og samle ekstra våben. Udgivelse i denne måned...

For at blive ved Core Design for en stund, så udgiver de også spillet Darkmere i denne måned. Herspiller man en elver ved navn Gilborn (er det mig der er noget i vejen med eller hedder elvere altid noget der lyder som finsk kogekunst?) og han skal hævne nogen osv. osv. - I kender sikkert historien ligeså godt som program-mørene, så lad os gå over til det væsentlige: Darkmere er et isometrisk 3-D (landskabet set skråt ovenfra) eventyr der kommer til PC og Amiga.

SOFTWAREHUSET ICE

Softwarehuset Ice er ligesom alle andre begyndt at lave konverteringer af spillemaskiner, og de har kastet sig over spillet Total Carnage. Ice selv skriver, at det er et spil med action, drama og humor og de har faktisk ret; den medfølgende illustration af den superhelt man skal spille sætter nye rekorder for, hvor maskulin man kan være. Hans overarm ligner motorblokken fra en Scania 142 og maskingeværet ligner en af de modeller, der også har indbygget kaffemaskine...meget morsomt! Men for at komme tilbage til spillet, så er det et skyd-alt-hvad-der-måske-engang-begynder-at-bevæge-sig spil, hvor der helt skal skyde den onde, onde general Akhboob (hvor opfindsomt). Total Carnage kommer til Amiga, CD-32 og PC CD-ROM omkring november/december.

UNDERVEJS...

Det er ikke kun Ocean der prøver at lave spil over den utrolige Simpson familie fra tegnefilmen af samme navn. Virgin kommer snart med Bart vs. the World, og

man må håbe de slipper bedre fra det end Ocean! Udgivelse til PC og Amiga snart...

NYT ROLLESPIL

Efter at have overstået de evigt tilbagevendende platformspil, kan vi nu gå videre til noget der virkelig ser godt ud! Interplay Productions kender inkarnerede rollespilsfans som holdet bag Bards Tale trilogien, og de kommer nu med et nyt rollespil - men gudske-lov ikke i Bards Tale serien. Stonekeeper rollespil på en ny måde; der er digitaliserede skuespillere der går rundt i gange-ne i de 13 riger man skal bevæge

sig rundt i. Og apropos gange-ne så er de lavet - sammen med resten af grafikken - i 256 farver med skyggebelægning og et helt utroligt dybdeperspektiv. I det hele taget er der gjort meget mere ud af Stonekeeper end andre rollespil på markedet i dag. Beklageligvis kræver det også sin maskine for at køre Stonekeeper: 4Mb RAM, 80386sx eller over og godt 30Mb på din harddisk - sådan cirka det dobbelte af Windows og Word tilsammen! Kommer kun til PC og det bliver i dette år.

HAR DU NYHEDER?

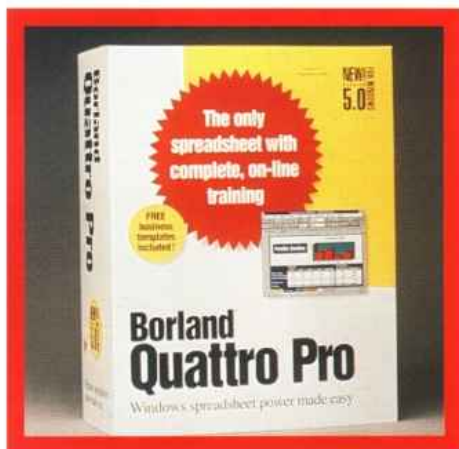
Send oplysninger/pressemeddelelser, inkl. billeder til Privat Computers nyhedssektionen på adressen:

Privat Computer
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf.: 33912833
Fax.: 33910121

Enestående tilbud til studerende ...

Nu kan du købe

*markedets bedste
regneark*

Quattro Pro 5.0 for Windows for kun

kr. 487,50 incl. moms

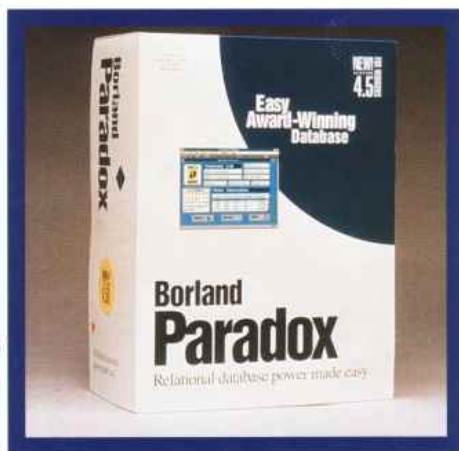
(normalpris kr. 1.237,50 incl. moms)

*og markedets bedste
database*

Paradox 4.5 for Windows for kun

kr. 487,50 incl. moms

(normalpris kr. 1.862,50 incl. moms)

Følgende forhandlere er lagerførende:

Computer City Supercenter A/S
Hovedvejen 11
2600 Glostrup - 43 44 80 00

ORFEUS
Skæring Skolevej 202
8250 Egå - 86 22 99 55

CPU HyperStore A/S
Gadelandet 22
2700 Brønshøj - 31 80 17 00

dtPARTNER A/S
Avderødvej 53
2980 Kokkedal - 42 18 07 08

CPU HyperStore A/S
Graham Bells Vej 6
8200 Århus N - 86 78 33 55

Polyteknisk Data
Anker Engelundsvej 1
2800 Lyngby - 45 93 37 77

DATA PALLE
Hobrovej 19
9200 Aalborg SV - 98 18 98 87

Ravenholm Computing A/S
Maglebjergvej 5 B
2800 Lyngby - 80 30 30 00

Ja tak, jeg ønsker at få tilsendt yderligere information om:

☐ Quattro Pro 5.0 for Windows

☐ Paradox 4.5 for Windows

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____

Telefon: _____

Kuponen sendes eller faxes til:

Borland Scandinavia A/S, Gydevang 12, 3450 Allerød
Telefon 42 27 64 55 - Telefax 42 27 16 77

DE LAVER DERES EGEN AVIS PÅ EN COMPUTER

Lige så uundværligt som "Privat Computer" er for dig, er "Alt om SPORT & SPIL" for sportsfanatikere. Systemtipning, Lotto og spil hos bookmakere. Fodbold, håndbold, ishockey og alt andet, der kan spilles på og om finder du i bladet. Og det bliver lavet på en Amiga!

Af John Alex Hvidlykke

I Frederiksgade i Århus sidder Tim Mortensen og Jan Linnebjerg, henholdsvis 23 og 22 år. Tim er chefredaktøren, ham som samler alle trådene og holder bladets net af skribenter i gang. Jan Linnebjerg er computereksperter, som svinger pisken over A3000'eren - og forvandler de tilsendte artikler til færdigombrudte avissider.

Alt om SPORT & SPIL udkommer én gang om ugen. 24 avissider, tæt pakket med gode staldtips og tipssystemer.

Og der står virkelig meget på siderne! Der er ikke mange billeder (de er både tidskrævende og dyre). Til gengæld er der i snit ni kilobytes tekst og ca. 10k tabeller pr. side. Det er to til fire gange så meget som på en almindelig avisside.

Kun til abonnenter

Du kan ikke købe bladet i kiosken. Alt om SPORT & SPIL sælges kun til abonnenter. Det er simpelt hen for dyrt at sende de mange eksemplarer ud til kioskerne, hvor der ikke er nogen garanti

for at alle bladene bliver solgt. De resterende skal så returneres. Det betyder masser af administration. Og med kun tre medarbejdere er der ikke mandskab til det.

Bladet har ca. 1.000 abonnenter i Danmark, 400 i Norge, et par hundrede i Sverige - og enkelte i resten af Europa.

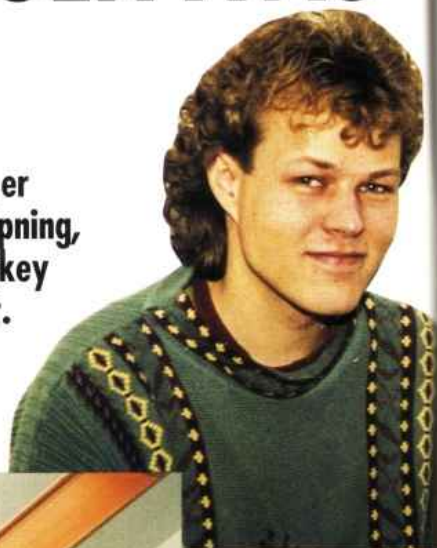
Alt om SPORT & SPIL er snart

tre år gammelt. Men der er sket ikke så lidt siden det første nummer, som blev lavet i slutningen af 1990. Dengang var det et lille A5-hæfte, i "klippe-klistre" sats, nedkopieret og trykt på off-set. Siden købte de unge bladejere deres egen off-set trykmaskine. I dag bliver bladet imidlertid trykt "ude i byen", i rigtig avis-format.

denen, skyldes det, at Jan Linnebjerg i forvejen var vant til at arbejde på den maskine.

Jans computer-historie er den sædvanlige: Han startede i konfirmationsalderen, med en Commodore 64, siden gik han over til Amiga. Dengang var interessen spil og programmering.

"Jeg traf Tim i sommeren 1990,

Tim Mortensen er chefredaktør for "Alt om SPORT & SPIL". Det er ham, der svinger pisken over bladets stab af skribenter.

Jan Linnebjerg har "kun" en Amiga 3000 at kommandere med. Men den får til gengæld også lov til at arbejde i døgn drift, når bladets skal laves færdigt, søndag og mandag.

Jan Linnebjerg er gammel Amiga-freak. Det var derfor naturligt, at det blev den maskine, der blev valgt til at producere bladet på.

i Løkken. Han havde altid interesseret sig for sport, og han havde en idé om at lave en avis", siger Jan.

Ingen af de to har nogen uddannelse bag sig i det de gør. Men efter at have fremstillet 150 numre af bladet, har de en temmelig solid erfaring i ryggen.

I begyndelsen blev bladet lavet på en hårdt presset A500, udstyret med PPage. Nu bruges en A3000 med højopløsningsskærm, som lidt bedre lever op til kravene, når der skal laves en avis.

Ud over PPage benyttes Art Department Pro til grafik. De færdige sider sendes til trykkeriet som PostScript-filer.

"Vi var lidt nervøse for, om formaterne var fuldt kompatible - men når "Det nye COMputer" kunne gøre det, burde vi vel også kunne!", siger Jan.

Satellit-tv er en vigtig kilde

Den lille redaktion bruger dog også megen tid på at se tv. Satellit- og kabel-tv er en vigtig kilde til sportsnyhederne.

Desuden har bladet et net af meget entusiastiske kilder og freelance-skrivere, fordelt over hele Europa. Det er dem, som gør det muligt for de to unge bladejere at holde sig og læserne up-

Tim Mortensen vil ikke garantere, at du bliver millionær af at følge bladets anvisninger - "Men alt andet lige kan du ikke undgå at blive bedre til at spille, når du sætter dig ind i tingene".

to-date med resultater og systemer.

Virker det?

Men virker det så? Er man sikker på at blive millionær, hvis man følger systemerne i Alt om SPORT & SPIL?

Bladet giver ingen garantier. Men det hjælper at være informeret.

"Alt andet lige kan du ikke undgå at blive bedre til at spille, når du sætter dig ind i tingene", siger Tim Mortensen. Han fortsætter: "Det er et vidensspil. Det er din viden imod bookmakerens."

Det er sket tidligere, at bladet har købt et færdigt system - og at de læsere, som blot skrev det af, har vundet gode penge. Men i

øvrigt behøver man heller ikke at vinde hver gang:

"Glæden ved at vinde er nok større end ærgrelsen ved ikke at vinde", mener Jan Linnebjerg.

Ikke over 32 sider

Produktionsformen giver en naturlig begrænsning for bladets omfang. Når én mand skal ombyrde hele avisen, er der simpelt hen ikke tid til at lave mere end maksimalt 32 sider.

Det er dog ikke sikkert, at Alt om SPORT & SPIL har nået sin endelige form. Tim kunne godt tænke sig at have mere omkring selve sporten, frem for kun odds. Til den tid kan det også være, at avisen finder vej til kioskerne hylder.

En uge på redaktionen

TIRSDAG:

"Dagen derpå", ugen begynder. En rolig dag, hvor Tim og Jan rydder op.

ONSDAG:

Nu er det tid at lave alt bogføringsarbejdet. Kampprogrammer bearbejdes, og nye idéer drøftes.

TORS DAG:

Artiklerne begynder at dukke op. I de fleste tilfælde er der tale om tidligere aftaler.

FREDAG:

Flere artikler. Bladet begynder at tage form.

LØRDAG:

Det ligner mere og mere en avis. Men der mangler stadig 80-90 procent af stoffet!

SØNDAG:

Er ikke nogen hviledag - tværtimod! Det meste af stoffet ankommer (over modem). Nu er det "bare" at få det lavet om til færdige, ombrudte artikler!

MANDAG:

Kontakt til trykkeriet. De sidste småfejl rettes. Først på eftermiddagen kan de to trætte redaktører endelig holde fri. I morgen begynder det hele forfra.

I starten blev "Alt om SPORT & SPIL" produceret på en stakkels A500. I dag bruges en A3000, samt en højopløsningsskærm.

AMIGA!AMIGA! AMIGA!AMIGA!

VERDENS MEST SOLGTE MULTIMEDIA COMPUTERE!

AMIGA CD32 - verdens vildeste konsol!

CD32 spillecomputeren i "konsol design" indeholder ægte 32 bit Amiga teknologi, dobbelt-hastigheds CD drev, der kører CDTV titler og almindelige audio CD'er - også dem med grafik. Og ikke mindst alle de nye superspil der er lavet til CD32 - de kan være op til 600 MB store pr. CD (svarende til ca. 650 disketter). Gameadapter for den medfølgende joystick eller mus, joysticks - eller hvad med fremtidens Virtual Reality Gloves? Leveres med Gyldendals Fakta Leksikon på CD og to forrygende action spil.

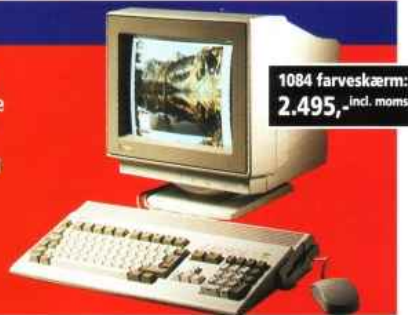
Introduktionspris fra: **3.495,-** incl. moms

AMIGA 1200 - ægte 32 bit computer med CrossDOS™

Amiga'en til den krævende bruger! True color local bus grafikaccelerationskort, 16,8 mill. farver (256.000 på skærmen) superhøj grafisk opløsning, Hi-Fi stereolyd og game adapter indbygget. Direkte tilslutning til TV/video. AmigaDOS™ 3.0 og CrossDOS™ gør denne Amiga kompatibel på fil-niveau med alle PC-DOS baserede data. Mulighed for indbygning af harddisk.

Priser fra: **3.495,-** incl. moms / excl. skærm

AMIGA 4000 - den professionelle multimedia-maskine!

Den perfekte computer til avanceret desktop publishing, 3-D animationer, musik- og videoproduktion og ægte multimedia præsentationer. Alle relevante tilslutningsmuligheder, True color local bus grafikaccelerationskort, 16,8 mio. farver, Hi-Fi stereolydkort og styresystemet AmigaDOS™ 3.0.

Med 68030 processor, 2 MB RAM, 80 MB harddisk: **11.995,-** incl. moms / excl. skærm

Med 68040 processor, 6 MB RAM, 120 MB harddisk: **18.995,-** incl. moms / excl. skærm

AMIGA!AMIGA!

SE DEM OG PRØV DEM HOS DIN FORHANDLER I DAG!

 AMIGA

SCOR EN SONY DISCMAN!

Send dit bedste mål fra PC eller Amiga-udgaven af "GOAL!" ind til os, og vind flotte præmier!

New System Technology har netop fået generalagenturet på alle spil fra Virgin Interactive Entertainment, og dermed har Danmark fået deres helt egen Virgin-afdeling. Det fejrer vi med en konkurrence, der er noget ud over det sædvanlige.

1. Præmien

Den heldige vinder får intet mindre end CD-Rom-udgaven af superoplevelsen 7th Guest, og noget så sjældent som den originale soundtrack-CD fra det første Dune-spil. Men! Du skal jo også have noget at spille den på. Derfor får vinderen også tilsendt den formidable Sony D-121 Discman! Derudover får du en Adidas-taske og T-shirt, samt et par Virgin solbriller. Endelig vil du også modtage spillet "Global Gladiator"!

Ialt præmier for over kr. 3000,-

2. og 3. præmien

Som andenpræmie har vi valgt spillet "Global Gladiator", en Adidas taske og T-shirt, et par rå Virgin-solbriller og Dune 2. Ialt præmier for kr. 1200,-

- og til den lykkelige bronzevinder er der et Dune 2, en ægte Virgin frisbee, og de rå Virgin solbriller. Præmiesum ialt: kr. 500,-

Indsend dit bedste mål!

Naturligvis kan man ikke få den slags præmier uden at gøre noget for dem. For at komme i betragtning til en bid af overflodighedshornet, skal du indsende det bedste mål, du nogensinde har scoret i Goal! Et dommerpanel af Glenn Petersen fra Virgin, vores egen Goal-guru Christian Sparrevohn og skaberen Dino Dini vil så udpege de tre bedste mål og kvittere generøst med ovennævnte præmier - Hurra!

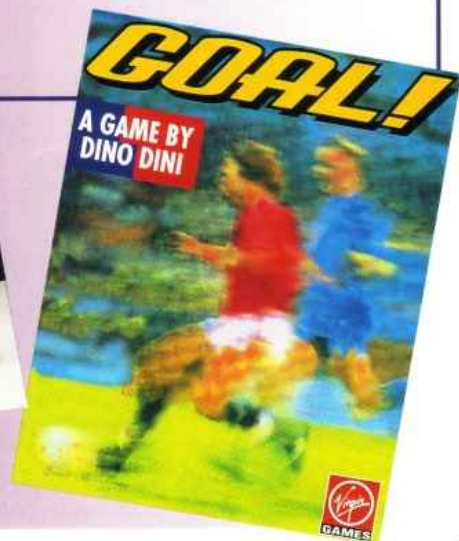
Sådan deltager du:

- 1) Du må højst sende tre mål ind
- 2) Vi skal have dem inden 30. november
- 3) Medarbejdere på Privat Computer og New System Technology må ikke deltage.
- 4) Arrangørerne har rettighederne til alle indsendte mål
- 5) De tre dommere bestemmer suverænt
- 6) Præmierne kan ikke byttes til penge eller andre præmier
- 7) Du SKAL have det originale Goal! for at deltage. Alle vindere vil blive checket.

Held og lykke!

Send disketten med dit bedste mål, samt navn, adresse og computer-type til:

Privat Computer
St. Kongensgade 72
1264 København K
Mærket "Goal!"

HVAD ER CD-ROM?

En CD-ROM er ikke en ROM i sædvanlig forstand. Det er ikke en lille kreds, dybt inde i din PC. Det er en CD-afspiller, beregnet til data-CD'er i stedet for musik-CD'er.

Men hvad kan den? Og hvad kan den ikke? Og hvorfor skulle netop du købe en? Find ud af det i vores kig på CD-ROM mediet.

Af John Alex Hvidlykke og Lennart Svenstrup

Først og fremmest er der masser af plads på en CD-skive. Omkring 640 megabytes rå dataplads. Eller noget i stil med 300.000 tæt-skrevne A4-sider med tekst. Alligevel består mange af de programpakker, man kan finde på CD, af komprimerede filer (filer, der er "pakket" sammen så de fylder mindre) - nogle gange over en gigabyte data!

CD'erne er sikrere end harddiske og disketter. Fordi dataene ikke er magnetisk lagrede, kan de heller ikke ødelægges af magnetisme (fra højttalere, TV eller computerskærme!). De data, der først er anbragt på en CD, ligger altså sikkert og godt. Selv om man stadig skal behandle selve den sølvskinnende skive med forsigtighed.

Ingen skrivning

Sikkerheden hænger også sammen med, at du ikke kan skrive på en CD-ROM (ROM betyder jo også Read Only Memory). Du får altså ikke et billigt lagermedium med et CD-drev. "Kun" adgang til store datamængder - på købte, færdigskrevne CD'er. Der findes ganske vist specielle drev og tilhørende skrivbare CD'er. Men drevene befinder sig desværre stadig i det ubejlelige prisleje omkring 50.000 kroner.

Den positive side er, at dataene er absolut sikre imod virus, når

først de er brændt ind på CD'en. Men programmerne skal selvfølgelig være fri for virus, inden CD'en skrives.

Endelig er CD'erne billige at fremstille. Med en fremstillingspris på omkring en tier pr. CD, når først masseproduktionen er sat i gang, skal en softwarepakke

Hastighed

Mange gør den fejltagelse at tro, at CD-ROM også er et hurtigt medium. Det er desværre ikke sandt. Sammenligner du med en normal PC-harddisk, kommer harddisken ind adskillige vognlængder foran CD-ROM'en.

Med CD-ROM åbner der sig en masse muligheder!

ikke bestå af ret mange disketter, før det er billigere at udgive softwaren på CD. Det gælder i høj grad også shareware - en CD kan rumme samme mængde data som knap 450 high density disketter (men der er dog ingen garanti for, at den også er fyldt op).

En typisk AT-bus harddisk kan pumpe sine data ind i PC'en med en hastighed på mellem en halv og en hel megabyte (million bytes) i sekundet. Et normalt CD-ROM drev overfører 150-170 kilobytes (tusind bytes) i sekundet (afhængigt af, hvordan selve

CD'en er optaget). Altså imellem en tredjedel og en sjettedel af hastigheden på din harddisk. Overføringshastigheden er så godt som ens for alle normale CD-ROM drev. Det er simpelt hen den samme hastighed, som audio-CD'ere afleverer deres (lyd)data kører med. Søgetiden er også noget længere end for harddiske. Et typisk CD-drev bruger ca. 350 millisekunder (eller en tredjedel af et sekund) på at finde det sted på disken, hvor de rigtige data ligger. En nogenlunde anstændig harddisk kan klare det på 15-17 ms.

Multimedia PC

Et af de modeord, der ofte hæftes på PC'erne i dag, er "multimedia". Selvom ord er taknemmelige, er der sat en standard for hvad det er tilladt at hæfte betegnelsen multimedia på. En maskine skal for at overholde Multimedia PC (MPC) standarden have mindst en 386 SX16 processor, 2 MB RAM, 40 MB harddisk, VGA-grafik, et Sound Blaster-kompatibelt lydkort - og et CD-ROM drev. De specifikationer kan de fleste PC'ere opfylde i dag. Bortset fra CD-drev og lydkort. Så med et CD-drev i din PC er du næsten sikker på at du samtidig får dig en rigtig "Multimedia-PC". Hvis du ikke i forvejen har et lydkort, kan det evt. beta-

Nå, lad os så se, hvad der er i kassen. Først erklæringen om at gøre alt, hvad de siger...

le sig at kigge på en af de færdige "multimedie-pakker" med CD-ROM og lyd kort.

Double Up

I løbet af de seneste års tid er der kommet en række CD-drev, som overfører data dobbelt så hurtigt som de "normale" drev:

Deså kaldte "double-spin" drev. Som navnet antyder, er tricket at rotere disken dobbelt så hurtigt i drevet. Værsgo - dataene kommer dobbelt så hurtigt fra læsehovedet, og ind i computeren. Men det stiller større krav til præcisionen i drevet - og dermed til din tegnebog. Det testede Chinon doublespin-drev er mere end dobbelt så dyrt som Mitsumi-drevet.

Audio-CDs

Endelig får du også en gratis CD-afspiller med i købet, når du køber et CD-ROM drev. Alle de drev, vi har testet, har været forsynet med en hovedtelefonudgang på fronten.

Og Mitsumi-drevet har desuden en udgang på bagsiden, som kan forbindes til interface-kortet (eller til "CD"-indgangen på et lyd kort). Så du kan altså også spille musik-CD'er i dit CD-ROM drev.

Hvilke standarder findes der?

Det, man skal være opmærksom på, når man køber et CD-ROM drev er, at hvis man køber det for-

Et drev, et interface, et fladkabel til data, og et skærmet kabel til lyden.

kerte CD-ROM-drev, kan det være svært at bruge drevet til det formål, man har købt det til.

De billigste CD-ROM drev kan kun bruges til at gengive lyd og billeder i begrænset omfang, og det kan være meget vanskeligt at få nogle ordentlige programmer, som kan afspilles på denne type drev, det kan bl.a. nævnes at Kodaks Photo-CD system ikke kan køre på disse drev.

Giver man derimod nogle få hundrede kroner mere, og køber et CD-ROM drev, der er XA (Extended Architecture) kompatibelt, får man mange flere muligheder, f.eks. bliver mulighederne for at få både lyd og billede indlæst bedre. Det skyldes, at lyd og billede er lageret i forskellige spor, fastlagt efter XA standarden. Det gør det muligt, effektivt, at skifte mellem indlæsning af grafik og indlæsning af lyd. Det er også denne standard, som Kodak bruger til deres Photo-CD system (selvom de dog ikke lægger lyd til billederne).

Multi-session

Men, selvom ens drev overholder CD-ROM XA standarden, er alle problemer ikke løst. Mange af de drev der sælges i dag, er Single Session-drev, modsat Multi Sessions drev. Forskellen er, at ved et Single Session-drev, skal alle de data der læses fra CD-pladen, være skrevet på én gang. Modsat et Multi Sessions-drev, hvor der kan skrives på pladen over flere gange. F.eks kan et firma få skrevet deres regnskab for 1993 ned på pladen, og så året efter aflevere den samme CD-plade og få

Efter at have fjernet diskette-drevet, kan vi nok så nydeligt skyde CD-drevet ind.

skrevet 1994-regnskabet ned ved siden af 1993-regnskabet.

Det samme kan gøres med billeder, hvor man lægger nogle billeder ned på et tidspunkt og så senere får lagt flere billeder ned på den samme CD-plade.

Ved Single Sessions drevene, vil det kun være muligt at læse det første regnskab, - modsat Multi Sessions-drevet, som gør det muligt at læse alle regnskaberne.

Selvom der endnu ikke findes det store udvalg af drev, som bygger på den udvidede CD-ROM XA struktur og samtidig er multi-sessions drev, er det værd at finde et sådant drev.

Det må i fremtiden forventes, at mange opdateringer og udgivelser kun er mulige at læse på drev, der er Multi-Sessions og samtidig XA kompatible.

Med det hele...

Af andre standarder er CD-I (I for Interactive) den mest interessante. Men hér er der tale om et komplet computersystem (i konkurrence med Commodores CD-TV). CD-I drevene indeholder en lille 68000-baseret computer, som behandler de indlæste data. Det gør det muligt at koble et fjernsyn direkte på CD-I drevet og herefter se og styre programmerne (læs: billederne) gennem fjernsynet.

CD-I standarden er opfundet af blandt andre Philips og Panasonic. Med tiden kan man forvente sig meget af CD-I.

Men endnu er det meget få drev, der understøtter denne standard (herhjemme kun Philips CD-I!), og de er forholdsvis dyre.

...og i med skruerne!

Endelig er der naturligvis CD-TV, som vi har skrevet meget om igennem tiden. Se også testen af det nye Amiga CD-32 drev i september-nummeret.

Skal jeg vente?

Det spørgsmål, der altid melder sig i en branche, der udvikler sig så hurtigt, som computerbranchen er: Skal jeg købe nu - eller vente og se, om tingene bliver billigere og bedre.

For det første: Du kan vente fra nu af og til dommedag, hvis det skal være på dén måde. Det ser ud til, at priserne vil blive ved at falde. Men vi tror nok, at det "stejleste" fald er overstået (ellers vil de fleste af drevene være gratis til næste år). Men vi kan da prøve at gøre os et par tanker om, hvordan drevene kan blive bedre:

For det første kan dual-spin drevene sagtens blive billigere. Teknologien i dem er ikke så forskellig fra de almindelige CD-drev. Og man kan jo bare kaste et blik på den nye Amiga CD-32 maskine (se nr. 9/93 - men det har vi jo sagt!). Den koster ca. 3.500 kr. - inklusiv et dual-spin drev og en A1200! Ser vi på almindelige musik-CD'er, er drev, der kan rumme 5-10 CD'er i et magasin, ved at blive populære. Det kunne da være ganske interessant at have den samme mulighed på CD-ROM (de findes, men er meget dyre). Endelig kan vi også håbe på, at de drev, der kan skrive CD'er, efterhånden kommer nedad i pris. Det skal såmænd nok ske en dag. Men du kan sandsynligvis nå at slide et almindeligt drev op, imens du venter.

Så skal adresse, interrupt og DMA-kanal indstillet på interface.

Ud med skruerne og af med svobet. 5,25"-drevet må desværre ryge sig en tur. Der er ikke plads på fronten!

Der trækkes kabler. Hvis bare der var plads.

Og til sidst skubbes interface på plads i en sokkel i motherboardet.

TAG MED AT-BUSSEN ELLER HOP PÅ SCSI-TOGET

Mitsumi-drevet bruger den standardiserede AT-bus. Så det nødvendige interface er relativt simpelt (billigt). Desuden har flere af de mest almindelige lyd-kort indbygget interface til AT-bus CD-drev. Alternativet er et SCSI-interface, som Chinon-drevet bruger. Uden at vi her skal komme ind på alle finesser og muligheder ved SCSI-standarden (Small Computer Systems Interface) kan vi sige, at SCSI giver mulighed for at koble op til syv enheder på samme interface. Ud over CD-drev kan du finde både harddiske, scannere og tape-stre-amere til SCSI. Der er mulighed for meget hurtig data-overførsel via SCSI (over to megabytes i sekundet). Det er bare ikke så aktuelt her, når Chinon-drevet kun kan aflæse disken med 300 kb/s.

Hvor bor du?

Inden du kan bruge dit nye drev skal du først give det en adresse i PC'ens hukommelse. Og her bliver det kompliceret. For det betyder, at du skal kende adresserne på dine øvrige interfaces (harddisk-kontroller, skærmkort, lyd-kort, modem, ekstra porte - eller hvad du ellers har belønnet din PC med af ind- og udgange til den virkelige verden).

Det er vigtigt, at ingen interfaces bruger det samme område af hukommelsen. Samme problem gør sig gældende, når du skal vælge, hvilken interrupt CD-drevet må benytte. Og da drevet gerne skal overføre data til computeren, skal du også give det en såkaldt DMA-kanal (direct memory access). Også her gælder reglen: Hvert interface skal have sin egen plads.

Med andre ord: Sæt dig roligt ned med manualerne for dine forskellige kort og sammenlign

adresser (endnu en grund til at sikre sig, at samtlige manualer følger med, når du køber en PC!). Med en smule tålmodighed finder du forhåbentlig en kombination af adresser, interrupts og DMA-kanaler, hvor alle kort kan blive forbundet.

For at det hele ikke skal blive alt for simpelt kan hvert enkelt kort i regelen kun indstilles til nogle få af de mulige kombinationer. Et lyspunkt: De læsere, som har mange forskellige kort i deres PC'ere (og dermed større sandsynlighed for konflikter), har sikkert allerede opnået en vis erfaring i at rode med adresserne.

The Terminator

SCSI-drev er noget anderledes at installere. Her skal man have øjnene åbne, når man forbinder en SCSI-enhed til interface. Årsagen er, at det sidste drev i kæden skal "termineres". Og det betyder ikke, at du skal fare omkring i lædertøj, imens du skyder på dit stakkels drev med en pumpgun. Termineringen er derimod et lille ekstra printkort med en række modstande på. Sådan en skal der sidde i hver ende af SCSI-kæden. Der skal være to terminatorer i alt. Og det må kun være to!

I praksis er det hele - dog ikke så slemt. Den ene terminator er indbygget i SCSI-interface. Og den anden skal bare stikkes i CD-ROM drevet. Det er først, hvis du investerer i andre SCSI-enheder (harddiske, scannere eller flere CD-drev), at du skal til at tænke dig om.

Til gengæld slipper man for at bekymre sig om hukommelses-adresser, DMA-kanaler og interrupts. Interfaceet er nemlig udstyret med sin egen styre-ROM, som bliver en del af PC'ens BIOS. I stedet skal man huske at give sin SCSI-enhed et nummer. Den vælges med en kontakt på drevet. Din software skal også have at vide, hvilket nummer drevet har.

Når man skal montere et nyt interface i sin PC, tager man et kilo manualer! Det er sin sag at finde ledige IRQ'er, DMA'er og interrupts.

ET KIG PÅ DREV OG PROGRAMMER

Mitsumi CRMC-LU0055

Det testede Mitsumi drev kan købes af mange forskellige forhandlere i Danmark. Det er et forholdsvis billigt drev, der, til en pris på omkring 1.800 kr., kan meget. Det kan bl.a. nævnes, at drevet er XA kompatibelt og opfylder kravene til Kodaks Photo CD system.

Drevet, der leveres med controller, er forholdsvis let at installere, hvis man ellers kan undgå problemer med IRQ og DMA kanaler. Hvis der er sådanne problemer, er der mange muligheder for at ændre på indstillingerne, så drevet kan virke optimalt.

En af de mest positive ting ved Mitsumi-drevet er, at der ikke

skal bruges en caddy, når man vil lægge en CD-plade ind.

Det gøres ved, at drevet åbnes og man lægger CD'en ned i skuffen, og herefter skubber lågen ind på plads igen. Når så CD'en skal ud, presses lågen ind og en fjederordning skubber drevet retur - det fungerer udmærket, men hvor er den automatiske motoråbning? Hastighedsmæssigt hører drevet ikke til blandt de hurtigste, da det kun kan køre med en overførsel på de obligatoriske 170 Kb/sek., og halter derfor lagt bagefter Chinon-drevet. Dette mærkes specielt ved indlæsning af store filer, og man kan godt blive lidt irriteret over den langsomme hastighed.

Billeder er ret populært fyld på CD'er. På "Mega 2 CD", og på flere af de andre CD'er, finder man skrappe ray-tracing billeder.

Vi kan desværre ikke vise levende billeder i "Privat Computer". Men de ser dog også helt godt ud, når de står stille ("Hot Stuff II")

"Hot Stuff II" CD'en indeholder en blanding demoer, præsentationer og animationer.

Alligevel kan drevet godt anbefales til privat brug, da man får et godt produkt til billige penge.

Chinon CDS-535

OK. Vi må indrømme det. Chinon-drevet er tydeligvis i en anden klasse end Mitsumi-drevet. Mekanik og betjening er simpelt hen lækker. Og drevet kan - næsten - modbevise vores påstand om, at CD-ROM drev er langsomme. Men man får ikke noget gratis her i livet. Med sine ca. 5.000 kroner i udsalgspris er Chinon-drevet urovækkende tæt på at være tre gange så dyrt som Mitsumi.

En ting forhindrer os i at give Chinon-drevet hele buketten af roser: Caddy'en. Det er simpelt hen noget. Fanden har skabt! Ligesom desværre de fleste CD-ROM drev (men ikke Mitsumi-drevet) skal CD-pladen først anbringes i et specielt, hygiejnisk indførlingshylster (caddy'en), som derefter skubbes ind i drevet. Og da caddy'erne desværre er desig-

net ret uelegant, er ikke bare besværlig, men også ret farlig proces for selve pladen.

Den eneste fordel ved at bruge caddy'er, frem for den direkte metode i Mitsumi'en, er, at drevet kan monteres på højkant i maskinen. Men der er nu ret få kabinetter, hvor 5.25" - pladerne er anbragt på højkant. En løs caddy koster for resten ca. 200 kroner.

Software til enhver smag

En ting er hardware, noget helt andet er software.

Ser man på udbuddet af software til CD-ROM, finder man hurtigt ud af at meget af det, der udgives, er shareware eller public domain - Altså programmer man godt må kopiere og kun betale for, hvis man bruger det.

Indholdet af de forskellige shareware-plader er meget svingende, nogle producenter bruger alt det software de kan finde, som f.eks. "Shareware Extravaganza" fra The Ultimate Shareware Co,

mens andre kun har medtaget det bedste (Power Pack nr.1, Easy Computer). Desuden kan det være svært at finde det program som man søger efter, men nogle producenter har lavet en ordentlig indholdsfortegnelse (f.eks. Mega CD-ROM 2 fra Profit Press), men det er ikke alle producenterne der er lige gode til det.

En anden meget udbredt gruppe CD'ere er videobaser eller databaser, hvor alverdens informationer er lageret. F.eks. informationer fra NASA, Danske Bogudgivelser, Guinness Book of Records, Verdens Atlas og Dinosaur Adventure.

Specielt den sidste CD er meget spændende, idet man her vælger hvilken dinosaur art, man vil vide mere om, og herefter kommer der både lyd, billede og tale (brøl), ud gennem computeren.

Masser af spil

Den sidste store gruppe af CD-plader er spil. Her findes bl.a. King's Quest V, Carmen Sandiego, The 7th Guest og Sherlock Holmes samt mange andre. Fælles for alle disse spil er, at de indeholder meget mere lyd og mange flere billeder end diskette udgaverne, (nogle gange lidt for meget). F.eks. indeholder Sherlock Holmes en lille videofilm som optakt til selve spillet.

Er man den lykkelige ejer af et godt lyd kort som f.eks. Sound Galaxy kortet, kan man få lyd, musik og tale ud gennem højttalerne, samtidig med at "levende" billeder bevæger sig på skærmen - Ja, indrømmet, det giver spillet et ekstra løft.

En lille gruppe CD'ere er Kodaks Photo CD-plader, som

Med op til 640 millioner tegn af information på en CD er det nødvendigt med et godt søge-program ("Mega CD 2")

samtidig med at der kommer utallige oplysninger om arten. Spændende og lærerigt emne, f.eks. kombineret med en tur i biografen for at se en film om dinosaurer (Jurassic Park?).

spås en meget stor fremtid, idet disse plader gør det muligt at få lagt almindelige fotografier ned på en CD-plade, i en meget høj oplysning (max 3072*2048 punkter i 16,8 mio. farver). Herefter

Der er selvfølgelig også masser af spil. F.eks. det populære "Wolfenstein 3D" ("Mega CD 2" - og mange andre)

--> HARD JOY PD <--

...Public Domain / Shareware programmer til din Amiga...

Dronningensgade 23 - 5000 ODENSE C - Tlf 65 91 38 19

SPIL

Popeye -- fra Bignonia, endnu et C64-hit!
Pacman Deluxe -- det bedste Pacman ever!
Super Twintars -- THE BEST!
Arctis Challenge -- loka-nostalgic, suverent!
Cave Runner (TRAX1) -- sjov Boulderdash variant
Zalycon (2 disks) -- Rum-arcade spil i top-klasse!
Mr. Wobley Leg vs the Alien Space Invaders -- sjovere end Space Invaders normalt er det
Insectoids 2 -- perfekt shoot'em up
WET BEAVER GAMES (maga) -- MORSMOST spil
Flashier -- hamnens sjov spil om drukkenbold!
Skidmarks -- meget imponerende rally-arcade-spil
Billy the Burglar's Great Escape -- flugten fra fængslet!
Trailblazer -- det gamle hit nu på din Amiga
The Maths Adventure -- populært matematisk eventyr
Loadmooey -- flot emnet byskene simulator!
Frantic Freddie (TRAX1) -- et af de bedste spil!
Life After Death -- meget spændende tekst-adventure
The Holy Grail -- ditto!
LCD Dreams -- 4 fængende bip-spil!
Act of War -- dybtgående Laser Squid variant
Olempad (2 disks) -- sport med krammeringer!
Microbes -- anderledes shoot'em up
Wizzy's Quest -- omfattende og perfekt puzzle/platformers-spil
Donkey Kong -- præcis som på Commodore 64!
Serious Backgammon -- det Seriose Backgammon
Bloodrunner -- herresjov udgave af Lode Runner
Chess -- tjå... skak!

SPIL-DEMOER

Stardust, Formula 1 Challenge, KGB, Legend 2, Sink or Swim, SYNDICATE, Soccer Kid, Apocalypse, Gunship 2000, CANNON FODDER, Chaos Engine, Superfrog, Flashback, GODS, Desert Strike, Darkseed, WALKER, Lemmings 2, Alien Breed'92, Zool A1200, Pinball Dreams, Ancient Art of War in the Skies, Unsensible Soccer og GOAL!

Bemærk venligst at ovenstående blot er spilbare demoer/previews af kommercielle spil, og ikke de færdige spil, som fås fra enhver velassorteret software-forhandler. Alle demoer kræver min. 1 MB.

De indeholder typisk en level eller to, som kan spilles, og er ideelle hvis du overvejer at købe et spil, men godt lige vil se det først.

BLOT 15 kr. pr. disk!!

Reversi (GC14) -- Othello, Rod & Gron, kært barn har mange navne...
Text Adventures -- teksteventyr for begyndere
Revenge of the Mutant Camels -- voldeligt og underligt!
Hellzone -- shoot'em up i stil m. R-Type o.a.
Hundingr 41 (2 disks) -- en mega-bunket spil... (41)
Hundingr the Revenge (2 disks) -- endnu en mega...
GUSH! -- spil i stil med Pipemania o.a.
Wibble World GIDDY! -- alleiders fabulose spil!
Gameboy Tetris -- JA!!!!
Fighting Warriors -- Body Blows lavet i AMOS!
Willy in the Castle of Dreams -- Mimer spil
Brainbow -- veludvalgte puzzle-spil!
ALIEN BASH -- eller "Skyd de Slimeede
Rum-Amehor til de kornere og tager dig!!!!
Boulderdash Mega Collection (% A600/A1200) -- Boulderdash Bonanza
Biplanes 2 -- luft-duel med små fly, mega!
Arcadia -- version af Arkanoïd som PD

Music Modules disk 1-28

Från Exploding Productions i JYDERUP kom der en massiv samling disks med musik-moduler i massen is. Der er alle stilarter, techno, funk, populer-melodier, swing, dance, blues, heavy... mange kendte melodier fra demoer og spil. Alle er de kompatible med et almindeligt tracker-sequencer program såsom Protracker, MED o.a.

Tag alle 28 disks + ULTIMATE MUSIC UTILITIES, og du er godt kørende - kun 325 kr!! Eller køb dem enkeltvis for 15 kr. pr. disk.

NYTTIGE UTILITIES

Menumaster III -- genialt program til at lave boot-menuer med!
Multidos -- las, skriv og formater PC disketter
SID 2 -- meget nyttigt fil-management utility
Vivacale (Horne Finance) -- godt regneark
Giant Utils -- ALT i utils, intet mindre end 200!
Relokick 1.3 -- fil din A600/A1200 til at køre ellers inkompatible A500 programmer
CDTV Player -- har musik på dit CDTV under ledesbehandling
First Alert Antivirus -- as it says...
Engineers Kit -- nyttige test/fjelfinding utils
Dennis' Hack Disk -- meget brugt utils-disk
Amibase -- professionelt database-program
D-COPY (Dennis) -- udmærket kopi-program
Tools of the Trade -- utils for erhvervsdrivende
Text Engine -- tekstbehandlings-program
New Superkillers -- antivira utilities!
Boot-X 5.23 (kræver KickStart 2.0) -- populært antivirus program
Assassins Boot Utils -- en utrolig god disk
Amigafox DTP -- Desk Top Publishing!!
File-o-Fax -- personal manager!
Windowsbench -- nydesigned Workbench
Ultimate Utils -- de mest brugte utils
Ultimate Music Utils -- Ultimate musik-utils disk, inkl. Protracker, Mega Soundcracker o.m.a.
Trans-modem -- uundværlig for modem-folket!
C-Light -- ray-tracing/animations-utility

SPIL-CHEAT-DISKS

GameTamer v4.1
Titanic Cheats v1.4
Nostramo Game Cheats v1.1
Ultimate Cheat Disk

Sidder du fast i et eller andet spil, er odds for at løsningen er at finde på en af disse disks. Prov dem, på hver og en af dem er der snyd, løsninger, tips & trix til banker af kommercielle spil. Og vi har mange flere cheat-disks, der kommer hele tiden nye.

BLOT 15 kr. pr. disk

FONTS OG CLIP-ART

Comptographic Fonts 1-7 -- fonts i alle former og størrelser til brug i ProPage 2.1 eller Huerer, Pagesetter 3, og andre DTP programmer!
Dynamic Fonts -- fede EFF fonts!
Geligntie Fonts 1-2 -- flere smarte EFF fonts...
Clip-Art 1-10 -- Mængder af Clip-Art af alle slags, billeder til brug i DPaint eller DTP, alle er IFF-format

KREATIVE UTILITIES

Dope Intramaker -- meget brugervenligt!
Freeprint -- pro tegneprogram der ligner DPaint til freeksling!
MED -- det absolut bedste sequencer-program!
Samplemaker 3.1 -- leg med samples!
Perfect Paint -- nydeligt PD tegneprogram
Pro Demo Creator -- OK demo-creator!
Creative Adventure Games -- lav dine egne eventyr-spil
Fantasy Roleplay Adventure Creator -- JA!!
TDM Slideshow Generator -- lav dine egne slideshows!

DEMOER

Odyssey (3 disks) -- episk og storslået rum-film!
Interference -- den omaltede demo fra Sanity
2-4-2-VIRTUAL DREAMS -- nyskabende, ret imponerende demo!
In the Kitchen -- inspiration & god musik fra Anarchy's
Desert Dream (2 disks) -- populær demo fra Keffrens!
Budbrain Magademo 1 (2 disks) -- meget kreativ underholdning!
The Romantic Demo -- Beverly Hills 90210 på Amiga!!
Garfield demo -- techno med Garfield!
COMA -- techno musik-video-demo, meget flot!
Technological Death -- højteknologisk techno fra Polen!!!!
Hardwired (2 disks) -- the concept of coolness...
Phenomena Enigma -- Klassisk demo med den berømte rejse med det svenske flag på Mars!
Simmons demo -- populær Simpsons demo
Dino of the SE DEN NU eller råden far øvrig...!
Kefman (2 disks) -- prof. demo, meget høj standard
DELIGHT OVERDOSE -- fascinerende plasma, genialt musik!!
Jesus on E'n (2 disks 2 drev) -- hanstrydende!

PD-programmer er programmer der er fri ejendom. Kvaliteten er svingende, fordi programmerne ofte er amatører-hjemmeentusiaster som brugeren selv er det. Men udbuddet er enormt, og oftere finder man gode programmer, der kan måle sig med, og ofte hvad pris kontra kvalitet angår, langt overgår de professionelle programmer. Hvorfor give flere hundrede kroner for et program, når du måske kan finde et af samme slags, der lige så godt tilfredsstiller dine behov, til under 20 kr. pr. disk?

HARD JOY PD har stort set alle slags programmer, og jeg satser på i samarbejde med de ledende engelske distributører at kunne præsentere de absolut nyeste og bedste disks.

Jeg håber at du får udbytte af HARD JOY PD.

Morten Blaabjerg, indehaver.

NB! Hard Joy PD ligger inde med langt flere programmer end de der er vist i denne annonce. Send os din adresse og 2 almindelige, danske frimærker, og modtag vores omfattende katalog-disk.

RED SECTOR DEMOMAKER

Her er det mest gennemførte demo-creator-program nogensinde!
Disse 13 DISKS kommer komplet med manual, fonteditor, Vectorballs-editor, lyd-utils og moduler, grafik-utils, vector-designer og masser af færdig grafik til at lege med.
A600/A1200 ejere må bruge Relokick 1.3

Få alle 13 DISKS for blot 150 KR!!
Eller køb dem enkeltvis for 15 kr. pr. disk

MUSIK & SAMPLES

Vivaldi Four Seasons -- nydelig Amiga-sample!!
Shamen Love Sex Intelligence -- flot sample!
Pink Floyd The Wall -- sample af bl.a. det velkendte Music X (2 disks) -- musik-moduler, bl.a. det velkendte Axel Foley tema
Jesterday -- populær musik-demo
Peshop Boys -- petshop-melodier udsat for Amiga
James Bond Mixed Magic -- morsomt sample-mix!
Beat Box (2 disks) -- en ren rytme-box!
100 Greatest C64 Tunes -- nostalgisk unlimited!
Pondle Europa Music Madness -- 50 musik-moduler fra demoer & spil!

DISK-MAGS

Total Irrelevance -- MED Users Club Magazine, alle numre haves
Grapevine 16 (3 disks), alle de nye numre haves af det populære disk-mag
Amy PD & Shareware Review -- meget gennemført disk-mag med anmeldelser af PD-programmer

ANIMATIONER

The Evil Dead -- klassisk horror-animation/spil
Ira de Dood -- satire over Golf-krigen
Batman Anim -- Anim fra Eric Schwartz, om Batman og hans bat-bat
Cat Animation -- imponerende lille animation
More Love -- pornografiske animationer, mega X-rated
Lex Goodsmith Tribute (2 disks) -- varnød og morsomme plader til
Pages in Space -- tegnefilm om uheldige Puggs!

SLIDESHOWS

Playboy Slideshows -- flere forskellige, alle 2 disks
Madonna Like a Virgin -- Madonna Nudes-kalenderen
Maria Whitaker -- nydeligt præsenteret slideshow
Diggy Piggy's (2 disks) -- flot SF/fantasy slideshow
Bugs Bunny & co -- de velkendte tegnefilms-figurer
Boris Vallejo Art -- meget flot fantasy art
Comic Arts -- superhelte, meget høj kvalitet
Alien Slides (2 disks) -- atmosfæriske stils fra filmen
Revelations -- raffelte håndteggede billeder
J.R.R. Tolkien Slideshow -- fantasy art fra Middle Earth

CURIOSITY

Biorhythms -- kend dine biorhythmer!!
IQ Tester -- kend din intelligens!!!!
Communicate -- lær tegnsprog med din Amiga
Assassins Back to School (2 disks) -- lærerige programmer/spil for børn!
Ford Capri Slideshow 1+2 -- alt værd at vide om Ford C
The Invisible World -- meget fascinerende slideshow & info om stovmider, sengelus, o.s.v.
Sickness Simulator -- garantier at kunne give dig en fridag fra jobbet!
C64 Emulator -- lav din Amiga om til en C64
Spectrum Emulator (2 disks) -- perfektus emulator
Dinosaurs -- spændende grafik og video om dinosaurer
Astronomy -- viden om universet
American Football (2 disks) -- alt om American Football
Schneegaga The Cavern -- meget spændende initiativ, raffet humoristisk tegneserie på din computer
Pools Wizard -- omfattende tips-statistik-program, kan tilpasses den danske Superliga

SÅDAN BESTILLER DU:

Find ud af hvilke programmer der er interessante for dig, og tæl dem sammen. Regn din pris ud ved at gange med følgende disk-priser. Bemærk at jo flere disks du bestiller på samme tid, desto billigere er det for dig. Alle priser er inkl. disk, pålidelig ekspedition og forsendelse, og MOMS.

Disk-priser

1-11 disks --> 15 kr. pr. disk
12-24 disks --> 13,75 kr. pr. disk
25-49 disks --> 12,50 kr. pr. disk
50+ disks --> 10 kr. pr. disk

Send din ordre sammen med en check-post-anvisning på beløbet til nedenstående adresse, eller ring den ind på TLF 65 91 38 19. Du kan også indbetale beløbet på GIRO 008-3143, og da skrive din ordre på bagsiden af kuponen. Ønsker du at betale ved modtagelsen, påregn da +35 kr. Forvent en alm. leveringstid på 3-8 dage.

KOMPATIBILITET?

Det er ikke muligt at teste alle programmer under alle konfigurationer. Langt de fleste programmer vil køre på alle systemer, med forskellige forholdsregler. Programmet RELOKICK 1.3 vil løse de fleste A600/A1200 kompatibilitets-problemer. Husk at nævne hvilken computer du har, når du bestiller, så vi kan forsyne dig med de korrekte programmer.

PROGRAMMER SØGES!

Hard Joy PD søger efter nye og spændende Amiga-(PC?)-programmer. Ligger du inde med gode PD/Shareware programmer som vi ikke har i vores bibliotek, eller selv har lavet PD-spil eller utilities, hører vi meget gerne fra dig. Vi er interesseret på at bytte lige over med disks fra biblioteket, hvis du sender noget vi kan bruge. Eller betale for dit gode hjemmelavede program. Ring og hør nærmere.

HARD JOY PD
Dronningensgade 23
5000 Odense C

Tlf 65 91 38 19
Giro 008-3143

...ENJOY IT THE HARD WAY...

er det muligt at "lege" med billeder og f.eks. fjerne røde øjne eller hvad man ellers måtte ønske. Indtil videre er det ikke alle DTP-programmer der kan indlæse Photo CD billeder, men f.eks. Corel Draw og en del andre programmer understøtter standarden.

Når man skal ud og købe en CD-plade, skal man være meget opmærksom, da man sagtens kan finde den samme software til meget forskellige priser. Generelt koster de billigste CD-plader omkring 300 kr. pr. plade, men indholdet er heller ikke det bedste. Giver man derimod et par hundrede kroner mere, får man et meget bedre produkt, hvor CD'en er fyldt op med bedre software.

FAKTA

De afprøvede drev og programmer er venligst stillet til rådighed af:

DREV:

Datavarehuset, 86113344
Alcotini, 86220611

Software:

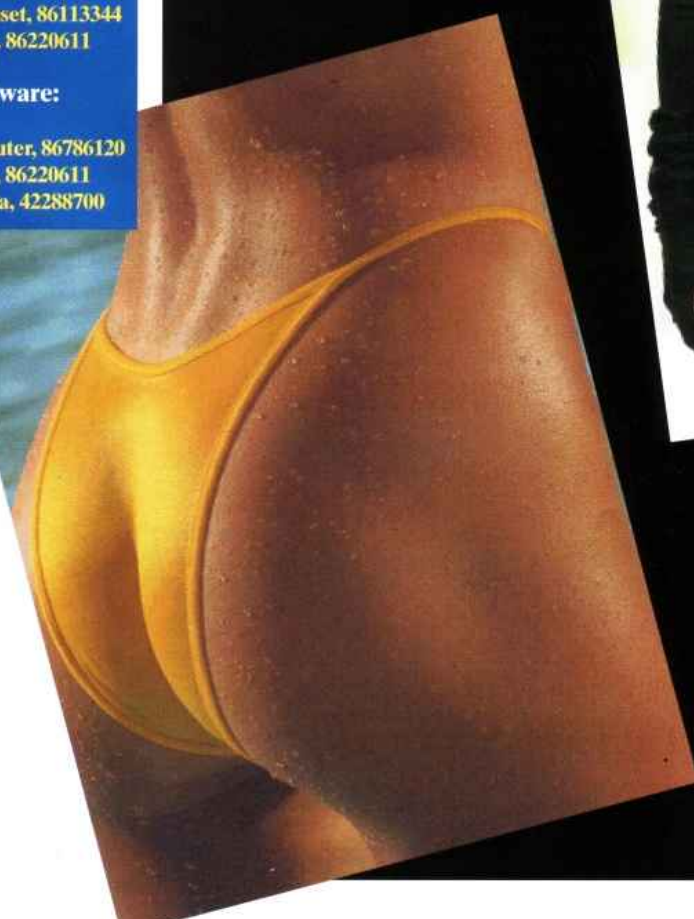
Easy Computer, 86786120
Alcotini, 86220611
BMP-Data, 42288700

ET EROTISK MARKED

En ting du kan være sikker på er, at alle CD'erne indeholder sex-billeder i alle afskygninger - kvaliteten må man selv afgøre, alt efter smag og behag. Der er også mere avancerede CD'er, med direkte pornografisk indhold, og hvor der ikke kun er billeder, men også animationer, ligesom på film. Intet på disse CD'ere overlader noget til fantasien, og de sælges hos din normale CD-forhandler. Priserne varierer meget, men bl.a. BMP-Data sælger erotiske CD'ere for kr. 298,-

På næsten alle CD-samlinger finder man masser af billeder i den mere erotiske afdeling. Og så siger man, at computerverdenen er en mands-verden...

TEGN ELLER FORNY ABONNEMENT OG VIND IALT FOR KR. 14.500,-!

Ialt 53 gaver
- HVER måned!

LODTRÆKNING!

Når du betaler dit helårs-abonnement til tiden, eller køber nyt abonnement deltager du måned for måned i "Privat Computers" fantastiske præmie-udtrækning 11 gange om året!

Helårsabonnement

Tegn helårsabonnement på "Privat Computer", og deltag automatisk i præmieudtrækningen, hvor der er præmier for **kr. 14.500,-**.

Forny dit helårsabonnement TIL TIDEN, og deltag automatisk i præmieudtrækningen, hvor der er præmier for **kr. 14.500,-**.

Sådan gør nye abonnenter

Vil du tegne et abonnement, indsender du kupo-

nen forneden. Så sender vi et girokort. Bestiller du et helårsabonnement, deltager du automatisk i vores månedlige præmieudtrækning, når girokortet er blevet betalt.

Sådan gør nuværende abonnenter

Betal dit helårs-abonnement TIL TIDEN (dvs. ved 1. opkrævning) - og du deltager automatisk i den fantastiske udtrækning.

Som halvårsabonnent

deltager du IKKE i præmie-udtrækningen..

Dit abonnementsnummer er dit konkurrencenummer. Præmierne udtrækkes den sidste hverdag i måneden, og du deltager måned for måned i "Privat Computers" fantastiske præmie-udtrækning 11 gange om året!

Vinderne får direkte besked, og navnene offentliggøres to måneder efter i "Privat Computer"

Kontantpræmierne udstedes som et gavekort til een af "Privat Computers" annoncører, efter eget valg.

Hver måned trækker vi lod om:
• 1. præmie kr. 5.000,- • 2. præmie kr. 1.000,-
• 3. præmie kr. 1.000,- • Plus 50 eksemplarer af den populære "Top Secret"- bog, værdi kr. 148,50 pr. stk.

Klip kuponen ud og send den allerede i dag - porto er betalt

- ☐ JA TAK! Jeg vil gerne være ny abonnent
Send venligst girokort snarest!
- ☐ Jeg har 1/2-års-abonnement i forvejen, men vil gerne
overgå til et helårs-abonnement (og deltager automatisk
i jeres månedlige præmie-udtrækning).
- ☐ Jeg har 4 måneders prøveabonnement, men vil gerne
overgå til et helårs-abonnement (og deltager automatisk
i jeres månedlige præmie-udtrækning)

Et helårs-abonnement koster lige nu kun kr. 378,-

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./By: _____

Abonnementsnummer: _____

Sendes
ufrankeret
audio
media as
betaler
porto

**Privat
Computer**

Forlaget audio media
St. Kongensgade 72
+++ 1003 +++
1264 København K

**SEND
KUPONEN
ALLEREDE
I DAG-
PORTOEN
ER BETALT!**

Få Alt om DATA tilsendt nu 2 gange om måneden

Lige nu tilbyder vi dig et 6 måneders prøveabonnement incl. Alt om DATA's testdiskette med en samlet rabat på ikke mindre end 348,- kroner.

Prøveabonnementet omfatter 11 numre, plus testdisketten. Det repræsenterer i alt en værdi af kr. 658,- men du betaler KUN kr. 310,- (excl. porto og forsendelse kr. 19,-).

Alt om DATA, i alt 11 numre
TESTDISKETTE version 2,0
I alt
Særrabat
Din pris kun

kr. 310,-
kr. 348,-
kr. 658,-
kr. 348,-
kr. 310,-

Er flagermusen en øgle?

TEST diskette

Test din PC - og gør den hurtigere

Med Alt om DATA's testdiskette kan du undersøge din PC nøje og lære mere om, hvordan den virker. Du kan også teste dens hastighed og sætte den op mod en lang række andre PC'er. Brug disketten til at optimere din PC og sammenlign med vores tests i bladet.

X JA TAK!

Jeg bestiller abonnement på Alt om DATA i 6 måneder (11 numre) og modtager desuden Alt om DATA's testdiskette gratis.
Testdiskette: ☐ 3 1/2" ☐ 5 1/4"

NAVN _____

ADRESSE _____

POSTNR./ BY _____

Abonnementet starter med nr. 12/93

Ekspeditionstid ca. 14 dage.

Skriv venligst med blokbogstaver, tak.

Sendes
ufrankeret
audio
medias
betaler
porten

Alt om
DATA

Store Kongensgade 72
+++ 1003 +++
1045 København K

Send
kuponen
i dag.
Portoen
er betalt

Alt om
DATA

Tlf.: 33 91 28 33
Fax.: 33 91 01 21

BRILLIANCE - DEN NYE COMPUTER-KUNSTNER

Brilliance avancerede magnify-mode kan placere et net af sorte streger over det forstørrede motiv, og dermed simulere hvordan det ville se ud på skærmen. En meget flot effekt, der hurtigt bliver uundværlig ved mere detaljerede motiver.

Amigaen er født med en række grafiske evner, der gør den til et naturligt valg, hvis man ønsker at beskæftige sig med grafisk arbejde, som f.eks. multimedia eller TV produktion. Hvad der til gengæld kan forundre de fleste brugere, er det begrænsede udvalg af tegneprogrammer til denne computer. Faktisk har Deluxe Paint fra Electronic Arts op til nu været det eneste egentlige alternativ til et professionelt værktøj, men efter mange enlige år på toppen, har Deluxe Paint nu fået selskab af tegneprogrammet Brilliance fra Digital Creations.

Specielle menuer

Brilliance leveres på tre disketter, hvorfra man med Commodores installationsprogram kan placere programmet på enten harddisk eller floppydisk. Faktisk er der to programmer - Brilliance og TrueBrilliance. Førstnævnte supporterer samtlige opløsninger fra 2 farver op til 256, mens TrueBrilliance understøtter Amigaens specielle HAM format samt DCTV grafikortet, der også produceres af Digital Creations. Billederne i denne version

opbevares i en 24 bit (16 mio. farver) buffer og gemmes i dette format, således billedet kan vises med et grafikort. Programmerne adskilles dog kun af dette faktum, og fungerer derudover næsten ens.

En af de vigtigste ting ved et tegneprogram er menuernes funktionalitet, og her adskiller Brilliance sig markant fra andre Amiga produkter, idet der overhovedet ikke benyttes rullegardinsmenuer, men derimod et panel i bunden af skærmen med

Der er kommet et nyt tegneprogram til Amigaen, der giver DeluxePaint mere end kamp til strengen. Vi tester.

en række gadgets. De forskellige funktioner vælges enten med et klik på musen eller en hotkey. Klikkes der på et gadget med højre musetast, vil endnu et panel dukke op under det første, som så flyttes længere op på skærmen. På den måde kan man have et helt lag af menuer under hinanden, og naturligvis kan der stadig tegnes på selve skærmen. Denne funktion øger klart brugervenligheden, idet man kan placere op til fire menuer på skærmen på en gang, i den rækkefølge man ønsker. Naturligvis kan en enkelt menu fjernes med et eneste musklik, såvel som hele panelet kan slås fra med et tryk på en tast.

Mens musen føres over de forskellige gadgets, beskrives deres funktion i en lille kasse til højre på skærmen, og på den måde hjælpes uerfarne brugere på ret køl uden konstante opslag i manualen. Bevæges musen ud på sel-

ve tegnområdet, vises der i stedet koordinater og nuværende tegneværktøj.

Revolutionerende tegnefunktioner

Der disktes også op med en del nye tegnefunktioner i Brilliance, der ikke findes tilsvarende i noget andet tegneprogram af denne type, og en af de mere interessante nyheder er Bezier kurven, der via fire faste punkter tegner en blød linje på skærmen. Flyttes punkterne med musen, kan linjens form ændres, indtil den har nået den ønskede bue - en funktion der ellers kun er kendt fra tegneprogrammer som benytter vektor grafik.

Mange af de forskellige tegneværktøjer har flere funktioner, og således kan man vælge tre forskellige air brush'es, alt efter hvilken effekt man ønsker at frembringe. Naturligvis kan omfang, malerstyrke, nøjagtighed og malemaske også defineres i dette værktøj.

Uendeligt antal billeder

Brushes er ingen nyhed i tegneprogrammer, men med Brilliance kan du have op til otte gemt i

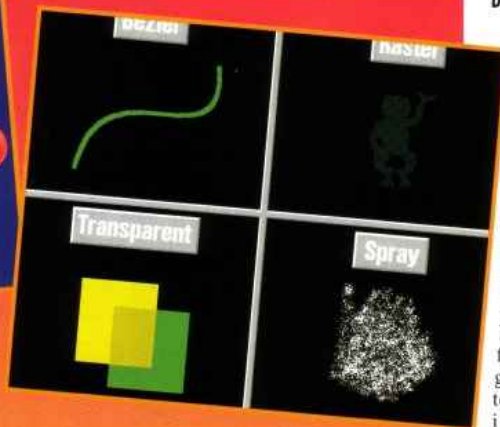
Bemærk det hav af funktioner, hvormed man kan tegne på skærmen. Som noget nyt indenfor denne type tegneprogrammer, kan Brilliance også benytte rastergrafik. Sidstnævnte er yderst anvendeligt i forbindelse med tegninger, der skal printes ud.

REQUEST DOWNLOAD

Et enkelt billede som det ovenstående, tager kun omkring et kvarter at lave ved hjælp af Brilliance.

Disse funktioner er et lille udsnit af de redskaber, der eksisterer i Brilliance.

nes som en af de få torne, vi kan finde på Brilliance. Problemet er at joystick-porten, hvor donglen skal sættes i, ikke er gennemført. Dette betyder at du ikke kan benytte et joystick samtidig med at donglen er i porten.

En noget mindre ulempe er det, når font-requesteren i Brilliance absolut skal hente hele font directoriet ind hver eneste gang man skal skrive en linje tekst. Disse fejl er dog uanselige i forhold til at programmet på intet tidspunkt under testen gik ned, og i det hele taget opførte sig eksemplarisk - noget man ikke er vant til med version 1.0 af et stykke software.

hukommelsen på en gang i det såkaldte Brush Well system. Når det kommer til skærbilleder, er antallet kun begrænset af hukommelse, og man kan således have alle de billeder man ønsker liggende, blot de er i samme opløsning. Hvis man ønsker det, kan de endda smeltes sammen til et billede med et tryk på en tast.

Det er derfor ikke så underligt, at Brilliance kræver 2 MB RAM for at fungere. Den ekstra plads udnyttes dog godt, og du får bl.a. et uendeligt antal Undo/Redo, således man kan tillade sig at lave en fejl to gange i træk eller mere! Der er også mulighed for at låse en side, således at nye tilføjelser kan slettes uden at beskadige det originale motiv. I det hele taget er Brilliance måde at bruge RAM'en meget mere avanceret, end vi har set det i andre programmer af samme type.

Avanceret palette

Paletten er en af de vigtigste redskaber i et tegneprogram, og i Brilliance benyttes en ægte HAM requester, der giver 4096 farver med gamle Amiga'er, mens de nye AGA maskiner (A1200/-A4000) leverer over 16 mio. nuancer. I det nederste hjørne, er der i et område placeret samtlige farver mellem to-fire grundfarver, som langsomt glider ind i hinanden. Ved at klikke i dette felt, kan man vælge lige nøjagtig den farve, man ønsker. Naturligvis kan man også bruge de normale skydegadgets, og blande farver ved hjælp af RGB, HSV og CMY metoderne. Den eneste ulempe er hastigheden, der svagt nedsættes i selve HAM requesteren, men de smarte funktioner opvejer det til fulde.

Animation og morphing

I modsætning til visse andre computere, leverer Amiga'ens special chips muligheden for at flytte grafik i en rasende fart, og derfor lave animationer. Brilliance udnytter denne mulighed for at lave levende præsentationer, og det vigtigste værktøj i denne proces er animations-menuen, hvor man kan definere antal frames, hastighed osv. Dertil kommer Tweening-menuen, der kan bevæge en brush rundt i et 3D miljø via XYZ koordinater gennem en defineret række frames. Objektet kan samtidig vendes og drejes om sin egen akse.

Også Anim-Brush supporteres, og har du f.eks. lavet en mand på skærmen, der går en tur (uden at flytte sig), kan han "samles op" som en Anim-Brush og derefter benyttes flere gange i samme animation. Du kan også morphe mellem to brushes, således at et "A" glider blødt over i et "B". Du definerer blot en brush, placerer den i Brush Well, samler en anden brush op med musen, for til sidst

at trykke på et gadget i Anim-Brush menuen og vupti, du har lige lavet en morph.

Kopisikret

Folkene bag Brilliance har gjort sin del for at sikre programmet mod at blive piratkopieret, og det omfatter bl.a. en dongle, der skal monteres i joystick-porten og et registreringsnummer der kan indtastes, når programmet installeres.

Den medfølgende manual er indbundet i et spiral-bind, der gør det let at lægge den på bordet. Der er inkluderet en del flotte illustrationer, og i selve manualen kan man både finde en opslagsdel og en læredel, så den må derfor betegnes som yderst tilfredsstillende.

Ingen rose uden...

Desværre findes der ingen rose uden torne, og donglen, der følger med programmet, må beteg-

Konklusion

Folkene fra Digital Creations har med Brilliance leveret et helt suverænt produkt, der må være et klart bevis på Amigaens utrolige grafiske styrke. Personligt håber jeg på en indædt konkurrence mellem Deluxe Paint og Brilliance, da de to helst skulle udvikle sig til stærkere og bedre produkter. Det er svært at skjule sin begejstring for et program, der i den grad er gennemtænkt ned til mindste detalje, og det fantastiske behagelige menusystem er vidunderligt at bruge efter en kort tilvendingsperiode. Et spring fra Deluxe Paint er heller ikke problematisk, da diverse keyboard shortcuts i høj grad er identiske i begge programmer. Konklusionen må derfor være den, at Deluxe Paints enevælde efter otte år på toppen er forbi med Brilliance komme.

Med Brilliance kan du have mere end en menu på skærmen ad gangen, og samtidig benytte tegnfunktionerne på selve tegnearbejdet. Her er hele syv menuer på skærmen!

Nedenstående menu moder brugeren, når Brilliance startes op.

FAKTA:

Brilliance version 1.0
Digital Creations
Kræver 2 MB RAM samt kickstart 1.3+
Forhandles af Betafon på telefon 31310273
Pris kr. 2398,-

SOM BRØDRE VI DELE

Synes du at "normale" PC-programmer er for dyre? Så prøv "Shareware": Det er billige, men gode programmer, og du skal kun betale, hvis du bliver ved med at bruge dem.

Af John Alex Hvidlykke

OK. Du har lige købt en computer. Og du havde lige akkurat sparet nok penge op til drømmemaskinen med 486-processor og stor harddisk. Hjemme igen med "den lille nye" står du med dine 170 rungende tomme megabytes, bortset fra DOS og evt. Windows. Du mangler bare softwaren - programmerne.

Nu er der bare det ved det, at den nyeste udgave af "Super Duper Graphic PRO 4.12" koster 7.000 kroner. Og tekstbehandlingsprogrammet "MegaText 6.0" koster 3.995 kr.

Men heldigvis findes der faktisk et både billigt, lovligt og godt alternativ: Shareware.

Sharevadfornøget?

Kopiering tilladt!

Et stigende antal programmører verden over vælger nemlig at udbyde deres programmer som "shareware". Shareware-programmer kan frit kopieres og distribueres. Så når du finder noget godt, er det helt lovligt at dele det med venner og kammerater. I de fleste vejledninger til

shareware-programmer understreges det endda, at der ikke må forlanges penge for programmerne - ud over et beskedent beløb til dækning af disketter og arbejdstid.

Til gengæld forpligter du dig (rent moralsk) som bruger til at sende dit navn og adresse til programmøren, hvis du vælger at blive ved med at bruge det. Typisk får du en "prøvetid" på en måned på programmet, inden du skal vælge, om du vil registreres.

Prisen for et godt shareware-program ligger betydeligt lavere end for et "almindeligt" købsprodukt. Typisk på ganske få hundrede kroner.

Pisken og guleroden

Til at hjælpe din moral på rette vej lokker programmørerne ofte med, at de registrerede udgaver har flere faciliteter, trykte vejledninger og rabat, når der kommer nye og bedre versioner af programmet. Det er guleroden.

Pisken består i, at uregistrerede udgaver oftest rummer "på-

mindelser" i form af "Please register now" - skærm billeder, som du skal klikke dig igennem, inden du kommer frem til selve programmet. Nogle har også indbygget en "dødemands-funktion", så programmet ikke kan bruges mere end nogle få gange, eller i et bestemt tidsrum.

Duer det til noget?

Men når det er så billigt, er det vel også noget bras, som ikke kan sælges på normal vis?

Der er selvfølgelig dårlige produkter imellem. Men der udgives forbavsende mange gode programmer på denne, alternative måde. Flere af dagens købsprogrammer har startet deres karriere som shareware - og programmørerne har så ændret salgsstrategi, når de er blevet anerkendte. Det gælder for eksempel det meget anerkendte kommunikationsprogram ProComm.

I andre tilfælde er købsprogrammet blevet shareware "på deres gamle dage" - til en brøkdel af den oprindelige pris.

Og så er der de programmører, som af ren idealisme vælger at bruge denne distributionsform til deres produkter. Hvorfor flåskindet af folk, hvis man kan leve godt af at sælge billigt?

Firmaet Apogee har for eksempel valgt at distribuere sine udmærkede spil som shareware. Og ID Software (som tidligere var under Apogees vinger) sælger det kolossalt populære Wolfenstein 3-D som shareware.

efterhånden har nået sin 18. udgave - og som bliver stadig mere omfattende. Dette program er ganske gratis. Til gengæld får de mange programmører, som igenem tiden har bidraget til programmet, deres navne nævnt - og får dermed gratis reklame.

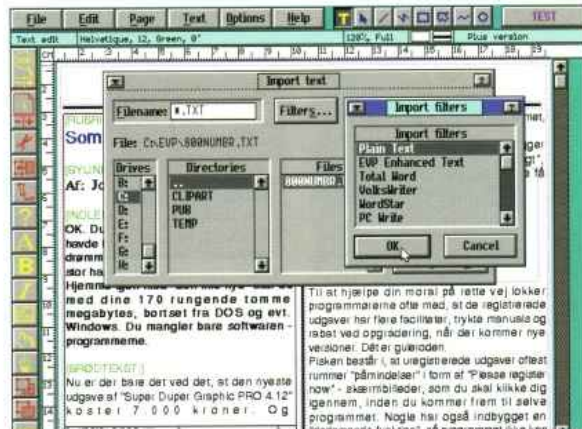
Her i "Privat Computer" vil du hver måned finde anmeldelser af nogle af de bedste nyheder indenfor shareware og public domain.

EnVision Publisher 1.53 -en "rigtig" DTP

EnVision Publisher (EVP), som nu er nået til version 1.53 Plus er et af de programmer, som har været med til at skabe respekt om shareware-begrebet. Her får du simpelt hen et komplet DTP-program i shareware. Desktop Publishing (DTP) sætter dig i stand til at lave dine egne tryksager, hjemme på skrivebordet. Komplet med omrydning, indsatte billeder, figurer og hvad du ellers mener hører med til moderne layout. Det færdige resultat kan skrives ud på printeren derhjemme eller gemmes som PostScript-filer og laves færdigt på et professionelt trykkeri. EVP er ikke et Windows-program. I stedet har det sin egen grafiske brugerflade (som ligner Windows). Den fungerer imidlertid udmærket - og nok med til at gøre EVP mindre maskinkrævende, end hvis det havde skullet køre under Windows.

"Det bedste nogensinde"

At programmet er godt, blev understreget på den årlige shareware-kongres, som blev holdt i juni måned. Her fik programmet førstepladsen i tre kategorier. Blandt andet fik det prisen som "Bedste shareware-program i de seneste 11 år". Og shareware-begrebet har kun eksisteret i 11 år!

Desværre er der kun begrænsede muligheder for at importere tekst og grafik i EnVision til PC. De mest anerkendte tekstbehandlinger mangler i listen. Bemærk for øvrigt, at EnVision har sit eget, Windows-lignende brugerinterface.

Med et Desktop Publishing program som EnVision til PC kan du lave dine egne tryksager, hjemme på skrivebordet. Der er dog ingen, der siger, at du bliver ekspert, bare ved at have programmet.

EnVision Publisher har alt det, man umiddelbart kan finde på at forlange af et DTP-program. Du kan definere vilkårligt mange "kasser" i vilkårlig størrelse på skærmen. Og du kan importere tekst og billeder ind i dem. Du kan vælge mellem 10 forskellige fonte (skrifttyper) i vilkårlig størrelse. Alle skrifttyperne understøtter danske tegn. Og du kan tegne kasser, streger, cirkler

og polygoner, som kan fyldes med farve eller skraveres med mønstre.

Selvfølge er der ting, du ikke kan med EnVision. For eksempel figursats (tekst der "smyger" sig uden om en figur). Det kræver et større - og dyrere - program.

Og så har EVP sine egne fordele. Det stiller meget mindre krav til maskinkraften, end "de store". Vi prøvede programmet

på en 286/16MHz PC med blot 640 k RAM. OK, det gik ikke så stærkt som på redaktionens 486. Men det lod sig gøre. Det skulle også kunne lade sig gøre at arbejde uden en mus - men lad være med det. Mus er billige.

Tekniske importbegrænsninger

Skal vi endelig kritisere noget, må det være de relativt begrænsede muligheder for at hente tekst og billeder fra andre programmer. EVP kan naturligvis godt læse almindelig ASCII (DOS) tekst. Og den kan klare breve fra WordStar og PCWrite. Men hverken Word Perfect eller Microsoft Word. Det betyder, at man altid kan hente sin tekst - men ikke nødvendigvis med alle formateringer i behold. Når det gælder grafik, er det så nemt: EVP kan kun læse PCX-filer.

EnVision bruger sit eget format til skalerbare fonte (dvs. tegn, som du kan ændre størrelsen på, uden at kvaliteten bliver dårligere). Men der kan købes ekstra.

Så er der prisen - og den er lav! En registreret version af programmet kan købes for 600 kroner til én maskine (skoler kan

købe en ubegrænset licens for 1631 kr.). Med i prisen er en 200 siders trykt vejledning, 78 ekstra fonte kan fås for 250 kr.

Prov det selv

Men du behøver ikke at tage vores ord for det. Du kan selv få lov at prøve. Firmaet Prosoft tilbyder nemlig at sende shareware-udgaven til Privat Computers læsere - gratis. Du skal blot sende en formateret HD-diskette, samt en frankeret svarkuvert, til: Prosoft, Benløse Skel 4G, 4100 Ringsted. Mærk kuverten "EVP".

Husk dog lige, at shareware betyder, at du kan afprøve programmet i et stykke tid. Ikke at det er gratis for evigt. Vil du bruge programmet, skal det registreres hos programmøren. Det kan du imidlertid også gøre igennem Prosoft.

NB: Begge skærm-billeder er lavet med shareware-programmet PCX-dump, som vi tester i næste måned.

VIDEO' ERNE DER VIL HAMRE DIG IND I DET 21' ARHUNDREDE!

DE JAPANSKE
KULT-TEGNEFILM
NU ENDELIG I DANMARK!
COMPUTER ANIMATION
PÅ HØJESTE PLAN

FØRES NU OVERALT I DANMARK, DISTRIBUERET AF

INTERVIEW MED EN

Af Mads Pedersen

Privat Computer's demoredaktion har været i Holland for at besøge en kendt demo-grafiker på Amiga'en.

Martijn van Meel, af mange måske bedre kendt som Facet fra gruppen Lemon, bor i Holland. Vi har interviewet Martijn for at høre lidt om hans baggrund, og hvordan han blev demo-grafiker!

PrC: Du har lavet grafik til mange berømte produktioner så som Seeing Is Believing, Legalize 1+2, In The Kitchen og på det seneste Announce. Du har også tegnet 'forside' billeder til adskillige diskmagaziner, og er desuden nummer 1 på The Official Eurochart. Fortæl lidt om dig selv.

MvM: Jeg er 19 år gammel, og bor i en lille by kaldet

Kaatsheuvel i Holland. Jeg har lige bestået min eksamen, og til august begynder jeg forhåbentligt på Art-college. Jeg købte min computer i 1988 og har været aktiv på Amiga-scenen siden. Før jeg købte min Amiga havde jeg en Commodore 64 og en MSX computer, som begge kun blev brugt til spil. Til at begynde med brugte jeg min Amiga til at se demoer på, men senere ville jeg gerne være rigtigt medlem af scenen. Den første gruppe jeg var med i var Vision, der på det tidspunkt var den førende gruppe her i Holland. Senere forlod jeg Vision til fordel for Anarchy fordi jeg følte at min grafik ikke var den fore-

trukne. Mit personlige gennembrud var Hardcore billedet. Nu, to år senere, er jeg medlem af en rigtig god gruppe. Vi kalder os Lemon, og vores intentioner er at være aktive uden nogen form for pres fra hinanden. Og det virker fint.

PrC: Hvornår begyndte du at lave grafik?

MvM: Jeg kan huske at jeg engang prøvede at lave et billede på 64'eren, men det så forfærdeligt ud så jeg vendte tilbage til spillene. På 64'eren så jeg mange demoer og jeg var meget interesseret i at møde folkene bag disse demoer. Så var jeg til et lille demoparty i nærheden, og der mødte jeg alle menneskerne bag demoerne og det var sjovt! Jeg blev mere og mere involveret og købte en Amiga ligesom alle andre. Jeg startede med at tegne med det samme, det var omkring 5 år siden.

PrC: Hvorfor besluttede du dig for at bruge computeren til at lave grafik?

MvM: Det var aldrig min mening at lave computer grafik. Jeg elskede at tegne på papir, men jeg fik aldrig rigtigt det resultat jeg ønskede ud af det. Det gjorde

de jeg imidlertid på computeren, og for to måneder siden, da jeg begyndte at tegne på papir igen, fandt jeg ud af, at der ikke er den store kvalitetsforskel mellem mine 'papir-billeder' og min Amiga grafik.

EXTREME CLOSE-UP!!! Nogen vil sikkert genkende dette billede fra Lemon's første demo "Announce".

En lille snigpræmiere på titel billedet til Lemon's alternative chart.

PrC: Hvad skal man kunne for at blive grafiker?

MvM: Jeg tror at alle, som er med i 'demo scenen', har haft en periode hvor man har prøvet at lave musik, tegne, kode osv. Så vælger man den ting man er bedst til. Jeg valgte at blive grafiker fordi jeg følte at jeg kunne lave bedre grafik end mange andre grafikere. Da jeg begyndte var det meget nemt at lave grafik, det er

EN GRAFIKER

det egentligt også nu, men på grund af de store krav der stilles til kvaliteten tager det meget længere tid, end for 5 år siden.

PrC: Hvilket hardware bruger du, og hvor får du inspiration fra?

MvM: Jeg har en Amiga 500 med 1 Mb RAM, ekstern drev, monitor og harddisk. Jeg har haft 4 forskellige mus, og har i øjeblikket den bedste, en Golden Image mus. Jeg får inspiration fra udsigten af mit vindue. Jeg kan f.eks. få øje på et træ i haven og en uge senere tegner jeg et træ, der har samme form som et af træerne i vores have. Musik spiller også en vigtig rolle, når jeg lytter til musik får min fantasi frit løb, og jeg bliver nemmere inspireret.

PrC: Har du nogensinde lavet grafik til spil?

MvM: Jeg har lavet grafik til tre eller fire spil, alle ukendte lavpriser.

Facet beskriver selv titelbilledet fra Anarchy demoen "Hardcore" som hans personlige gennembrud.

Her ses Facet i fuld gang med titelbilledet til Lemon.'s næste demo: "Funky Nation".

spil, og til et par kommercielle præsentationer.

PrC: Hvordan bliver man grafiker? Går man bare igang med at tegne, eller er der noget man skal være specielt opmærksom på? Er der et godt råd du kan give til folk der gerne vil begynde at lave grafik?

MvM: Hvis jeg skulle starte fra bunden i dag ville jeg kopiere en masse arbejdsdisketter fra en grafiker, der er lidt bedre end mig. Jeg ville bruge tid på at blive lige så god en grafiker som ham og begynde at lave mere og mere grafik selv. Efter et stykke tid vil du have fundet din egen stil og du kan nemt lave grafik efter din egen fantasi.

Hvad er en demo?!

En demo kan være to ting: enten er det en halv-færdig udgave af et spil, som man kan spille, og på den måde få en fornemmelse af det "rigtige" spil.

Eller også, som i denne artikel, er det en slags musik-video, bare på din computer, med computer-grafik og -lyd. Faktisk er der hele grupper, der består af musikere, grafikere og programmører, som "kun" laver disse demo'er, eller "computer-video'er" om du vil. Disse grupper konkurrerer så med andre demo-grupper om at lave den flotteste demo, hvor det gælder om at udfnytte computeren til det yderste. Og det kan der både komme nogle rigtig flotte, og også nogle meget underlige demo'er ud af!

Euro PD

Amiga & IBM PC Public Domain

Amiga - IBM PC & kompatible public domain software til suveræne priser.

Amiga eks.: Microbes - Råt action spil med tonsvis af baner, Scenery II - Lav dine egne -- meget flotte -- landskaber, M.E.D. V3.0 - Super musik editor. Lav dine egne melodier.
IBM PC Eks.: Commander Keen "Aliens aite my babysitter". Underholdning i timevis. Jill Of The Jungle. Plattformspil med god grafik, Scan 102 - Super virus killer fra verdens førende bekæmpere, McAfee Associates, DOS Controller - Træt af at lede vildt rundt på harddisken, så er denne "Norton Commander klon" programmet.

Amiga - Priser fra Kr. 30 pr. diskette.
IBM PC - Priser fra Kr. 15 pr. program.

Euro Pd er specialister i KUN at forhandle ægte kvalitet. Netop derfor ser du ikke 17 mio. programmer i vores liste, men kun de programmer som DU kan bruge til noget fornuftigt. Rekvirer liste eller ring og forhør dig.

EURO PD HAR OGSÅ:

Verdens billigste laser printer - Canon LBP-4 Lite 512Kb RAM Kr. 3750,-
Farve på tryk, så er det denne - HP DeskJet 500C Farve InkJet Kr. 3595,-
Billig, billigere, billigst - Citizen 1200 9 nåls printer Kr. 1250,-

Hewlett Packard Vectra. Køreklare maskiner klar til start fra Kr. 11937,-
Targa Value Line. 100% komplette maskiner med MS-DOS 6.0 fra Kr. 7795,-

Euro PD har mange andre gode tilbud, så ring og forhør dig.

Euro PD, Postboks 122, 9990 Skagen
Tlf: 98451489 - FAX 98444388.

Vi fortsætter succesen

Til priser du kun oplever i BINGO

AMIGA 600

Verdens bedste hjemme computer
1mb ram bruges til spil, Budget, tekst og video

KUPON TILBUD 1789,-

TILBEHØR

No-Name disk 3.5 DD	for: 69,95 nu:	39,95
No-Name disk 3.5 HD	for: 89,95 nu:	59,95
Maxell 3.5 DD	for: 94,00 nu:	55,00
Maxell 3.5 HD	for: 159,00 nu:	89,00
Diskettebox Color t/100 d	for: 89,00 nu:	38,00
Mussematte Color	for: 89,00 nu:	29,00
Zydec drev	for: 795,00 nu:	695,00
Amiga Mus Color	for: 298,00 nu:	189,00
PC Mus	for: 298,00 nu:	100,00
Ramudvidelse 512Kb	for: 598,00 nu:	489,00
Ramudvidelse 1 Mb	for: 998,00 nu:	598,00

AMIGA 1200

Verdens nyhed
AMIGA 1200
Egte 32 bit maskine
AGA skærmskort
oplevel vidunderet

BINGO PRIS 3495,-

Printer

Brother M1124
24 nåls
Matrixprinter
Mange forskellige
skrifttyper
Den ideelle printer
til kontor og hjemmebrug

KUPON TILBUD 1995,-

PRIS - TACKLEREN

Medbring annoncen og få en musematte til kun 15 kroner (Værdi 89,-)

BINGO FOTO

BINGO 1	Frederiksbundvej 57, 2400 Kbh NV	35 34 11 24
BINGO 2	Roskildevej 284, 2610 Rødovre	36 70 03 62
BINGO VIDEO	Frederiksbundvej 43, 2400 Kbh NV	31 10 22 70
BINGO BALLERUP	Ballerup Centret, 2750 Ballerup	42 65 35 05
BINGO FRB	Væmdamvej 1, 1819 Frb C	31 24 51 12
BINGO AMAR	Amagerbrogade 255, 2300 Kbh S	32 52 19 17
BINGO AMAR-100	Amagerbrogade 100, 2300 Kbh S	31 51 55 30

DANMARKS FØRENDE

FOTO • COMPUTER
VIDEO • REDIGERING

DE RED MOD VEST

Mad Dog McCree American Laser Games/IBM

"Howdy, Stranger! We need your help! Den ensomme fremmede kiggede med sine stålgrå øjne ned på den lille, gråskæggede guldgraver. Hjælp, nåja. Når man nu alligevel ikke havde andet at lave, kunne man måske godt bruge en eftermiddag på at redde den lille

prærieby fra Mad Dog McCree. Det gjorde jo heller ikke Mad McCree yderligere populær, at han havde kidnappet borgmesterens (s)yndigt udseende datter. Ideen i Mad Dog McCree er på ingen måde ny. Det er et peg-på-dem-med-pistolen-og-skyd-førde-skyder-dig spil. Hvad der derimod er helt nyt, er grafikken og lyden.

Borgmesterens (s)yndige datter bliver kidnappet. Og hun vil nok være positiv overfor sin redningsmand...

Her er skurken, Mad Dog McCree.

Oplev en god Western-"film" på din PC CD-ROM. Her er det DIG, der svinger med seksløberen, og skyder banditterne ned!

Af John Alex Hvidlykke

"Du må lære at kende forskel på de gode og de onde. Ham, du skød, var en af de gode!"

seksverser - med rigtige skuespilere vel at mærke.

Overraskende nok er det "Big Blue" selv - IBM, der har lavet spillet, sammen med American Laser Games.

Hvis ikke grafiksiden havde været så ekstraordinær, ville lyden have været en mindre sensation i

135 megabytes grafik og lyd

Først og fremmest kræver spillet et CD-ROM drev, da det kommer på CD (der ville næppe heller være det helt store marked for et spil, der fyldte 135 megabytes på harddisken!). Lyden kræver et Sound Blaster (eller kompatibelt) kort. Og er det en god ide med en 386-baseret PC (eller bedre).

Hvad enten du kan lide sigtekorns-spil eller ej, skylder du dig selv at prøve Mad Dog McCree. Det er fascinerende at se skuespillerne flintre rundt på din PC-skærm (og falde ned fra tagene, når du har pumpet dem fulde af "bønner").

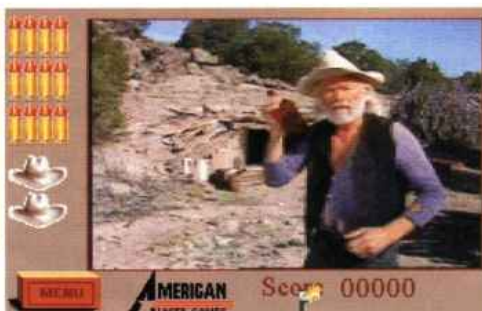
En god (og frygtelig ubehagelig) detalje er, at du skal huske at lade din seksløber. Det er så dumt at trække først - og så mange patroner.

Hvis der er ét spil, der kan sælge CD-ROM drev, må det være dette her.

Hvor er skurkene?

Men der er dog et par tidsler i rosenbuketten:

Grafikken kører på VGA-kortets laveste opløsning: 320*200

"You got to be mighty quick - that's why we got a Boot Hill!" (kirkegård -red.). Den gamle guldgraver kommer og beder dig om hjælp.

Rigtige skuespilere

Mad Dog McCree er så vidt vi ved det første 100% levende video-spil. Det vil sige, at hele handlingen vises som video-

sig selv. For naturligvis er hele lydsiden i "filmen" med, som samples. Det vil sige masser af digitaliseret tale og skud. Vi mangler kun en underlægningsmelodi a la Sergio Leone-western. Det er klart, at et spil af den karakter ikke kan afvikles på en ældre XT med 360 kilobytes floppydrev.

Der er ret gode stunts i "Mad Dog McCree"

punkter. Video-grafik fylder meget - og kræver megen maskinkraft. Ikke bare hos processoren (en 486 PC burde kunne klare den dobbelte opløsning) men især af CD-drevets overførselshastighed.

Selve handlingen er ret kort. Efter to timer var jeg igennem spillet (der er ca. et kvarters handling). Nu mangler jeg bare at gennemføre det på ét liv.

Du kan gemme det spil, du er i gang med. Men du kan ikke gemme dine points! Og det lykkes ikke altid at hente spillet ind igen.

Men nu må I have mig undskyldt, jeg skal tilbage til det vilde vesten...

Det synes vi:

**PC, VGA, Sound Blaster,
512 kb, 1 mb harddisk,
CD-ROM drev.**

**Grafik, du aldrig har set
mangen til på din PC.
Actionmættet handling
- og gode stunts!**

**Grafik: 100%
Lyd: 95%
Gameplay: 85%
Overall: 95%**

FAKTA:

**Mad Dog McCree,
pris kr. 590,-
Starcom
Falkoner Alle 30
2000 Frederiksberg
tlf.: 3135 4046**

Så er filmen slut...

Betafon er abonnent-favorit!

I DNC's månedlige præmie-udtrækning (kun blandt abonnenter!) har vi udtrukket denne måneds heldige vindere - se straks efter om du er en af dem!

Igen er det Betafon, der er valgt af (sidste) måneds vinder i vores abonnements-konkurrence!

Som vi før har prøvet det, kunne vi ikke nå at få fat i månedens vinder i sidste måned. Det er i mellemtiden lykkedes, selvom det lidt hårdt for sig.

V sendte nemlig et brev til vinderen, og bad ham om at kontakte os - vi skrev ikke noget om, hvorfor! Næste dag blev vi ringet op af vinderen, Erling Jensen, der var noget harm, fordi han troede at vi ville rykke ham for betaling af abonnement! Stor blev glæden imidlertid, da vi kunne oplyse Erling om at han "bare" var månedens heldige vinder!

Er chauffør

Erling Jensen, 38 år, er til daglig chauffør, og har megen glæde af sin Amiga 500. Den er i årenes løb blevet udbygget med 6MB ram, og en harddisk på 240 MB. Så er der rigeligt med plads til spillene, hvoraf favoritterne hedder Pirates!, Railroad Tycoon, Formula One Grand Prix og 1869.

I det hele taget er Erling en stor Microprose-fan, der hellere vil have et tænke-spil:

"Der er meget lort imellem. Det med at skyde tingene i grus er ikke lige mig," siger Erling, der udover sin 500 har indkøbt en Star LC 200 farveprinter. Den bruger datteren mest, da hun laver sit skolearbejde på Amigaen.

Gavekortet skal måske gå til en Amiga 1200, fortæller Erling.

der elsker at læse nyheds-sektionen og især Secret Service-siderne i bladet.

Herfra ønsker vi Erling tillykke!

Månedens præmie-liste:

Således fordeler præmierne sig i denne måned:

1. præmien, gavekort kr. 5000,-: Bo Nielsen, Lilleager 7, 2640 Hedehusene
2. præmien, kr. 1000 kontant: Christian Thomsen, Damengvej 2, 9560 Brovst
3. præmien, kr. 1000 kontant: Jan Clausen, Vendersgade 3, L, 1363 København K.

Følgende 50 vindere får hver en "Top Secret"-bog:

Jens nin hansen, odense sø, karl p. fischer, nivå, birte christensen, tønder, john borup, arden, bjørke dalslet, stenløse, casper r. andersen, ikast, steffen mægaard, ry, leif hansen, fredericia, daniel lundin, kruså, rasmus kristensen, roskilde, kristian skjellerup, hørning, peter tranberg, fredericia, lasse spange, roskilde, jesper t. pedersen, horsens, claus christensen, slagelse, anders heick, vanløse, nicolai westermarck, odense sv, michael jensen, kolding, nicolai d-kund, hotle, kim frederiksen, odense sv, michael pallelsen, thisted, jens randrup, gjerlev J, jørgen sksen, kbh ø, bo arling, vinderup, sander nielsen, nivå, anders plum, gentofte, martin pedersen, vejle ø, ole pedersen, helsingør, allan frederiksen, næstved, kevin rasmussen, ballerup, morten dahlbergen, kokkedal, peter birkvald, glostrup, morten andreasen, kibæk, henrik vinther, snedsted, martin s. larsen, ålborg, søren larsen, st. heddinge, søren lindegård, middelfart, benny møller, odense, karsten nielsen, rødby, frants hjulmann, spentrup, john lund, haderslev, jens-ole jensen, vandrups, peter larsen, nærum, john larsen, kstrup, jesper pedersen, esbjerg v, d. lindhartsen, ålborg, thomas kristensen, assens, holger andreasen, kastrup, michael j. madsen, svenstrup j, christian lynæs, frederiksberg.

TILLYKKE TIL JER ALLE! - Vinderne har fået direkte besked.

GENIALE AMIGA-produkter:

Color Clip Art-pakke

Kontorpakke

Mega spilpakke

Desk Top Video-pakke

Clip Art-pakke nr. 1

Hardware

SupraTurbo28

Det nye geniale turbokort på 28 Mhz til Amiga 500 og 2000. Ring og bestil testmateriale!
Teknik: 28 Mhz 68HC000 processor med 64 kb processor- og "memory cache" ram. Dette forøger din Amiga hastighed med ca. 400%.

Test: Amiga Special 9/93, Tyskland: SEHR GUT.
Gesamteindruck: 95%. Sensationspris 1698.-

Diskdrev

Extern: Høj kvalitets 3.5" Sonydrev med afbryder, gennemført bus og 2 års garanti. Leveres nu med antilickprogram, kopiprogram, dagsplan-program og viruskiler. 599.-

Intern: CITIZEN indbygningsdrev til Amiga 500. Monteres i stedet for det originale drev. Leveres med 2 års garanti. 599.-

Ramkort

A500: 512kb med ur og afbryder 290.-

A500: 1 mb extem med plads til 8 mb 995.-

A500: 1 mb med afbryder 559.-

A600: 1 mb med ur og afbryder 579.-

A1200: RamJet 4 mb ram, 14 Mhz co proc. 2695.-

Harddisk

2.5" LP Seagate ATbus 130 mb. 16 ms 2995.-

2.5" LP Seagate ATbus 210 mb. 16 ms 4795.-

Andre Seagate harddiske 42-1200 mb RING!

Alle 2.5" harddiske leveres med installationskit til A600/1200, 2 års garanti og installationsprogram.

Aut. garantiinstallation i A600/A1200 199.-

CITIZEN & EPSON printere

9 nåle: CITIZEN 120D+, 144cps 1395.-

24 nåle: CITIZEN Swift 200, 216 cps 2395.-

InkJet: EPSON Stylus 800, 225 cps 2745.-

Laser: EPSON EPL-5000, 6 sider pr. min. 5695.-

Bestil vores katalog for flere informationer!

Andre hardware

3.5" noname-disketter ved 100 stk MF2DD 350.-

3.5" Mitsubishi-disketter ved 100 stk MF2DD 495.-

Amitech 280 dpi mus med måle og holder 229.-

QJIII Supercharger joystick 149.-

QJ SuperStar joystick 199.-

Midi interface med gennemført serielport 449.-

M.R. GRUPPEN I/S

Tlf. 56 63 22 77 • Tlf. 30 55 00 00

Fax. 56 63 21 77

Clip Art-pakke nr. 2

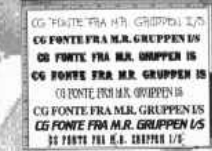
Brugerpakke

Music Maker-pakke

AGA-pakke

CG fontpakke nr. 1

Public Domain

Harddisk brugerpakke

Denne pakke indeholder alt, hvad du kan få brug for som harddiskejer. Af kategorier kan nævnes: backup-, grafisk CLI, menu-, password- og reorganiseringssprogrammer. Samtidig indeholder pakken alle pakkeprogrammer, der er tilgængelige. Inkluderet er, selvfølgelig også, Superdark, som er den bedste screenblanker, der findes til Amigaen. Fokus Data sagde: "Til prisen er pakken uvurderlig for enhver harddiskejer." "DNC sagde: "Kvaliteten på de ti disketter du får er lysår over gennemsnittet" Pris incl. disketter (10 stk): 249.-

Brugerpakke

Indeholder 30 fantastisk nyttige brugerprogrammer, bl.a.: Kickstart 1.3-emulator (løser A1200/A4000 ejers problem), PC-emulator, de nyeste viruskiler, kopieringsprogrammer, biorytme-program (er du i balance?), skak, baggammon, samt en masse andet godt bl.a. 250 drinksopskrifter og barsnyings-program. Pris incl. disketter (5 stk): 99.-

Kontorpakke

Indeholder alt til kontorbrug, bl.a., tekstbehandling, regneark, DTP, modernkommunikationsprogram, dansk database, samt en genial MSdos-Amigados tekstfilconverter. Pris incl. disketter (10 stk): 199.-

Mega spilpakke

Over 50 helt nye spil i kategorierne: adventure-, arcade-, shoot'em up-, skak-, strategi- og sportsspil, heriblandt Super Twintris (DNC nr.6, test:94%) og Deluxe Pacman (Fokus Data nr.6, test:"Genialt.") Pris incl. disketter (10 stk): 199.-

Desk Top Video-pakke

Indeholder rulletekst-, lds- og effektgenerator, slideshow-, sportstøkt- og intro-maker, samt testskærmgenerator og titelkartotek for den kreative videobruget til brug med eller uden genlock. Pris incl. disketter (6 stk): 99.-

Music Maker-pakke nr. 1

Supersequencerprogrammerne: MED, Protracker Startrekker og OctaMED v.4.0 (demo), som alle er så gode, at de kan få enhver Atari-ejer til at købe en Amiga! Desuden omfattende programdokumentation og 3 sample- og 3 sangdisketter. Pris incl. disketter (10 stk): 199.-

Music Maker-pakke nr. 2

De nyeste versioner af OctaMED (v.2.0, 8 kanaler) og Protracker (v.3.0), samt omfattende programdokumentation og hele 750 samples i meget høj kvalitet. Pris incl. disketter (10 stk): 199.-

Public Domain

Clip Art-pakke nr. 1

Over 2000 usorterede SH IFF-billeder til brug i DTP eller DPaint for den kreative bruger. Billeder i alle kategorier fra arkitektensymboler til bordkort og Garfieldtegninger.

Pris incl. disketter (10 stk): 199.-

Clip Art-pakke nr. 2

Over 2500 sorterede SH IFF-billeder til brug i DTP eller DPaint for den kreative bruger. Pakken indeholder de bedste SH-billeder nogensinde set til Amigaen. Pris incl. disketter (15 stk): 249.-

Color Clip Art-pakke

NYHED: 15 disketter sprængfuldt med vores første og bedste farve IFF-HAM billeder til Amigaen. De indeholder billeder i kategoriene: krybdyr, insekter, biler, fly, krigsskibe og dyr til brug i DTP, DPaint eller DPaint4 og i en opløsning, der kan få enhver til at dære. Pris incl. disketter (15 stk): 249.-

Grafikpakke

20 grafiske programmer suppleret med 5 animationer. Pakken indeholder bl.a. morphing-, CAD- & graftegningsprogrammer. Desuden indeholder pakken mandelbrot-, fraktal- & landskabsgenerators. Endeligt indeholder pakken Freepaint, et genialt tegneprog. Pris incl. disketter (10 stk): 199.-

CG fontpakke nr. 1

Denne pakke indeholder over 105 adobe fonte, der kan bruges i PPage V3 & V4, og Pagestream.

Pris incl. disketter (10 stk): 199.-

CG fontpakke nr. 2

Denne pakke indeholder over 121 konverterede CG fonte, der kan bruges i PPage alle versioner, Workbench 2.0/3.0, DPaint4 eller Pagestream. Pris incl. disketter (10 stk): 199.-

AGA-Pakke

"Ahh, men så har min PC bedre grafik end din Amiga..." Lyder dette bekendt? Hvis ja, så få din kammerat til at sæde disse ord ved at tvinge ham til at se et af pakkens A1200/A4000 none flicker Hi-Res-billeder og se hans ansigt skifte kulør til en blegere grøn nuance end en trolde underbukser! Eller du kan vise ham, hvordan et rigtigt skakspil fungerer, såvel grafisk som teknisk. Pris incl. disketter (6 stk): 129.-

CD'er

The 17 Bit Collection Dobbelt CD 449.-

CDPD II Fred Fish mm. 379.-

CDPD III Fred Fish mm. 379.-

Demo-Collection I 379.-

NYHED! Demo-Collection II 379.-

Alle Public Domain-pakker er kopieret på MITSUBISHI 3.5" disketter og kan køre under Kickstart 1.3, 2.0 & 3.0.

Alle priser er opgivet incl. moms. Forsendelse kan ske til hele Norden med Postens Erhvervspakke®

TEKNIK BREVKASSEN

UNIX

Hvaderen UNIX-maskine, er det et program eller en computer? Hvis det er en computer, hvad er den så god til? Hvordan får man adgang til en sådan?

Thorbjørn Brøndum
Præstevænget 8
8300 Odder

UNIX er et operativsystem, og en UNIX-maskine er altså en computer, som kører med UNIX.

I praksis er det normalt professionelle netværk f.eks. med SUN- eller DEC-computere evt. suppleret med 486-PC'er på de mindre krævende pladser. Systemerne finder man typisk på universiteter, i banker, på rådhusene o.s.v.

Det er altså anlæg i millionklassen, og ikke noget man køber til privat brug. Der findes dog nogle særlige versioner, som er mere overkommelige. F.eks. har Commodore lavet AMIX, som er en særlig version af UNIX, og som kan køre på "alle Amigaer" med mindst 68020-cpu, 1 MB chip- og 4 MB fast-RAM samt 100 MB harddisk.

Workbench

Jeg har tit gang i min Workbench og har nogle spørgsmål hertil:

1) Når jeg kalder kommandoen run Workbench2.0:utilities/more og vælger en fil, så står der nederst i vinduet: warning: file may contain binary, q=quit. Når så den ønskede fil kommer frem, er den skrevet med uforståelige bogstaver og mærkelige tegn. Er der en måde, hvorpå man kan få oversat disse? I så fald hvordan?

2) Ofte når jeg arbejder med Workbench, bliver jeg bedt om at indsætte volume ENV i et hvilket som helst drev. F.eks. når jeg bruger prefs/palette. Hvad betyder ENV? hvad bruges disketten til og hvor får jeg fat på den? P.S. Jensen Gilleleje

1) Mere kan kun bruges til at vise tekstfiler. Advarslen kommer, hvis man forsøger at åbne en anden type fil. Det kunne være et program eller et billede, og de kan selvfølgelig ikke læses som eller oversættes til tekst. Det kan dog også være en tekstfil, som er komprimeret, f.eks. med PowerPacker. Sådan en fil skal dekomprimeres,

Skriv ind og få svar på dine tekniske spørgsmål, hvad enten det er Amiga eller PC.

Ved Lars Jørgen Helbo

inden den kan læses.

2) ENV er en logisk enhed, som bruges til environment-variable. I begyndelsen af den originale startup-sequence assignes den til et katalog på RAM. Den nævnte melding skyldes altså, at du har lavet om på startup-sequence, og løsningen er, at genindsætte assign-kommandoen.

Trashcan

Jeg har et stort problem. Jeg er kommet til at lave en copy af min Trashcan på min harddisk, og kan ikke få den væk. Jeg har prøvet alt; men intet virker.

Help me!!!
Lars Hundebøl
Ulvevej 11
6715 Esbjerg N.

Trashcan er egentlig bare et underkatalog. De filer, man putter i den, flyttes over i dette underkatalog og slettes så med menuen Ikoner/Tømme skraldespand.

For at slette skraldespanden, skal du først kontrollere, om den er skrivebeskyttet. Vælg skraldespanden med et klik med musen og derefter menuen Ikoner/Information. Sørg for at Sletbar er markeret, og forlad dialogfeltet med Gemme.

Derefter åbner du en Shell, og indtaster kommandoen:

delete trashcan#?

Dermed slettes både underkataloget trashcan og ikonfilen trashcan.info. Hvis det ikke lykkes, skyldes det sikkert, at trashcan indeholder filer. I så fald tilføjes parameteren all til delete-kommandoen.

A1200 i Frankrig

1) Kan jeg med min A1200 og et modem samt et kommunikationsprogram kommunikere med PC'er med samme tilbehør?

2) Kan jeg uden videre tage min computer under armen og på en ferie i Frankrig få monteret en

harddisk til de langt billigere franske priser?

Christian Fink Buhl
Søgade 25, Stuen
6000 Kolding

1) Ja det er der ingen problemer i. Kommunikationen over den serielle interface og modem er helt standardiseret.

2) Der kunne tænkes tre problemer: Told, teknik og garanti. Da Frankrig tilhører EF's indre marked, er der ingen toldproblemer. Tekniske problemer er der nok heller ikke. En fransk A1200 er ikke meget anderledes end en dansk. Derimod kan garantien give problemer. På harddisk og indbygning får du jo garanti i henhold til fransk lov. Jeg ved ikke, om det er bedre eller dårligere end en dansk garanti; men hvis harddisken går i stykker i garantiperioden, skal du regne med, at bringe eller sende den til Frankrig, for at få den repareret gratis.

Programmering

Nu er jeg træt af, at se andres fede demoer, nu vil jeg selv igang. Men jeg er totalt på bar bund med hensyn til programmering, og derfor stiller jeg følgende spørgsmål.

1) Hvordan kan man lære at programmere?

2) Hvilke programmer bruger man?

3) Kan man lære at programmere flotte demoer ud fra en bog?

4) Hvad er dit råd til en A500 +1MB-ejer, der er desperat for at lære at programmere.

Per Grammerath
Lille Madsesgade 1A
3700 Rønne

1) Ved at programmere. Det er nemlig sådan, at øvelse gør mester.

2) En assembler, en interpreter eller en compiler, alt efter hvilket sprog du vælger.

3) Nej. Du skal sikkert bruge en bog, for at komme igang med programmeringen. Dermed kan du

lære sproget og teknikken; men flotte demoer kræver også øvelse og kreativitet, og det kan man ikke læse sig til.

4) De bedste demoer er skrevet i assembler; men det er svært. Jeg vil derfor anbefale, at du starter med en AMOS-interpreter. Dermed vil du hurtigt opnå rimelige resultater, og du vil få en masse vigtig erfaring. Så kan du evt. senere skifte til C eller assembler.

F15 Strike Eagle 2

1) Jeg har lige fået en A1200, hvilket har medført et par problemer. Jeg har lagt F15 Strike Eagle 2 ind på harddisken; men for at spille det, må jeg i Shell skrive:

Assign F15ii(Game):
HD1:F15ii

Assign F15ii(Scenario):
HD1:F15ii

Kan man ikke lave et eller andet smart, så dette undgås?

2) Et andet problem er, at min Star LC-10 ikke vil skrive ud. Computeren siger altid:

Printer trouble:
check Printer and cabling
Kan det være en fejl i computeren, f.eks. i parallel-porten?

Teddy Bredgaard
By foged frichsvej 15
9900 Skagen

1) Du kan indsætte de to kommandoer i filen startup-sequence, som du finder i kataloget s. Skriv dem i slutningen af filen umiddelbart før kommandoen Load-Wb. Så udføres de automatisk hver gang Amigaen tændes.

2) Ja, eller i printeren eller i kablet. Afprøv printerens sammen med en anden computer og/eller kabel. Så finder du ud af, hvilken del, der skal indleveres til reparation.

Hvis du har spørgsmål til den tekniske brevkasse, angående din PC eller Amiga, så skriv til:

Privat Computer
St. Kongensgade 72
1264 København K

Vigtigt:
Husk at mærke kuerten "teknik"

GAME

play

Index:

Frontier-Elite II	34
Blob	36
Gateway II:	
Homeworld	36
Lost in Time	37
One Step Beyond	38
Overdrive	38
Wing Commander	
Academy	39
Ishar 2	40
Soccer Kid	41
The Silver Seed	42
Blastar	42
Shorties	43

FRONTIER-ELITE II

GAMETEK

Amiga: Vektorgrafikken er perfektioneret til fuldkommenhed - her er et af spillets største rumskibe.

"Kære barnebarn! Når du læser dette, har jeg desværre stillet mine varmeforede rumstøvler. Godt nok var du ikke særlig flink til at besøge mig i plejesatelitten, men jeg bærer ikke nag. Derfor får du her dit eget Eagle-rumskib. God fornøjelse!

Kærligst

Commander "Elite" Jameson"

Sådan ca. ser det sidste brev ud fra intet mindre end en legende inden for computerspillene - og brevet er til dig. Salige Commander Jameson var nemlig hovedpersonen i det Elitespil, der for ni års siden lærte skaren af computerfreaks (og den var noget mindre, end den er nu!) om det uendelige univers, hårde forretningsmetoder og endnu hårdere kampe på liv og død i det store, tomme rum. Grafikken bestod af hvide vektorstreger på sort baggrund, og det var skam meget avanceret dengang. Og så akkompagneredes dockingsekvenser af en fin lille tre-kanals-udgave af An dem schönen blauen Donau...

Den er der endnu, og alle nostalgikere kan godt gemme lomme-tørklædet væk. Efter en imponerende en-mands-præstation kan David Braben nu lægge fem års

anstrengelser fra sig, og præsenterer Frontier - større, flottere og bedre.

Større

Universet er stort og uendelighed præsenterer sig selv på en overbevisende måde i Frontier. Der er intet mindre end 10¹⁰ solsystemer at besøge, men "kun" ca. 30.000 af planeterne har byer og spiller en rolle i spillet. Spillet er lavet i Real-scale, så har du lyst til at flyve gennem området i det hurtigste rumskib, vil det tage over en uge.

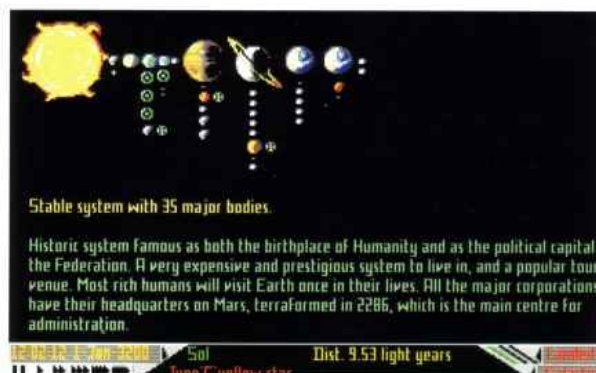
Du behøver nu ikke at tage særlig langt væk for at score kassen. Omkring vores egen Jord kredser der hele tre rumstationer, som du kan købe og sælge imellem - som en anden nomade. Eller hvorfor ikke lande direkte i Paris eller London og slå en handel af? Selvfølgelig kan du i stedet vælge at plyndre transporter eller skyde pirater ned og score dusøren - det betyder ikke så meget, bare der er penge i det. Pengene skal nemlig bruges til mange af de tjenester, de forskellige rumstationer og byer tilbyder dig. Du skal kunne betale bøder (f.eks. for at "hyperspace" over et bebygget område) og

du skal naturligvis kunne købe varer, du senere kan sælge. Alt efter hvad du vil lave, får du brug for forskellige former for rumskibe - du kan købe over 30 forskellige. Rummet er ikke ligefrem noget fredeligt sted, så med tiden vil du få lyst til at investere i større lasere, forskellige former for miner (endda "dummy-miner", der bare er malet pap! Billigt, men skræmmende!), missiler, ECM-systemer, Smartbomber og forskellige former for isenkram, enhver pirat eller piratjæger kan have glæde af.

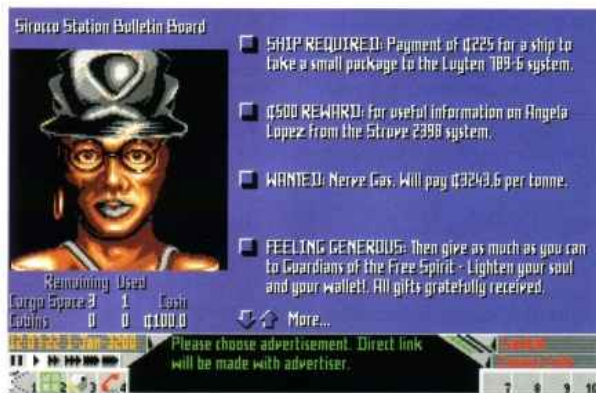
MEGET større

Universet er delt op mellem Imperiet og Føderationen - og de ligger i kold krig med hinanden. Krigen er bare ikke koldere end at de begyde gerne hyrer folk til at snigmyrde og spionere mod den anden, så også her er penge at tjene. Klarer du dig godt, vil de også belønne dig med titler, du kan prale med over for DINE børnebørn. Ud over dem har du en Elite-Status, der viser, hvor frygtet du er i universet - mere skræmmende rygter giver bedre jobs hos de rå fyre, der er interesseret i andet end dyrekød og guld. Endelig er der din

Amiga: Home, sweet home...

Amiga: Et eksempel på de mere eller mindre lysske opgaver, man kan påtage sig.

Legal-status, der afgør, hvor vilde politiet og håbefulde dusørjagere er for at smadre dit skib.

På hver rumstation er der en opslagstavle med jobforslag. Du kan simpelthen transportere mennesker eller varer fra et sted til et andet (forudsat dit rumskib er indrettet til det), men bør lige først måske ringe og spørge din kunde ud: er det en farlig last, kan jeg få halvdelen på forhånd, får jeg brug for et særligt visum etc. Men senere hen vil du også få tilbudt spion-opgaver, snigmord, eskortemissioner og store smuglerpartier af f.eks. nervegas. Er det beskidt, er der masser af penge i det - og der er mere end 82 forskellige missionsTYPEN for den tålmodige og ambitiøse Elite-aspirant.

Flottere

Hvorfor ikke tage en tur ned over en af Mars'es byer? Se de store skorstenes spy røg og op i den tynde atmosfære, beundre byplanlæggerens sirlighed i placeringen af huse og veje eller bare sammenligne rumskibets eget ur med det på kirketårnet? Alle detaljerne kan godt nok sløve spillet ned, de kan slås fra, men det er FLOT!

Frontier fylder ikke meget mere end 2 megabyte på harddisken, og det skyldes at alle grafiske elementer (inklusive rumskibene) er sat sammen af små vektor-byggekloster. Når du ser et rumskib udefra, er det med landingshjul, missiler, særlige bemalinger og meget andet.

Når man "hyperspace" fra et rumområde til et andet, dukker en særlig skygge op på nattehimmelen, der bliver det indtil warpet er overstået. Med særligt udstyr kan du aflæse hvem der hyperspace, hvilket skib det er og hvor det skal hen - og har du så et hurtigere skib, kan du flyve i forvejen og ligge i baghold for dem.

Selve styringen af rumskibet kan foregå enten med mus, joystick eller keyboard - og du kan frit vælge om du vil flyve som for ni år siden eller med et særligt Fly-by-wire-system. Dit rumskib affyrer så nogle særlige retningsraketter, der sender dig på rette kurs. Landing m.v. kan foregå gennem et særligt styresystem, der laver en laserbelyst tunnel, du skal holde dig indenfor for at nå frem. Eller du kan lade autopiloten tage sig af det, hvis du da allerede har solgt den for at få råd til et nyt parti nervegas...

Amiga: Rumstationerne kan have mange forskellige former og være mere eller mindre nemme at lande på!

Amiga: Fire! Hvorfor ikke smadre en by?

Bedre

Ni år er lang tid - og det er fem år også. Arbejder man så længe med et spil, vil man hele tiden blive overhalet indenom af den ubønhørlige udvikling. Perfektionisten David Braben har lagt flere og flere lag på som tiden er gået, men kan med god grund være tilfreds med Frontier. Måske er tiden løbet en lille smule fra 30.000-planter-spil, og måske er den interaktive adventure-linje mere populær i dag. Måske gennemfører man aldrig Frontier, men så skyldes det

udelukkende, at man bliver distraheret af alle de små ting, der også er indbygget i spillet. På samme måde som grafikken er gameplayet i Frontier bygget op af små byggesten, og ethvert lille barn ved, at en håndfuld duploklodser kan sættes sammen på en million måde. Derfor er Frontier et spil, der varer hele livet - du vil aldrig leve længe nok til at fornemme uendeligheden.

Christian

anvendte vektorrutiner giver en utrolig glidende oplevelse. Lyden består hovedsageligt af et par blaste, men du kan selv bestemme hvilke dele, der skal have musik på og HVAD der så skal spilles. Gennemtænkt, fængende, fængslende og uendelig stort. Måske får du aldrig lyst til at se din kæreste igen...

Grafik: 91%
Lyd: 86%
Gameplay: 95%

OVERALL 94%

PC
Der kommer snart en PC-version, og her har grafikken fået endnu en afpudsning.

AMIGA 1200
Da grafikken består af vektorer, kører det en smule glattere og hurtigere her - læg een til Overall-karakteren

BLOB

CORE DESIGN

Skærmen er et dybt, sort hul ned i evigheden. Langt, langt borte lyser stjernerne i skæve nuancer, og helt nær hænger en rød platform midt i ingenting. Øjet ser ned på den, oppefra.

Der ligger noget på platformen: en stor, sæt blålig og uformelig masse, der ville være lige til at forveksle med en klump tyggegummi, hvis det ikke var for de tegneserieagtigt store øjne.

Amiga: Et særligt billede af Blob til alle hans mange fans.

Han hedder Blob.

Et sted langt borte trykker en eller anden på en rund knap, og Blob springer op i luften. Under ham trækker den røde platform sammen af perspektivet, og over ham vrides endnu en platform af afstanden, denne gang en grøn. Først er den prikket, utydelig, men da Blob når helt op til den og forbi, videre op, støbes platformen i sin fulde figur på skærmen.

Et kort øjeblik skrumper den grønne platform på samme måde som sin røde forgænger, men så når

Blob højden af sit hop og begynder at falde tilbage, nedad, ind mod stjernerne. Den grønne platform vokser, og hvis ingen gør noget, vil Blob snart falde forbi den og videre nedad, så den igen skal tegnes med prikker.

Men nogen gør noget. Nogen rykker let i joysticket, og Blob lander sikkert på den grønne platform.

En tanke, en evighed væk, men tæt på joysticket: "Læs de sidste linjer igen, hvis du ikke forstod perspektivet. Og se så på billederne, det hjælper."

Højt at hoppe

50 sæt platforme er spændt ud i den sorte tomhed, og de venter alle sammen på, at Blob skal nå frem til dem. Han starter på sæt 1, og hans mål på hver bane er enten at nå frem til udgangen eller at samle et vist antal reservedele - eller redde nogle søde, små klumper tyggegummi, han kalder Blobletter.

Blob springer fra platform til platform og klistrer sig hen over de få vandrette overflader, han finder. Røde fliser virker som trampoliner, blå fliser er smattede, og blinkende fliser teleporterer Blob rundt på banen. Andre platforme er skæve, så Blob har svarere ved at lande på dem og hoppe derfra igen. De underligste fliser er dem, der vender tyngdekraften, slår den

Amiga: Jamen, er han ikke sød! Blob er en spilhelte af den mere klistrede slags.

fra eller giver Blob evnen til at flyve.

Blob møder kun få fjender, der er opsatte på at suge energien ud af ham, og de fleste kan sættes ud af spillet med et hårdt hop.

Tips findes ofte som afrevne sider, der ligger løst på platformene. Nogle af dem er ikke meget bevendt, men på cirka hver femte bane ligger der en firecifret kode, Blob kan taste ind på startskærmen, så han ikke behøver at starte helt forfra, når han har mistet sit sidste liv.

Dybt at falde

Den største svaghed i Blob er, at

der er så meget tomhed og så få platforme. Banerne er spinkle og svære at finde rundt i, og Døden er hele tiden kun en millimeter væk. Ofte skal der kun en lille fejlbedømmelse til, før Blob falder chanceløs ned mod stjernerne med et dumt udtryk midt i den blå smask. Programrørerne har forsynet ham med masser af liv for at kompensere for problemet, men det er ikke helt nok.

Hvis der havde været nogle flere steder at lande og lidt bedre plads til fejltagelser og unøjagtigheder, ville Blob have været et rigtig godt spil. Nu er det bare godt, især i habile joystickhænder.

Jakob

AMIGA

1 meg.

Kickstart 1,3/2.x

Perspektivet i Blob virker rigtig godt og troværdigt, men decideret flot grafik byder spillet ikke på. Musikken er god, selv når Blob er på vej ud i evigheden,

AMIGA 1200

og effekterne er fine. Joystickstyringen er præcis og stram, men det er lidt frustrerende, at Blob lever livet så farligt og så tit skal starte forfra på en bane. Det her er for folk, der kender deres joysticks.

Grafik	82%
Lyd	80%
Gameplay	80%

OVERALL
80%

GATEWAY II:

HOMEWORLD

LEGEND

Set hos ESCape (31-396366) til 449,-

"Et tekstspil?" måbende anmelderen. "De har sendt mig et TEKST-SPIL!?!". Det havde de! Den slags er efterhånden ved at være en sjældenhed, men ovre i det forjættede sidder et hold programmører og gør sammenbidt modstand mod Multimediemonstret. De kalder sig for Legend, og har efterhånden spyttet en hel del tekstadventure-perler på markedet. Kender du f.eks. Spellcasting 101, 201 eller 301? Ikke? Prøv dem!

Spillet over bogen

Tilbage til Gateway II. Spillet er Legends nyeste, baseret på sciencefiction forfatteren Frederik Pohl's bog Gateway, og hvis spillet bare gør ham lidt ære, må han søreme være god!

Jeg skal prøve at gøre en lang historie kort. I Gateway I var du en naiv "Prospector", som levede af at drage på missioner i avancerede rumskibe, som menneskeheden fandt på en forladt rumstati-

on i Solsystemet. Den havde engang tilhørt den fredelige race, Heechee (udtales heechee), som flygtede for 500.000 år siden p.g.a. en robotrace med meget voldelige tendenser ved navn The Assassins. Du reddede menneskeheden fra at falde i klørerne på disse intergalaktiske voldsmand, men nu er der dukket et ukendt rumskib op ved Pluto, og er det mon Heechees eller Assassins?

Part 1 - The Escape

Dit første problem er Sekten, som er en fanatisk kult af Assassin-tilbedere. De har fundet ud af, at FN planlægger en opdagelsesrejse til Pluto for at undersøge det mystiske rumskib, og det vil Sekten gerne selv gøre. Du kommer ind i billedet, fordi din gamle boss bad dig

PC: Rumbasen, der snart skal få Sektens vrede at føle.

om at briefe ambassadøren, der skal udføre missionen. Derfor skal du DØ!

Med nød og næppe undslipper du Sektens henrettelsespeleton og søger tilflugt på rumbasen - desværre. Du er nemlig næppe ankommet til basen, før Sekten angriber med en kæmpe hær af veltrænede lejesoldater - og de bruger dødelig giftgas. Nu starter et nervepirrende kapløb mellem dig

36

LOST IN TIME

COKTEL VISION

Der er et monotomt ocean mellem dig og mig lige nu, kære læser. Et hav med dråber af sekunder, skvulp af minutter og store bølger af timer. Jeg skriver netop nu noget, som du først vil læse om en måned. Mindst. Men i tiden kan alle gå på vandet, i lyden fra brusende visere.

Sidste gang jeg gik, mærkede jeg ridset af en negl på min bare skulder. Det gjorde ikke ondt, snare tværtimod, men indtrykket var stærkt nok til, at jeg var nødt til at vende mig om. Det må man ellers aldrig gøre, når man går gennem tiden. Man risikerer at få lyst til at gå tilbage.

Hun var en slags omvendt Snehvide med hud så sort som ibenholt, negle så røde som blod og tænder så hvide som sne. Hendes øjne lod som om, de kunne trække sandheder ud af sten, men glimt- et af tvivl var der alligevel.

- Hej, jeg hedder Doralice. Hvor ligger i morgen?

Tomorrow never knows

- I morgen, spurgte jeg forundret. Hvorfor vil du vide det?

- Det er da vigtigt at vide. Ellers farer man vild på sin tidsrejse. Jeg blev viklet ind i de her gange, da

PC: Den fantasifulde blanding af normal grafik og video-sekvenser gør "Lost In Time" til noget ud over det sædvanlige.

jeg fik brev om, at jeg havde arvet et hus. Der var nu noget mystisk ved det, for pludselig vågnede jeg op i 1800-tallet, fange i den båd, der snart skal strande uden for det hus, jeg arver i 1992. Der mødte jeg Melkor, der kommer fra engang i fremtiden, og som selv er tidsrejsende. Han er tidspoliti. Og ved siden af ham sad en neger-trolldmand fra det gamle Egypten. Han var mere end 3000 år gammel, men det kunne man nu ikke se på hans krop...

Doralice så henført ud, og underfundige øjne duggede et sekund.

Jeg mærkede selv en lille knyt-næve ramme et ømt sted 30 centimeter højere oppe end navlen, lidt til venstre.

- Jamen, hvorfor?

- Fordi der er en tidsbandit, der har stjålet stoffet Americium 1492 engang ude i fremtiden. Stoffet giver ejeren en enorm magt, men det tager 3000 år at gøre det stabilt. Derfor rejste han tilbage til Egypten og gemte det i en sarkofag, som han så hentede i 1840

og fik til at løbe på grund ud foran det hus, der nu er mit, men som jeg har arvet fra ham, selvom han ikke ve...

Hun var nødt til at trække vejret. Hun var snakkede mere end mig - men der var vel tid nok.

I've seen the future and it will be

- Jamen hvem er du, Doralice?

- Jeg er hovedpersonen i Coktel Visions nyeste interaktive adventure-film.

- Adventure-film?

- Ja, og jeg er filmstjernen. Mine eventyr starter ganske vist nede i lasten på den møgbåd, men jeg får flere flashbacks og flashforwards efterhånden som tiderne skifter. Undervejs har jeg fundet en masse ting, jeg skal bruge forskellige steder, men det er ikke det hele. Jeg har en magisk bog, der holder styr på alle de clues, jeg får fra forskellige personer undervejs. Jeg har endda et kort, der giver mig mulighed for at springe hurtigere hen til de steder, jeg har været før. Du får mig at se flere steder i spillet, for jeg er filmet lige som alle de andre skuespillere. Mange af tingene og stederne er også direkte fotograferet, og resten er teg-

net i hånden. Jeg er sikker på, at du aldrig har set noget flottere - har du vel?

Jeg måtte indrømme over for den gyngende skikkelse, at det var enestående.

- Der må være en fejl et sted, hviskede jeg

- Ikke den mindste, påstod hun. Jeg har ingen problemer. Det skulle måske lige være, at spillets interface minder lidt om de der forskellige Sierra-tøser. Det vil sige, mange af problemerne løses lidt tilfældigt, fordi der ikke rigtig er nogen kommandoer. Men hvem er du, der spørger så meget, og stadigvæk ikke har svaret på, hvor jeg finder i morgen?

- Tja, jeg er vel bare spilanmelder, mumlede jeg lidt benovet

Hun stirrede rædvild på mig et øjeblik, men så kom sikkerheden tilbage. Hun trak mig ind til sig, trykkede et kirsebær på min mund og lod tiden forsvinde omkring os. I morgen fandt vi aldrig.

Og her sidder jeg så. Doralice er vist taget til Paris i 1992 for endelig at gøre op med tidsbanditten. Og mens hun er væk, kan jeg kun anbefale dig at lade hende stjele lidt af din tid i Coktel Visions bedste spil siden Inka. Men det får du jo først at vide om en måned.

Christian

PC: En grafiksekvens. (Du har god fantasi, Søren - Red.)

og dem for at nå raketten. Først skal du lige finde en gasmaske, og så er du nødt til starte nedtællingen til affyringen, men der er ingen hjælp at hente nogetsteds - alle er blevet gasset. Hele tiden kan du høre hvordan Sektens angreb skrider frem, ved at lytte med på en radio, som du finder på et dødt Sekt-medlem.

Let's rocket around the clock

Med adrenalinet pumpende rundt i årerne når du raketten, men pludselig stopper nedtællingen! På radioen hører du, hvordan Sektens glæder sig over, at de nu kan nå at dræbe det fjols der startede raketten alligevel - det bliver en febrilsk hånd, der begynder at reparere. De sejrssikre meddelelser på radioen tyder på, at soldaterne er ved at nå frem! Du har travlt! Arh! Hvad pokker fejler den brændstofpumpe???

Tekstadventures skal spilles med keyboard

"Vil Sektens indhente Spillemanden?"

"Når Spillemanden at reparere pumper?"

"Kan raketten starte?"

"Følg med i næste uge. Samme Spil-blad, samme Spil-side..."

Nu vil jeg ikke røbe mere af handlingen, men jeg vil godt indrømme, at Gateway II er det bedste adventurespil jeg har prøvet meget længe. Teksterne er så godt lavet, at det næsten føles som den rene action - man kan næsten høre kampen rase. Jeg har siddet med

bankende hjerte og vente, at Sektens dukker op hvert øjeblik - adrenalinet pumper rundt. Alt styres ganske vist via tekst-input fra tastaturet eller med musen, men plottet er designet så godt, at jeg næsten ikke kan tro det. Du vil garanteret ikke tage skade af at prøve et rigtigt tekstadventure.

Søren

Det bedste tekstadventure, jeg har prøvet længe. De mange afbrydelser i form af dialoger, flotte animerede sekvenser og en automapping tilføjer Gateway et friskt pust af moderne tider. Og så varierer musikken med spændingen for at gøre

det komplet. Parseren er rimelig intelligent, selvom den ikke når helt op Mag-netic Scrolls standard hele tiden, men Legend har inkluderet et muse-interface for den forventede spiller - oftest er tastaturet alligevel hurtigst. Har du plads nok på harddisken og et VGA-kort, skal du ikke bekymre dig om mere. Køb spillet, læs bogen eller omvendt.

Grafik 76%
Lyd 82%
Gameplay 83%

Amiga: En af de drilske platformkonstruktioner - hvor skal Colin nu hoppe hen?

Mine øjne vandrede endnu en gang fra monitorens alt for grønne firkant og ud. Den lyse ramme indhegnede højst 100 tegn, og de havde været tunge at kaste op på skærmen. Hænderne hvilede slapt på tastaturet i udgangsstillingen til det tífingersystem, jeg aldrig hav-

de lært at bruge, da de første bogstaver begyndte at dukke op på skærmen i en tøvende, brudt rytme. Mine fingre var stadig frosset fast på ASDF og JKLÆ, og jeg kiggede fascineret på det råk om hjælp, der fødtes i hvidt for øjnene af mig. Ordene kom indefra, fra

et sted nede mellem printpladernes grønne græsmarker. De lød sådan her:

"Lad være med at slette det her, Jakob! Tryk ikke på DEL eller venstrestrepen, men sørg for, at mit råk om hjælp når videre til alle dine læsere. Jeg har brug for dem..."

Jeg hedder Colin, og en aften, hvor jeg sad og spillede computer, blev jeg pludselig suget ind på den anden side af skærmen. Jeg troede, her ville være masser af chips og kondensatorer, men nej. Jeg er havnet i den første af 100 abstrakte platformverdener, og en eller anden bliver nødt til at føre mig igennem og ud i virkeligheden igen. Platformene virker solide nok, men når jeg hopper væk fra én, glider den ind i skærmen, så jeg ikke kan lande på den igen. Først

når alle platformene er gledet ind, kan jeg komme gennem udgangen og videre til næste bane.

Det er mig, der hopper omkring i det gule jakkesæt, og symbolerne over platformene er det bare for at gøre det hele lidt sværere. De nummererede platforme skal lukkes i rækkefølge, enkeltpilene får mig til at springe i forskellige retninger, og multipilene lukker og åbner hobe af platforme i varierende mønstre.

Vil I ikke nok hjælpe mig? Og Jakob, lad nu være med at slette mit nødråk. Bogstaverne holdt op med at komme af sig selv, og jeg så ned på mine fingre. Nu måtte de gøre arbejdet færdigt. "Skriv," beordrede jeg, og så skrev de, i deres sædvanlige blanding af to-, tre- og firefingersystemet:

Det kan godt være, at det ikke var særlig realistisk. Det kan også godt være, at lyden ikke var helt rigtig. Alligevel havde jeg og min faste legekammerat gennem barndommens perlerække af sorgløse oplevelser klamme hænder af spænding, når vi fandt papkassen med den forjættende racerbane frem. Endelig kunne bilerne sættes ned i hver deres rille og med læberne formet til "VRRØØØØØØØØMM"-lyde trykkede vi forventningsfulde speederen på det lille plastichåndtag i bund. Der gik ca. 5 minutter indtil vi fandt ud af, at den blå bil STADIG var den hurtigste, og at det dermed ikke var særlig sjovt for ejeren af den røde bil at køre videre. Det plejede at være mig.

Lidt mindre traumatisk er Overdrive fra Team 17. Lidt.

Er den røde hurtigere end de blå?

Tyve forskellige baner er delt op i grand-prix-baner, bybaner, isbaner, ørkenbaner og en indendørs sandbane. 3 biler er klar ved startstregen og lidt afhængig af computerens luner er tilhører de gruppen af formel 1-racere, sportsvog-

Amiga: Den topcheckede opstartsskærm.

ne, offroadere eller buggyer. Du er altid den røde, de to andre er altid blå, og nogen gange skal du nå først over stregen, andre gange er 2. pladsen befriende nok. Til vinderne er der pengepræmier, mens de mindre heldige må nøjes med en masse luft og en imaginær skulder at græde ud ved - taberne er ude.

Dine syv første modstandere har ikke været heldige med deres valg af forældre og må nu trækkes med navne som Burt, Lana, Slick og Mad H. Til gengæld må du trækkes med dem, og vær sikker på at de vil gøre alt for at presse dig af banen.

Udover bekymringerne om placeringer er Overdrive faktisk en temmelig ukompliceret affære. Du speeder med fireknappen, drejer med højre og venstre og samler svensknøgler og hjul op undervejs. Desuden er der nogen særlige turbo-felter, der giver din bil en ekstra indsprøjtning nitrogen i et par sekunder og så et par pile fra FDM,

der indikerer svingene. Det manglede vel også bare, når grafikken bevæger sig med 50 Hz.

Who's gonna drive you home?

Man kan gemme sine hurtigste tider på diskette, man kan træne ekstra på de sværeste baner og man kan starte fra tre forskellige sværhedsgrader. Klarer man sig hele vejen igennem, får man lov til at møde den mystiske skygge-modstander i en endelig dyst på oktan og karburatorer. Så langt

kom jeg desværre ikke før søvnen begyndte på sit fanfarevarslede indtog i mine kritiske øjne. Det er simpelthen for simpelt. Hvor er splitscreenen, der gav to spillere mulighed for at spille mod hinanden? Hvor er missilerne og minerne fra Supercars II? Hvor er linjen, den tyndslidte kliche-tråd i spillet?

Jeg kunne ikke finde det. Jeg fandt til gengæld en meget langsom diskload, der forstod at fjerne adrenalin hurtigere end den opstod i de superhurtige race-sekvenser. De opsamlede skrue-nøgler og dæk skulle efter sigende forbedre bilen i de senere løb, men det var svært at få øje på. Hvorfor kan man ikke købe ekstrating til sin bil for pengepræmierne? Det lyder flot og det kører godt. Formidabelt godt. Desværre bliver man lidt for hurtigt træt af det, og derfor må Overdrive "nøjes" med de firs ud af hundrede, der bringer det i samme klasse som Nikky II. Det eneste der redder det er muligheden for et kabellink, så man alligevel kan spille to - på hver sin computer. Og så naturligvis muligheden for at sige, at der ingen grund er til at Overdrive...

Christian

Amiga: Dine modstandere ligner noget fra en japansk tegnefilm - og kører lige-sådan

AMIGA

1 meg. Kickstart 1.3/2.x

Grafikken er hurtig, men ikke særlig varierende. Lyden består af fem iærefalden.

AMIGA 1200

de melodier og en del gode samples - men man bliver træt af dem. Sådan er det også med spillet.

Grafik: 83%
Lyd: 85%
Gameplay: 75%

OVERALL
80%

ISHAR 2 SILMARILS

Set hos ESCape (31-396366) til 375,- (PC) og 348,- (Amiga)

Nedenfor følger tre korte tekststykker om Ishar 2, et rollespil udgivet af Silmarils. Tekststykkerne er taget fra Jakob Sloths anmeldelse i Privat Computer nummer 11, 1993. Det forudsættes, at det faktuelle indhold i dem er korrekt.

Opgave: Hvad kan man konkludere ud fra tekststykkerne?

Hjælpemidler: Ingen.

"Træerne er gamle, og barken er knudret og rynket som hos en olding. Skævvredne rødder suger næring fra sumpet mosebund. Af og til brydes stilheden af korte fuglefløj og kaldende frøer, men hverken Zubaran eller hans følgesvende får nogensinde øje på dem. Som de braser gennem sko-

ven i takt med museknappens klikken, trykker træerne verden sammen, alt for tæt på. Stammerne truer med at falde ud af skærmen, de tager udsynet, og orker er måske lige i nærheden. Sværdene glider let fra skederne."

"Handlingen i Ishar 2 ligger på Zubarans skuldre. Han er konge over Ishar, og på opfordring fra en ukendt alkymist drager han ud i verden for at bekæmpe det onde. Ved spillets start står Zubaran alene på en fjern ø med et sværd i hånden og nogle få håndører ved bæltet. Herfra vandrer han resolut ind i byen og hyrer fire kompagnoner. Den lokale herremand tillader Zubaran at færdes frit på øen, bare han opfører sig pænt,

PC: Se mig ind i øjnene. Du falder i en dyb, dyb søvn...

men netop ugeringer er vejen frem. Først når Zubaran har angrebet en af herremandens soldater, kommer herremanden i tanker om, at hans datters halskæde er blevet stjålet. Uvist af hvilken grund stoler han pludselig så meget på Zubaran, at han får til opgave at skaffe halskæden tilbage. Handlingen er for alvor i gang."

"Zubaran stiller sig op foran en af byens indbyggere og kigger på ham. Den lokale står helt stille. Zubaran prøver at tale til ham, men savner både ord og en kommando at udtale dem med. I frustration langer Zubaran ud med sit sværd. Hugget er dybt, men den lokale rører sig ikke, siger intet, slår ikke igen. Andet hug er dræbende, men ingen kommer efter Zubaran, selv om han bliver hængende lidt. På vej ud af byen bemærker computeren for ham: 'Åh, nu er civilisationen ikke langt væk.'"

Opgavebesvarelse: Stykke 1 viser, at grafikken og lyden er god, mens stykke 2 og 3 nævner to eksempler på dårligt design. Den ulogiske måde, hvorpå Zubaran kommer i kontakt med herremanden, antyder en svag plotstruktur, mens interaktionen i tekst 3 både afslører mangler i den logiske programmering af de computerstyrede karakterer og i ikonsystemet. Hvorfor er der ingen talefunktion, og hvorfor løber forsvarsløse indbyggere ikke væk, når de bliver angrebet?

Efter end læsning af de tre tekststykker står Ishar 2 tilbage som et af de spil, man ikke behøver at købe.

Jakob

Amiga: Den flotte facade krakelerer noget, når man prøver at snakke med folk - eller bare slår dem!

Amiga: Måske ligner Ishar ethvert andet rollespil - men køb stort set hvad som helst i stedet for. Bare gør det.

PC

Omgivelserne er uhyre flotte, og skovene er næsten klaustrofobiske med knudrede træstammer helt tæt på. Melodier og effekter er i orden, men det er handlingen ikke. Silmarils mangler en god

designer, og både styresystem og plot er til at gennemhulle på en eftermiddag. Nogle knapper virker ikke i alle situationer, og spillet reagerer alt for dårligt på de ting, man prøver at gøre. Ofte får man ingen respons overhovedet, når man aktiverer en funktion. Ishar 2 er ikke værd at spille tid på.

Grafik 91%
Lyd 80%
Gameplay 31%

OVERALL
47%

AMIGA

Landskabet dukker frem af disen i en afvæksende detaljerigdom, der ellers er meget sjælden at finde i rollespil, og fuglenes livagtige pippen skruer stemningen op til skovtur. Digitaliserede kort over hver ø gør det forholdsvis nemt at finde rundt og udgør en stor forbedring i forhold til

AMIGA 1200

det første Ishar-spil. Desværre skuffer både plot og design. Interaktionen mellem karaktererne er postuleret, og handlingen er så tynd og så fyldt med svage punkter, at man kommer til at grine en gang imellem.

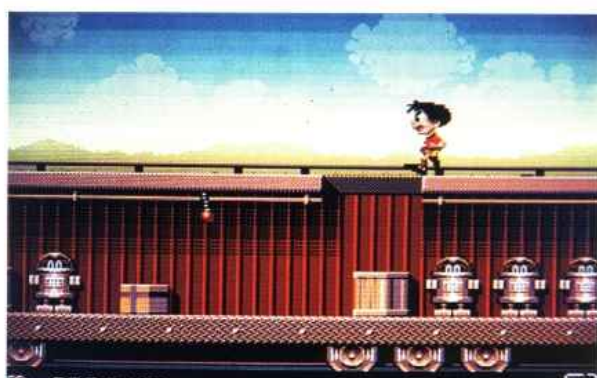
Grafik 91%
Lyd 90%
Gameplay 32%

OVERALL
48%

Amiga: Soccer Kid kigger længselsfuldt efter den stolpe, der giver ham lov til at fortsætte fra sin fod, skulle han do (sic!)

Amiga: I sin fortsatte jagt på fodboldkort, demonstrerer vores helt her en alternativ måde at slippe for at betale billet på.

Fra pakken stirrer en lille, stor-smilende dreng op på mig. Hans mor kværnede vist lidt for mange Thaladomid-piller mens hun ventede ham, for hans øjne er 3 gange så brede som hans overarm og hans ene fod er klart længere end den anden. For slet ikke at snakke om hovedet! Hovedet, der er mere end dobbelt så stort som den spinkle krop og i hvert fald på størrelse med den fodbold, der ligger død under hans højre ben. Hvem er denne vandskabning? Hvad vil han her?

Såmænd intet ringere end at redde fodboldmesterskabet i 1994. Ser du, kære læser, historien handler om en alien, der stjæl trofæet med sin trofæ-stjæler-stråle, men som desværre ramte en asteroide på vejen, så trofæet blev splittet i fem og landede så mærkelige og uindbydende steder som England, Italien, Rusland, Japan og USA. Nu skal vores ven ud og finde bidderne og sætte dem sammen med en limstift. Tror du ikke på den historie, må du selv finde på en - bare du køber spillet!

Spil dine fløje selvom de er sloje

Soccer Kid hedder "drengen", og han kan lidt af alt det, man kan med en bold, hvis man er ham. Han kan skyde den op i luften, heade til den, balancere på den, sakse-sparke den eller slet og ret tåhyle den direkte frem. Og det er der brug for.

Udover de evner, man normalt tillægger en bold, kan Soccer Kids bold også samle de sædvanlige platform-frugter og bonus-ting op til ham - og så har den en gavnlig effekt på de mange fjender, vores digi-miniput har. Et par velplacerede bolde mod frøerne, slangerne, turistene eller havnearbejderne gør underværker og fjerner dem effektivt.

SOCCKER KID KRISALIS

Set hos K.E.Mathiasen (86-240633) til 299,-

Amiga: Soccer Kid svinger højrebænet mod en dum fugl.

De fem lande er hver delt op i tre zoner, der igen er delt op i 2 subzoner. Fællesnævneren er de mange platforme, der er rundt omkring, og som Soccer Kid enten selv kan hoppe op på eller sende sin bold efter. Målet er i hver zone at finde alle 11 fodboldkort, der åbner stadiondøren for vores lille vens mål: bonusbanen. Det er nemlig her, han kan erhverve sig en lille guldplet-bronzeklump, der udgør en femtedel af det berømte rædsel, så det gælder om at lede godt. Og at få bolden med sig.

Bolden er rund og alt kan ske

Det er bolden, der gør vores ven til Soccer Kid. Ellers ville han bare være Kid, og det er ikke helt så sjovt, heller ikke helt så iørefaldende. Bolden opfører sig som en

alle 11 kort. Soccer Kid kan selv tåle at blive ramt tre gange, før han må afgive et af sine sparsomme liv - og så fløjtes der først op igen fra starten af subzonen. Undervejs er der gudskelov et par frigivende stolper, der tjener som nye startpositioner, men ellers må man forberede sig på at trække sig godt tilbage på banen før et nyt angreb kan sættes ind.

En skæbneskamp

Grafikken er meget varierende, og er nok Krisalis' flotteste til dato - lige fra de røde busser i London til snemændene i Sibirien eller den hurtige scroll i de japanske togvogne, der tegn på, at penslerne er svunget meget talentfuldt af grafikerne. Når man dertil lægger det succesrige forsøg på at fornye den fortærskede platformspilsgenre, har man en sikker scoring. Elementet med bolden er originalt og tilfører spillet meget - og der er masser af baner at spille drible rundt på.

Desværre kan man kun save efter hvert hele land, og det giver et temmelig stort stykke, man skal forcere, før man kan føle sig i sikker havn. Havde spillet der været lidt mere fleksibelt, ville karaktererne være endnu højere. Nu er overlæggen lidt i vejen.

Christian

AMIGA

1 meg. Kickstart 1.3/ 2.0

Grafikken er farvefyldt, og animationerne af vores helt og alle anti-heltene er både fantasifuld og skæg. Der er et nyt musikstykke til hver verden, men man har en

AMIGA 1200

tendens til at skru ned efter at have hørt det et par gange. Tilbage står en solid platform-underholdning med en ny drejning - og det har vi haft brug for LÆNGE.

Grafik: 92%
Lyd: 73%
Gameplay: 88%

OVERALL 88%

THE SILVER SEED

ORIGIN/EOA

Set hos RAM-Soft(33-122440) til 198,-

En missionsdisk til et rollespil? Det lyder som en vittighed, men Origin vil ikke sådan slippe sit tag i forbrugerne, for til Ultima VII udsendte de Forge Of Virtue, og "The Silver Seed" er nemlig en "add-in" til rollespillet "Ultima VII Part 2 - The Serpent Isle" og kan altså ikke køres alene.

Local Kaos

På Serpent Isle står det slemt til. Den evigt onde Guardian har sendt sin håndlanger, Batlin, til landet, og den lille skælm har rippet op i gamle sår, der aldrig er helet. I sin tid var øen befolket af to folk, som tilbad henholdsvis Kaos- og Ordensslangen. Disse to slanger var i konstant kamp, men The Earth Serpent (Den Store Haveslange?) holdt det hele i skak. Desværre opstod der en blodig borgerkrig mellem de to trosretninger, og Ordens-tilbederne udryddede alle Kaos-dyrkerne og dræbte Kaos-slangen, så balancen mel-

lem de to magter blev forskudt. Derfor har Serpent Isles eksistens ligget på afgrundens randsiden da, og så kommer den sjove til Batlin og skubber til læsset.

Tilbage til fortiden

Du kommer ind i billedet, da et par munke finder en amulet, der gør det muligt at rejse tilbage i tiden, tilbage til borgerkrigen. Du bliver nødt til at finde det omtalte Silver Seed, som skal sås og vokse op til The Silver Tree - den eneste chance for at bevare Serpent Isle. For at få fat i det snoldede frø skal du først finde fire magiske kugler, som er spredt ud til alle verdenshjørner. De er nu i hænderne på sjove folk som The Fiend, Aram-Dol og en enkelt drage plus andre opfindsomme skabninger - og ingen af dem har tænkt sig at give dig kuglerne tilbage frivilligt.

Dig og dine kumpaner drager således ind i de fire forskellige labyrinter der omgiver fortet for at løse

PC: Avanturen i kamp mod en skelet-drage. Meget symptomatisk for spillet, der også virker som sammenkog på gamle knogler.

gåder, klare labyrinter og slagte horder af monstre. Der er et par enkelte nye monstre, men ellers byder SS (Søren Svendsen? - Red.) ikke på nogle radikale ændringer. Find kuglerne, få frøet og så det.

Dalles Vareskur - magi-afdelingen

Var det alt? Ja, det var det! Selvfølgelig tager det en del tid at løse alle gåderne, men det kan klares på to-tre dage. The Silver Seed er en veritabel indkøbstur, hvor man bare rager varer ned i netvognen. Der er nemlig mange forskellige, nyttige genstande af magisk oprindelse som kan hjælpe dig i resten af spillet, f.eks. en magisk ring der overflødiggør brugen af magiske ingredienser til magi. Desuden får

din spiller 8000 experience points og du får æren af at føle dig snydt.

Jeg har det samme forhold til Origins Ultima-saga som Christian har til Kick-Off/Goal (blot sidder jeg ikke og hopper op og ned på stolen af bare ophidselse, når jeg spiller) (watch it! - Red.), så alle former for Ultima-relaterede udgivelser modtages med kyshånd - men jeg kunne nu godt have undværet dette her.

Søren

Kræver "Ultima VII Part 2 - The Serpent Isle" fra Origin (DNC #6, 9. årgang, 89% og HIT).

BLASTAR

CORE DESIGN

Rumskibet er cirkelrundt, født i poleret metal og dekoreret med røde bånd og mørke køleribber på tunge kanoner. Det drejer hurtigt om sig selv, men forlader aldrig centrum af skærmen. Under rumskibet glider et organisk helvede forbi i skiftende hastigheder, og kun sådan mærker man den acceleration eller nedbremsning, joystikket måtte signalere.

Gule prikker på radaren vokser til flagrende livsformer fra kødelige mareridt. Ødelæggende plasmaudladninger banker fra rumskibets kanoner i takt med den musik, der fylder alt og kun lader nuet stå tilbage, mens energibjælken kortes af i afmålte trin.

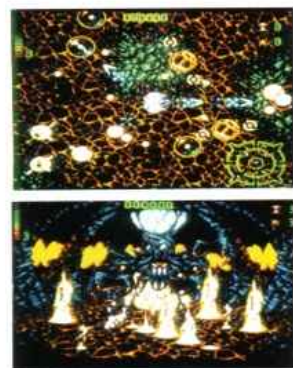
En hånd på space rydder skærmen for liv i et sugende glimt, og kort efter ændrer radaren form fra rund til firkantet. Bogstaver blinker, målet er nært. F2 skifter til laser...

Ekspllosion i hvidt

Blastar byder på 12 baner fordelt over seks øer med hver sin grafiske stil. Sædvanligvis gælder det om at ødelægge en række større mål, mens man holder nærgående livsformer væk med ætsende ild. Af og til efterlader angriberne forskellige symboler, der giver penge, energi og større ildkraft, hvis man flyver hen over dem. I flere undersektioner skifter synsvinklen, så skærmen scroller automatisk, og man ser rumskibet fra siden.

For enden af hver anden bane vokser særligt store monstre frem fra disketterne. Efter den sidste larmende eksplosion når rumskibet tilbage til basen, hvor de indsamlede ikoner kan omsættes til energi, liv, bedre motorer og voldsommere teknologi. Rumskibet kan bestykes med op til tre forskellige våbensystemer ad gangen. De går naturligvis ikke i stykker, når man mister et liv.

Relativ styring er en smagssag, men i Blastar fungerer den rigtig godt. Begyndere kan spille simpelt, så rumskibet ikke kan flyve baglæns, mens mere øvede vil være i stand til at udnytte alle fordelene

Amiga: Dit rumskib er i midten - alt det andet er ondt og skal ødelægges. Behøver du at vide mere?

ved fuld manøvredegytighed... Computeren giver kun "continues" med lange mellemrum, og der er ingen koder, så det er tit tilbage til start.

Banerne er flotte, men på en rodet, organisk måde, og de er ikke af den slags, man lærer at finde rundt i. Radaren skifter form, når man nærmer sig, og så går resten af sig selv, men i lange perioder må man flyve rundt på må og få. Når rumskibet er svævet hen over den samme ødelagte svulst tre gange i træk, kommer man til at tænke på, hvor meget man savner en lille pil, der kunne pege mod næste mål.

Jakob

Rumskibet er et skinnende himmerige i et pumpende og duvende helvede af organisk materie. De fjendtlige livsformer er skræmmende og velanimerede, og animationen flyder glat. Hurtig dance-musik passer perfekt til den tanketomme og intuitive destruktion, der gør

handlingen til musikvideo og sender spilleren ind mod trancen. Alternativt er lyd-effekterne tilpas hårde. Manglen på en bedre fortsættelse-funktion og lidt for mange minutters tilfældig flyvning forkorter desværre Blastars levetid drastisk.

Grafik: 93%
Lyd: 93%
Gameplay: 74%

JAMES POND 2 - ROBODOD

Sethos K.E. Mathiasen (86-242823) til 399,-

Jubiiii! Det første spil til min CD32 er endelig kommet, og hele huset var ladet af spænding. Ved nærmere eftersyn var der måske ikke grund til den vilde ekstase, men en god portion eufori.

James Pond 2 er et godt, gammelt platformspil, der har fået et lille pift i grafikken og et lille ekstra pling i lyden. Du styrer den legendariske fisk med licens til at spise plankton, og din opgave er at stoppe den onde Dr. Maybe's plan. Han har stjålet al verdens legetøj, og givet en masse ptingviner en bombe om halsen. Som en sand dyreven (der midlertidigt har glemt, at ptingviner spiser fisk) styrter du naturligvis afsted, og skal gennem ni levels redde så mange af de sjove fugle som muligt.

Spillet er kæmpestort, og med kun 3 continues virker det næsten uoverkommeligt. Heldigvis er James blevet udstyret med en Robocod-dragt, der gør det muligt at strække sig en lille smule ekstra - bare for at kunne få fat på de god-

bidder, der gemmer sig længst oppe. James kan finde en masse frugter og slik, og så ekstra nyttigheder som f.eks. vinger, flyvemaskiner eller biler - alt er animeret i ægte tegneseriestil, og er akkompagneret af den rene CD-lyd, der tydeligt er inspireret af filmene om ham manden, der hedder næsten det samme.

Med på disken er iøvrigt et par små tegnefilm og en database om alle James Pond-personerne. Meget sjovt, men man kigger det ikke igennem 4 gange.

Måske er 399,- lidt dyrt, men selvom spillet måske virker lidt gammelt (og gamle fisk ikke lugter godt), er det svømmeturen værd.

CD32: 82%

- CS

BODY BLOWS TEAM 17

Sethos K.E. Mathiasen (86-242823)

Da Amiga-udgaven af Body Blows blev anmeldt i DNC 5, var Jakob temmelig begejstret, og jeg måtte

nøjes med en veto-box. Faktisk var Jakob så himmelhenrykt, at han stort set ikke spillede andet på den efterfølgende Amiga Expo - og der var vist mere end een, der tværede den ærede Sloth solidt ned under Sheratons gulv. Alligevel mente Jakob, at de 91% var for høje.

Nu kan også PC-ejerne have fornøjelsen af cirkelspark, flyvende ninjæer og almindelige slagsbrødre med navne som Nik, Dan, Loray og Junior. Man kæmper mand mod mand/kvinde, bedst af tre og med hver sin portion af specielle feje tricks at gøre godt med.

Lad det være sagt med det samme: har man ikke noget joystick, er Body Blows ikke nogen særlig god ide, med mindre man ikke kan lide sit keyboard - og er man to, kræver det meget smalle skuldre at lade begge spillere betjene tastaturet. Men ser man bort fra det er PC-konverteringen succesfuld, og Team 17 har dermed bevist, at Amigaen ikke er deres eneste område. Tag jer i agt, PC-ejere!

PC: 84%

- CS

QWAK TEAM 17

Sethos K.E. Mathiasen (86-242823) til 119,-

Da vi var på ECTS-showet (se artikel andetsteds), blev min opmærksomhed fanget af en af skærmene på Team 17's stand. Det overrasker næppe nogen, men alligevel: monitoren var ikke fyldt af farvestrålende 50Hz-grafik og samlet tale. Skærmen scrollede faktisk slet ikke og lyden var tynd. Alligevel påstod Martyn Brown (der er kendt i hele

branchen for sit ølførbrug!), at det ville blive en rigtig sællert - og mon ikke han får ret?

Kort fortalt er Qwak en and, der kender en anden and. Sammen (eller alene, hvis du ikke har venner på besøg), skal de vralte igennem en lang række baner og score tonsvis af point på vejen.

Hvordan gør en and så det? Jo, han samler de frugter og diamanter, der ligger i vejen, eller som kommer dalende fra himlen på nogen af banerne. Samtidig kvæser han de fjender, der patruljerer hvileløst rundt og endelig finder han en bunke ekstrating, hemmelige rum og natur-

ligvis de nøgler, der åbner udgangen til næste bane.

Lyder det simpelt? Det er det - og samtidig er det ret morsomt. Qwak minder meget om det gamle Bubble Bobble, og selvom det ikke har den samme arcade-grafik a'la Japan, er det stadigvæk ret indbydende. Dets største problem er nok, at det er så baseret på 2 spillere, at man har glemt at gøre det sjovt for dem, der sidder alene. Den slags trækker lidt ned, men til den pris er Qwak stadigvæk ren andemad.

AMIGA: 84%

- CS

SHORTIES

De er små og de er korte - men læs alligevel anmeldelsen af det første CD32-spil, det første PC-spil fra Team 17 og samme firmas nyeste lavprisspil.

Forhandlere er velkomne!

Introduktionspris kr. 2.995,-

Prisen er excl. moms og levering.

Fra PC til TV & VIDEO

DemoKey omsætter computerens VGA grafik til TV/Video signal (standard og S-VHS). Kun fantasien sætter grænser for dens anvendelsesmuligheder. For yderligere informationer kontakt:

KNOWHOW GRUPPEN Aps
Nedergade 35C, 5000 Odense C,
Tlf. 65 90 87 03 - Fax 65 90 82 09

Sjørup Supply

Køb de populæreste PC-spil, på diskette eller CD-ROM - hos os.

Opgiv titel og få et godt tilbud! Ring efter prislister.

Du kan også få hardware, f.eks.:

Lydkort, fra 745,-
CD-ROM drev 1.995,-
CD-ROM drev, Double-Speed 3.495,-

Få kr. 500,- i rabat

ved samlet køb af CD-ROM drev og -spil. Ring efter nærmere oplysninger om dette gode tilbud. Også mængderabat på CD-ROM titler.

Alt sendes portofrit - dog efterkravsgebyr kr. 16,-

Telefon / fax:

44 66 64 00

PC-tilbehør Super tilbud

Multimedia

Sound Trek, ADLIB kompatibelt m/højttalere... 295
Sound Galaxy BXII, Sound Blaster komp... 796
Sound Galaxy NX Pro, SB Pro kompatibel... 1196
Sound Galaxy NX Pro 16, 5 standarder... 1796
Alle Sound Galaxy kort er incl. højttalere mv.

Printere (laveste dagspriser)

STAR SJ48 InkJet (Canon BJ10ex)... 1995
HP DeskJet 510 InkJet printer... 2695
HP DeskJet 500C... dagspris
HP DeskJet Portable... 2885
HP LaserJet 4L... 5895

Disketter, coprocessorer, div. tilbehør

10 stk. 1,44MB disk. med formateringsgaranti... 49
IIT 3C87SX 16-33 eller 3C87 16-33... 695
IIT 3C87SX-40 eller 3C87-40... 745
SIMM RAM, pr MB (dagspris)... 460
Luxus musemåtte med tekstil-overside... 60
Super Mouse, 3 knapper, micro switche... 120
Div I/O kort, fx. AT-BUS HD/FD+2SPG... 225

DATANORD Vi sender overalt, eller hent selv. Forbehold for fejl og prisændringer.

• Skt. Ols Gade 8, 4000 Roskilde, 46 32 15 55
• Buddingevej 79, 2800 Lyngby, 45 87 15 55

NYHED DANMARKS BEDSTE PRISER PÅ SOFTWARE

Vi har alle de nyeste programmer til.:

**AMIGA
PC / IBM
CD ROM
MAC CD
MACINTOSH
NINTENDO
SEGA - C64
GAMEBOY**

Spar op til. **40%**

Vi gir dig prisgaranti!

**RING EFTER
GRATIS
KATALOG**

Tlf.: 56 959001

**S.E.Andersen
Bredgade 1, 3700 Rønne**

ABSALON DATA

Amiga 1200 uden Harddisk	3495,00
Amiga CD 32	3495,00
1942/1960 monitor til Amiga	3695,00
Amiga 1200 m. 128 MB hardd.	6725,00
Amiga 1200 m. 170 MB 3.5 Conner	6030,00
Amiga CD-ROM 570 incl. 3 Disc	1775,00
2.5" > 3.5" Harddisk installationkit	275,00
3.5" Disk NN (4.50/stk.) pr. 100	382,50
Citizen 120D+ 9 nål-printer	1395,00
3.5" Diskdrev A-500 intern	680,00
3.5" Diskdrev A-2000 intern	660,00
3.5" Diskdrev ext. m. bus/atbr.	710,00
Competition Pro 5000 joystick	150,00
Competition Pro Star joystick	230,00
The Arcade Joystick	230,00
Danjoy joystick	210,00
ACE Analog joystick interface	200,00
Memorymaster I. A1200/1MB	1510,00
M-Tech 4 MB m. OMB I. A1200(SIM)	750,00
512 Kb ramudvidelse I. A-500	345,00
2 MB ramudvidelse I. A-500	1190,00
1 MB ramudvidelse I. A-500 plus	660,00
1 MB ramudvidelse I. A-600	615,00
Multiplayerkabel til 2 Amigaer, 1.8 m	165,00
Støvlag, reglarvet A-500/600/2000	95,00
Farvebånd til Star LC 10/20	50,00
Strømforsyning til A-500	525,00
Kickstart v.2.04 ROM-kreds	215,00
Diverse IC-kredse	ring
Labels til 3.5" disk, hvide, 100 stk	55,00
Alfa Power AT-Controller	1490,00
Alfa Power m 170 MB AT-HD	3510,00
PARADOX SCSI Controller. Passer til alle Amigaer	1090,00
VECTOR Falcon 8000 SCSI Contr.	1255,00
130 Mb Seagate Hdt. A1200/600	2935,00
42 Mb Seagate HD I. A1200/600	1360,00
Kickstartomskifter I. alle Amiga fra	145,00
Mus - Joystickomskifter	140,00
ACEEX 1496 VH Faxmodem internt	2795,00
og mange andre produkter, som fremgår af vor prislister.	

Ring efter tilbud på andre harddisksystemer

Vi reparerer også gerne din Amiga til rimelige priser - ring for et tilbud inden du afleverer computeren.

Alle priser incl. MOMS
MOMS-registrerede forhandlere sæges

ABSALON DATA

Vangedevej 216A

2860 Søborg

Tlf.: 31671193 FAX: 31671197

Ma. - Fr.: 14 - 18 Lø.: lukket

PD/SW PC-PROGRAMMER

HELT NYE 1993 VGA-SPILPAKKER:

Tre forskellige pakker. Alle med meget flot grafik, og virkelig sjove. Pris for f.eks. 18 spil kun: **Kr. 187,50**

JOHNNY DASH IN MONSTER BASH:

Årets spil, undgå zombier og uhyrene på den forladte kirkegård. 1993 spil fra Apogee. KUN: **Kr. 243,75**

WINDOWS 1993 SPILPAKKE:

160 Windowsspil for de kræsnere. Kun: **Kr. 493,75**

SPAR 100 KR I SIG KODE-ORDET "DET NY COMPUTER" OG FÅ 100 KR. I RABAT PÅ WINDOWSSPILPAKKEN.

Football Manager V. 2.01

Dansk Spil - bliv træner for et fodboldhold, og kæmp mod 1. Division. Kun: **Kr. 61,25**

Ring eller fax nu

og få et GRATIS katalog tilsendt. Vi har over 40.000 programmer. Pris pr. stk. fra kr. 25,- ALLE

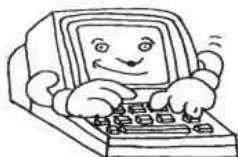
PRISER INKL. MOMS! Grafik, Spil, Tools, Budget Windows, Kontor - vi har alt!

SERVICE & BESTILLINGSTELEFONER:
35 36 41 41 ELLER 30 31 66 66
TELEFAX: 35 36 11 41

Shareware programmer

Ring efter GRATIS katalog disk.
Alle programmer er testet for virus.
DANSK installation.

Der er også tid til at tale om andre ting vedrørende brug af din PC'er.

Dansk Bruger Service
75 50 80 54
man. - fre. 10 - 17

TERMINATE

THE FINAL TERMINAL

Dansk udviklet shareware modem software til DOS/PC med alle tænkelige funktioner indbygget. Danske, engelske og tyske online manualer. Gratis E-mail system.

Prøv det gratis i 21 dage.
(Firma-bestilling på fax 42 64 33 57)
Hent Terminate hos

DAN BBS

Danmarks største BBS system. 70000 filer online (6-7 giga).
10 highspeed linier og 2 ISDN linier (500k/minut 7500cps).
Største DOS/PC og Windows BBS i Danmark. Mange filsystemer.
Alt i DOS/PC, Windows, OS/2 og Amiga, GIF, MOD, GL, Netværk.
Ubegrænset download: 12 kr/måned (144 om året) incl. moms.

Hardware	Maxbaud	Telefon nr.
Zyxxel	19200	42 64 38 27
USR/Hst	14400	43 62 82 30
v32bis	14400	43 62 39 90*
ISDN	64000	43 66 10 70

(* = 9 linier i stjernenummer)

Deres Hardware Leverandør tilbyder i denne måned!

Harddisc:

Conner 170 Mb	1635,00
Conner 254 Mb	1995,00

Grafikkort:

ACTIX GraphicsEngine 32+ 1Mb	2145,00
Targa Cube VL, 2Mb, S3 chipset	2195,00

Printere:

HP Laserjet 4L	4995,00
STAR SJ-144, Termotransfer farveprinter	4595,00
EPSON EPL-5000, Laserprinter	4995,00

Lydkort:

Sound Galaxy NXpro 16	1695,00
-----------------------	---------

Vikan tilbyde alt i Hard- & Software
Til måske landets billigste priser. Ring og få prisliste. Alt incl. moms
Alternativ Service

Telefon 3284 4522 el. 3033 9214

PC SPIL

STRIKE COMMANDER	399,-
EYE OF THE BEHOLDER III	329,-
FORMULA ONE GRANDPRIX	349,-
DUNE II	299,-
SPACE HULK	329,-
SIMFARM	379,-
FLIGHT SIMULATOR 5	399,-
ALONE IN THE DARK	349,-
EMPIRE DELUXE	349,-
F15 STRIKE EAGLE III	349,-
FIELDS OF GLORY	349,-
PRINCE OF PERSIA II	349,-

CD-ROM, bl.a.:

DUNE I	349,-
KINGS QUEST 5	349,-
LEISURESUIT LARRY 5	349,-

- OG VI HAR SELV FOLGELIG MANGE FLER!

PC Entertainment

65 30 27 69
FAX 65 30 23 94

Priser incl. moms, forbehold mod trykfejl.

PC-HJÆLP

**Har du fået ny PC ?
Problemer ?**

Vi hjælper med installation og opstart af hardware og software, printeropsætning samt support og PC-grundkursus til virkelig **lave priser.**

Ring nu og hør nærmere på tlf.:
Farum: 42 952404

ALFA - DATA

PRINTER REFILL

Super HP CMY-patron (Genfyldelig!) Incl. 3x Cyan, 3x Magenta og 3x Yellow Refill.	895,-
Ny farvet patron + 1 refill	695,-
Kun Canon BC-01 og HP 51608A patron.	
Ny farvet patron + 1 refill	795,-
Kun Canon BC-02 patron.	
Farveændring af patron	295,-
Kun Canon BC-01/02 og HP 51608A patron.	
Stor flaske Refill-Ink (473ml / 16 fl.oz.) Sort/Blå/Brun/Grøn/Lilla/Rød.	895,-
30ml Refill-Ink (Cyan/Magenta/Yellow)	195,-
Til Super HP CMY-patroner.	
2-pack Refill-Ink (Blå/Brun/Grøn/Lilla/Rød) Kun til farvede patroner.	185,-
2-pack Refill-Ink (Sort)	155,-
Til Lex. Brother, Canon, IBM, HP og Star.	
HP High Capacity Refill-Ink (Sort) Til HP 51626A patroner.	125,-

Hørgren Data

75 81 59 35

Mandag-Fredag 15-21

NEC DATA

86 94 18 60

Mandag-Fredag 08-18

Alle priser er incl. 25% moms.

DANMARKS
BEDSTE
PRISER

HedeRect

DANMARKS
BEDSTE
PRISER

**DANMARKS POSTORDRE FIRMA NR.1
PRÆSENTERER**

ALLE PRISER INKL. LEVERING

Ceiss 4255X

INTEL 486SX-25MHz CPU
Mini-Tower kabinet, m/bæserstyring
Vesa motherboard m/256KB Cache, 3xVL slots
4 MB Ram
14" SVGA, 1024x768, NI, LOW-RADIATION
261 MB Harddisk
Vesa Multi-controller
OAK WINDOW'S ACCELERATOR VESA KOMP.
72 Mhz FLICKER-FREE DISPLAY, 1 MB RAM
3 1/2" 1,44 MB Floppydrev
102-tasters DK Tastatur

**KUN
10.995,-**

62 27 24 01 62 27 25 01

ALLE PRISER INCL. MOMS / RING OG FORHØR OM DE AKTUELLE DAGSPRISER, DA PRISERNE JUSTERES JÆVNTLIGT III

Ceiss 466dx2

INTEL 486DX2-66MHz CPU
Mini-Tower kabinet, m/bæserstyring
Vesa motherboard m/256KB Cache, 3xVL slots
4 MB Ram
14" SVGA, 1024x768, NI, LAVSTRÅLING
261 MB Harddisk
Vesa Multi-controller
OAK WINDOW'S ACCELERATOR VESA KOMP.
72 Mhz FLICKER-FREE DISPLAY, 1 MB RAM
3 1/2" 1,44 MB Floppydrev
102-tasters DK Tastatur

**KUN
14.495,-**

FORMØR OGSÅ PÅ MOTHERBOARDS, HARDDISK, PRINTERE, SKÆRME, O.S.V.

Shareware Kupon tilbud

Til nye kunder har vi et godt tilbud: Få vores omfattende trykte katalog med masser af shareware-nyheder og valg frit en eller flere af nedenstående maxi-pakker til kuponpris 50 kr./pakke incl. moms. (normalpris 100-130 kr.).

- ☐ JP. 4 disketter: 2 astrologiprogrammer, VGA-biorytmer mv. Læg horoskop og udskriv biorytmer.
- ☐ BP. 4 disketter fyldt med flotte VGA-spil: Pinball, VGA-rifle, Stratego og 3D-Spacecommander.
- ☐ PP. 4 disk. med danske programmer. Tips og Lotto (Alm./Viking). Skatteberegningsprogram og Memory (sjovt spil for børn og voksne).
- ☐ Vedlagt, check/frimærker
- ☐ Indbetalt på giro 4573293
- ☐ Send pr. efterkrav (+39kr.)

12,50 kr.
pr. diskette
(v/4 disk.)

☐ 5 1/4" ☐ 3 1/2"

Navn: _____

Adresse: _____

Send/fax/ring til **DATANORD** Buddingevej 79,
2800 Lyngby, Tlf. 45 87 46 54, fax 45 87 25 38

SECRET SERVICE

Hvorfor er det kun naboen, der skal have lov til at gennemføre dit yndlingsspil? Snyd!

LETHAL WEAPON

En god lille en fra Lasse Hansen og Anders Skov Eskildsen: Tryk ALT+Y+I nede for uendelig energi
Tryk ALT+Y+K nede for ekstra ammunition
Tryk ALT+Y+L nede for ekstraliv

SINK OR SWIM

Vi har en spilpræmie på vej til Ivan Alsing fra Odense for alle disse passwords fra Zeppelins mest populære spil til dato:

Level	Level	Level
2: Bishopsmove	22: Hyperspace	42: Beverlyhills
3: Patsy4Kermit	23: Robertsmith	43: Jimbostreet
4: Howdowpowow	24: Whowhywhen	44: Jakovonluna7
5: Ringworld	25: Sockattack	45: Chuckycheeks
6: Troughton	26: Wellinever	46: Linfordshour
7: Redplanet	27: Mrpotatoman	47: Wonderstuff
8: Megalithic	28: Josilwhales	48: Witchinghour
9: Mybreakfast	29: Sobrietycity	49: Anewmachine
10: Tinyboppers	30: Wheresmebeer	50: Generalalert
11: Locksaloroy	31: Horseface	51: Unbearable
12: Halloweenvii	32: Yindsdiner	52: Haveyougotit
13: Newmodelarmy	33: Chickenfeed	53: Killerfish
14: Timepiece	34: Carrotcake	54: Theholysgrail
15: Carryniven	35: Strength	55: Badbadkarma
16: Killerwhale	36: Needlematch	56: Rutherford
17: Bluehorizon	37: Yumchodrops	57: Wizzbangblob
18: Arniesmum	38: Radiongo210	58: Skysthelimit
19: Locopocios	39: Mistleure	59: Nextpassword
20: Doctorwho	40: Indianajones	60: Fieldsoldoom
21: Mrjonespuppy	41: Auntielilly	

KGB

Sidste bid af løsningen til den spændingsmættede computer-thriller:

Kapitel 3

Hop i vandet, gem dig fiskekasserne til højre, ned, gå gennem døren, undersøg skuffen og tag bæltet og flasken. Gå til højre og op og smid flasken i vandet til venstre. Gå til Stern Deck, ned, gem dig i skabet, vent indtil 7:pm, vent, brug bæltet på motoren og gem dig igen i skabet. Gå op 9:30, gå til forward deck, gem dig bag fiskekasserne, vent 3 gange (klokken skulle nu være 11:59), vent igen (alle personer kommer), vent til de alle er gået igen. Gå ned, lyt ved døren, gå op, gem dig bag fiskekasserne til 4:59). Vent til de alle er gået, gå til stern deck, gem dig bag fiskekasserne, vent (til 6:29), vent til 7:30 og hop i vandet.

Kapitel 4

Efter den lille dukkert skal du tage til department 7 og vente 2 gange. Tag en taxi, følg efter Agabekovs bil, gå igennem døren, svar 4,1 sig 2,4,3,1, gå til 4. dør på høj-

re hånd, vent og svar 1,4,3,5,1,2,5, 1,2, vent, gå igennem den højre dør. Snak med Tsibulenko; 4,1,1 (han løber). Brug knappen, gå igennem den højre dør ind i skabet. Vent (Tsibulenko beder dig om at lukke ham ud), vent 2 gange (10:17), snak med mikrofonen, stil alle de spørgsmål du kan (især om Saneyeva og patienterne. Brug intercomen, sig 1,1, brug knappen, gå igennem den venstre dør, flyt liget igennem den venstre dør, snak med Golubev, sig "saliva", flyt liget igennem den venstre dør, gå udenfor og tag over til dit hotel. Tag til Gorky Street, gå igennem døren, sig 2, snak med Harry og sig enten "Memory's bible" eller "The book of dead". Spørg om "Motherland", gå igennem døren og tag til Great Patriotic War Street. Gå ind, svar 2, vent til kvinden går rundt om hjørnet, gem dig i skabet, vent, tænd lyset, gå rundt om hjørnet, undersøg skrivebordet og tag brevåbneren. Undersøg statuen, tag sværdet, brug brevåbneren på statuen, gå igennem døren, sig et eller andet til den forvirrede mand, svar 2,1, vent 2 gange, giv onkel svar nummer 2 når Yegor slår Vovlov. Tag pistolen og skyd Vovlov...

Anders B. Christiansen er manden fra Korsør, der fortjener al mulig tak for denne løsning.

ZOOL

Brian Lundsteen fra Veksø har indsendt et par gode tips til det berømte platformspil fra Gremlin

På level 2.1 direkte over den første "restart"-fjernbetjening, er der en usynlig indgang til det første shoot-em-up. Du kan også gå på det første piano da møder og spille på tangenterne grå, hvid, sort, rød og grøn i netop den rækkefølge - så sendes du til den anden shoot-em-up-level. På level 2.2 skal du spille brun, gul, rød, orange, grøn og mørkeblå for at få to ekstraliv.

På det næste piano skal du spille rød, gul, lyseblå og mørkeblå og du bliver transporteret til exit. På level 4.1 skal du løbe til højre indtil du når den første træplatform. Kravl så op til toppen og løb hen for enden af træet og hop for at komme til den tredje shoot-em-up-bane.

På bane 5.1 skal du gå til højre fra starten, indtil du når til en sød lille pande. Hop op på den blå række til venstre og du vil komme ind i den sidste shoot-em-up bonuslevel.

A-TRAIN

Et par smarte tip fra Benjamin Larsen (Hundested) til Maxi's modeljernbanesimulering:

Start med at vælge "new town". Twisted Metal vil nu være på 424, men du skal vente til den er på 421 og køb for næsten alle dine penge - se den stige til 455. Sælg og scor kassen.

Hvis du gerne vil have en stor by, bygger du lease buildings eller apartments. De vil næsten øjeblikkeligt stige til 61 eller 71. En fabrik er også god at have.

Mangler du penge, så find to grunde, der er værdifulde (ved siden af hinanden) læg og fjern jernbanen. Sælg igen.

SYNDICATE

Sean Jensen fra Nørrebro er manden bag denne bunke tips til Bullfrogs supersucces:

Mange af missionerne er nogle gange meget svære. Det kan skyldes at man enten ikke er god nok eller at man bruger alle fire agenter på en gang. Det går en del lettere, hvis man bruger en eller to agenter (gælder dog ikke for Combat Sweep-missionerne). De første baner er ikke så svære, men følgende udrustning kan alligevel anbefales: Persuadertron, Scanner og Medikit. Når man køber sine kropsdele, skal vide, at det fra starten af kun er nødvendigt at købe Chest V1 og Heart V1, alt det andet kan man købe senere.

Som det sikkert er gået op for mange, kan man udvikle våben og kropsdele på Research-laboratoriet. Her er Seans rækkefølge: Assault-flamer, Uzi (som man får fra første bane), Automatic Minigun, Chest V2, Heart V2, Heavy-Laser (ikke absolut nødvendig og kan springes over), Heavy Gaussgun, Legs V2, Eyes V2, Arms V2, Assault Long Range og Access Card. Herefter bør man udvikle resten af kropsdelene, men først Chest V3 og Heart V3, resten af rækkefølgen er lige-

gyldig. Hvis politiet skyder på en, kan det betyde, at de enten er dumme eller at man går rundt med et våben i hånden. Overvej at gemme det væk, så er du i 95% sikkerhed. Hvis det er Combat Sweep-missionerne, der volder vanskeligheder, kan man bare stille sig bag ved eller inde i et hus. Der venter man så på at de fjendtlige agenter kommer. Glem ikke at bruge flamme-kasteren ved denne lejlighed.

I Persuade-missionerne sker det ofte, at den eller de personer, man skal hente, bliver skudt, når man går tilbage med dem. For at forhindre at det sker, kan man udrydde alle fjendtlige agenter eller få en lille hær af civilister. Man kan også få de fjendtlige agenter over på sin side og beholde dem. Dette skal gøres ved først at få to civilister og så to politibetjente til at følge en. Man skal bare vide, at man kun kan have et bestemt antal agenter i Cryo-kammeret.

FREDDY PHARKAS FRONTIER PHARMACIST

Hurra for Bo Jensen fra Skælskør! Ikke nok med at han har reddet Vesten fra en sikker undergang, han har også reddet sig selv en spilpræmie:

I første akt er der ikke meget andet at lave end at mixe medicin, men inden du går ind i dit laboratorium, skal du tage effixen fra kuskens sæde og issyen fra tønden i saloonens baggård. Gå også ind på Moms Cafe og få dåsen, der står i forgrunden. Gå hjem til dit laboratorium, og giv Penelope 40 ml. Pepticylamine Tetrazole. Mom skal have noget Quinotrazate, du nemt efter opskrifterne i manualen. Din næste kunde er Sadie, og her opstår der et problem, da doktorens håndskrift er ulæselig (ligesom en masse læsere! - Red.), men går du hen til doktoren og ser recepten gennem hans glas, vil du nemt kunne læse det. Desværre har doktoren skre-

vet en recept ud til mænd, så du må få ham til at rette den. Gå nu tilbage til laboratoriet og mix de nødvendige medikamenter sammen.

Den sidste kunde er Smithie, der skal have den lille lilla tube, der ligger i forretningen. Efter dette får du besøg fra sheriffen, der lukker din boks.

I andet akt skal du redde Coarsegold fra at blive lagt i ruiner. Stik hul i dåsen med issyen og fyld den med trækul frasmædet vindfang. Livremmen, der hænger på væggen, skal trækkes igennem hullerne, og du har en færdig gasmaske, som du med regelmæssige mellemrum gør klogt i at bruge. I den lokale kræmmerbutik skal du tage en papirspose, og herefter er det bare med at tage stilling bag en hest og fange lidt "gas" fra den. Brug elixiren på olielampen og tænd den. Stil dit spektroskop foran flammen. Ifølge spektrumteori-

en (og din manual) skal du nu mixe en omgang Aminophyllic Citrate til hestene.

I den lokale saloon skal du købe en flaske øl og skynde dig hen til kirken. Åben døren og kig på den højre dørføj - her finder du en nøgle, du skal tage med. Åben ølflasken med din nyere hvervelse og lok sneglehorden væk ved at klikke på dem med din ølflaske.

Dit næste problem, nemlig at holde inderen Sini væk fra myretuen, klares let ved at tage stigen fra skolens legeplads - så kan Sini bygge sig en bro.

Desværre går det ikke længe, før du mister din nye ven. Byen får diarre og kun Bisalicytate kan kurere dem. Mix det. Hent stigen fra myretuen og tag rebet, der hænger på væggen hos smeden. Lav dit reb til en lass. Ved hjælp af stigen kommer du op på den lille platform ved vandtårnet. Hiv stigen op og stil den op

af vandtårnet og kravl videre op. Kast lassoen mod spidsen af vandtårnet. Åben den lille lem og hæld elixiren ned i hullet.

En anstrengende dag, men midt i din skønhedssøvn bliver du vækket af Sini, der fortæller at byen står i flammer. Tag sækken med Baking Soda (står ved døren) og lig den på højre side af legepladsens vippe. Sæt dig på gyngen og klik tre gange på rebet for at få rigtigt sving på den. Så snart du er landet på taget af skolen, skal du hoppe ned på vippen. Sækken vil flyve over og slukke brænden i huset.

Din heldedåd skal selvfølgelig fejres. Begiv dig hen til bordellet og overvej en samtale mellem den lokale bankmand og sheriffen. Gå ind i huset, tag de franske postkort og vent på Sadie...

I bedste såbeoperastil slutter vi her - læs videre i næste nummer.

DAY OF THE TENTACLE

Rune J. Nørager fra Greve har fortjent en spilpræmie for sin løsning til Day of the Tentacle.

Åben grandfather clock. Tag papiret fra opslagsstavlen. Bernard: Gå ud af laboratoriet. Tag mønten fra telefonen. Tag reklamen og send skiltet i vinduet til Hoagie. Gå ind i kontoret. Tag bankbogen, åben desk drawer og tag kvæjleblækket. Gå ind i det store rum, gå ud af svingdøren og tag kaffen (begge kander) og gaffen fra bordet. Åben skabet i vaskerummet og tag tragtten. Gå op af skorstenen og tag cranken. Gå ind af vinduet og ned til slikautomaten. Gå ind af den første dør, start musikken og vælt højttaleren. Tag video-

båndet og gå til det næste rum, tag blækket og fortsat til det sidste rum. Luk døren. Tag nøglerne fra døren. Gå op på anden sal og ind til weird Edison, tag hamsteret og brug blækket på frimærkerne. Tag frimærket og giv ham bogen tilbage. Gå ned på 1. sal og put hamsteren i

dybfryseren. Gå ned på stueetagen og tag brækklatten. Gå ind i det store rum og åben grating. Forsøg at tage tænderne og forfølg dem indtil de havner i grating. Send tænderne til Hoagie. Gå ud af huset og ned til bilen, giv tyven nøglerne og du får brækjernet. Gå ind i huset og brug brækjernet på tyggegummiet på gulvet. Få Bernard til at spise tyggegummiet og du får en mønt. Gå ned gennem uret og giv Dr. Fred noget af kaffen uden koffein. Han går nu i søvne.

Hoagie: Gå hen til huset og tøm postkassen. Send indholdet til Bernard. Gå ind i huset og ned gennem uret. Giv Red Edison planen for batteriet og Help-skiltet, du vil nu kunne tage arbejdstøjet. Gå op til stueetagen og ind i det store rum, gå ud af svingdøren og tag olien og spaghetti fra skabet. Gå ud af den anden dør og tag spanden og børsten fra skabet. Fyld spanden

med vand. Gå op gennem skorstenen og ind af vinduet, tag malingen. Send den til Bernard, flyt rundt på de to madrasser, brug madrassen og stjæl kattens legetøj. Gå nedeunder. Send Bernards bog til Hoagie og læs højt for hesten. Når den er faldet i søvn tager du dens tænder. Gå ind til de to brødre og byt om på hammerne. Gå til første sal og ind af første dør. Tag vinflasken og gå videre til det tredje rum. Skub til sengen og hiv i rebet. Gå ud og tag sæben fra rengøringsvognen. Bland sæben med vandet. Gå ud af huset og vask carriage. Gå hen til out-houses og mal træets frugter med rød maling. Gå ind til George Washington og få ham til at fælde træet - så slipper Laverne løs.

Bernard: Skub Nurse Edna ned af trappen - brug videobåndet i videoen og optag koden til pengeskabet. Spil den i slowmotion. Gå ned til slikautomaten og bræk den op med brækjernet, saml mønterne op. Gå hen til rum nummer 2 og giv brevet til Dwayne, tag hans pistol og tænd for fjernsynet. Gå ind i det tredje rum og put to mønter i coin slot. Manden vil nu falde ned på gulvet, så du kan tage hans sweater. Gå hen til cigarsælgeren i det store rum og byt rundt på pistolerne, så du vil have en cigar og send

lighter-pistolen og cigaren til Hoagie. Gå ud af svingdøren og put sweateren i tørretumbleren + alle mønterne. Den vil nu vaske i 200 år. Gå ud af huset og mal mumien rød. Gå op på taget og ind af vinduet. Tag rebene af Dr. Fred og bind det rundt om hullet uden for vinduet, gå ned til mumien og bind rebet om den. Gå op på taget og hæng dig i rebet, gå op til Dr. Fred og byt om på mumien og ham. Bind rebet omkring Dr. Fred og hæng dig i det. Put tragtten i munden på ham og giv ham den rigtige kaffe. Gå op på kontoret og åben pengeskabet, put frimærkerne på kontrakten og få Dr. Fred til at skrive under. Send den til Hoagie sammen med de kunstige tænder og reklamen for støvsuger.

Vi fortsætter i næste nummer.

Hjælp!

... Kim kan ikke komme forbi Biff i Indiana Jones 3.
- giv ham en pokal øl, og du kan banke ham med lethed!

... Per Poulsen fra Christiansfeld har problemer med Batman the Movie.
- skriv JAMMMMM på titelskærmen og spring baner over med F10

... Martin Rasmussen fra Odense kan ikke finde den hemmelige gang bag The Four Carvings i Eye of the Beholder

... Søren Kirkeby og Rene Triolo, ligeledes fra Odense, har spillet The Lost Files of Sherlock Holmes, og har fundet morderen og sat ham fast. Men: Hvad nu? Hvordan finder man ham, der betalte morderen, hvordan finder man Anna Carroways hus, hvad skal man hos sandsigersken, hvad skal man på fodboldbanen, og kommer man til at tale med indehaveren af operaen igen?

- Kan nogen hjælpe de nødstedte?

TAK TIL BL.A...

Michael Madsen,
Frederikshavn
Rene Busch Beierholm,
Ruds-Vedby
Flemming Brandt, Køge
Søren Slipson, Brabrand
Peter Antonsen, Vejle
Mette Jørgensen,
Skælskør
Andreas Magnusson,
Herstedvester

PRINCE OF PERSIA

Niels M. Kloster har fundet ud af, at hvis man starter PC-udgaven med ordren "PRINCE MEGA HIT" istedet for bare "PRINCE", kan man snyde ikke så lidt i spillet: Tryk Shift+L for at komme til næste bane
Tryk K for at dræbe en modstander
Tryk Shift+T for at få ekstra livspoint
Tryk R for at leve op igen.

AMIGA HARDWARE & SOFTWARE DISCOUNT

NY AMIGA-BUTIK I KØGE CENTRUM

Nu er SuperTrade ikke "kun" et postordrefirma længere. Vi er flyttet til nye lokaler med butik tilknyttet. Vi er nu beliggende i Køge centrum, kun ca. 500m fra Køge S-station. Pakerings-mulighed lige foran forretningen er en selvfølge. I postordre-afdelingen betjener vi kunder fra hele landet, med samme høje service-niveau som altid har præget SuperTrade.

Derfor handler Amiga-folk her:

Hos SuperTrade giver vi dig altid markedets billigste pris. (Se prisgaranti-regler i bunden af ann.).

Vi handler kun med de bedste kvalitetsvarer, hvoraf de fleste har op til 2 års garanti.

Vi bestæber os på at yde vore kunder landets bedste service. Vi har mere end 5 års erfaring i Amiga. Alle ansatte hos os er Amiga-entusiaster, også udenfor arbejdstiden.

Dk's største samlede udvalg i Amiga Hardware & Software.

DISKETTER:

DSDD DSDD DSHD
Nona. Kvali. Kvali.

v/10	39,-	55,-	69,-
v/50	185,-	250,-	340,-
v/100	350,-	470,-	680,-
v/400	1.360,-	1.840,-	
1000	3.300,-	4.500,-	

Alle disketter er 3.5".
Format-garanti på noname.
Livsvarig garanti på kvalitet.

AMIGA COMPUTERE:

AMIGA 600	1.995,-
AMIGA CD32 (NYHED)	3.495,-
AMIGA 1200 (NU KUN)	3.495,-
AMIGA 4000/030	RING !
AMIGA 4000/040	RING !

A600/A1200 2.5" HARDDISKE:

85MB CONNER	2.495,-
128MB CONNER	3.095,-
210MB SEAGATE	3.995,-

Alt i Turbo- og Ram-kort haves også!

** SUPER-TILBUD **

(Kun hos SuperTrade)

LYSPEN med software	99,-
LYSPISTOL med spil	349,-
Ekstra spil til Lyspistol	99,-
Musemåtte i blå	29,-
Mus med 3 knapper	169,-
WICO red-ball joystick	189,-
ARCADE joystick	199,-
JoyMaster m/j-omskift.	179,-
Stereo Sound-Sampler	299,-
A2300 Genlock	495,-
Extren 3.5" Diskdrev	699,-
4 Spillerkabel	89,-

STAR PRINTERE:

STAR LC100, 9 NÅLS	1.595,-
STAR LC200, FARVE	1.795,-
STAR LC24-100, 24 NÅLS	2.495,-
STAR LC24-200, FARVE	3.195,-
** SUPER-TILBUD **	
STAR SJ48 INKJET ... KUN:	1.895,-
* DK'S BILLIGSTE PRIS *	
STAR SJ144, FARVE-INKJET	RING !
STAR LS04, LASERPRINTER	7.495,-

Vi fører også: Epson og Citizen printere.

AMIGA SOFTWARE:

INTERBASE, dansk database	199,-
INTERWORD ALFA, dansk tekst-behandling	99,-
Workbench V2.1 (med dansk locale)	150,-
Deluxe Paint IV - AGA version	995,-
EASY AMOS	339,-
PROFESSIONEL AMOS	549,-
PROFESSIONEL PAGE V4.1	1.595,-
FINAL COPY II (prof. tekst-behandling)	1.150,-
DIRECTORY OPUS V4.1	695,-

VI HAR OGSÅ MASSER AF NYE SPIL
TIL YDEREST RIMELIGE PRISER.

AT/SCSI 3.5" HARDDISKE:

AT:	42MB, Seagate ST351A AT	1.295,-
	85MB, Conner 30084E AT	1.795,-
	170MB, Conner 30174E AT	1.995,-
	261MB, Seagate ST3290AT	2.495,-
	452MB, Seagate ST3590AT	4.595,-
SCSI:	170MB, Conner LPS SCSI	2.995,-
	212MB, Conner LPS SCSI	3.395,-
	245MB, Quantum 8ms SCSI	3.795,-
	344MB, Seagate LPS SCSI	4.195,-
	550MB, Seagate LPS SCSI	4.995,-

**DANMARKS STØRSTE SAMLEDE UDVALG I AMIGA UDSTYR.
BESTIL GRATIS VORES STORE VARE-KATALOG MED MERE END
500 FORSKELLIGE VARER.**

(NY UDGAVE ER NETOP UDKOMMET).

PRIS-GARANTI:

Hos SuperTrade lægger vi stor vægt på at give vores kunder markedets bedste priser. Vi er ikke altid billigere, men vi er aldrig dyrere end vores konkurrenter. Skulle du (mod forventning) finde et af vores produkter billigere hos en anden forhandler, så matcher vi til enhver tid prisen. Dog tages der forbehold for: Speciele tilbud, ophørs-salg, udsalgs-situationer, ulovligt salg, demo varer m.m.

SUPERTRADE

*** Københavnsvej 2, 4600 Køge ***
Tlf: 5663 0198 - Fax: 5663 0199
POSTORDRESALG TIL HELE LANDET

Danmarks *Største udvalg *Billigste priser *Bedste service

MAILBOX

Ved Christian Sparrevoth

Debatten raser om Amiga, PC, lavprisspil og CDTV. Derudover er der fødselsdagspost til Privat Computer og et par vittigheder - hvad vil du mere?

De billige superspil

En dag, da jeg var inde i en af byens computerforretninger for at checke de nye spil, så jeg at der lå et par fuldprisspil, genudgivet på budgetmærket KIXX. Jeg havde dagen før læst i et engelsk computerblad, at der vil blive udgivet flere fuldsprisspil på KIXX og andre budgetlabels, bl.a. Eye of the Beholder, Monkey Island, Knights of the Sky, Wing Commander, Hook og mange flere. Men da jeg spurgte ekspedienten, om de havde nogle flere budgetspil, sagde han nej, da der ikke var nogen, der gad at købe dem! Han ville ikke engang bestille et hjem til mig! Så mit spørgsmål er, at når sådanne budgetlabels går som varmt brød i England, hvorfor vil folk så ikke købe dem i Danmark? Måske vil folk i virkeligheden gerne købe dem, men forretningerne tør ikke tage dem hjem af frygt for, at folk så ikke gider købe fuldprisspil, da det er dem, de skal sælge for at tjene noget! Jeg har tit oplevet, at nogle fuldprisspil ligger på hylderne i flere måneder uden at blive solgt, fordi de er så utroligt dyre (man kan se, at de har ligget der i lang tid, når farverne på æsken begynder at falme!). Så jeg synes egentlig, at forretningerne skulle gøre kunder den tjeneste at tage varer hjem, som de ved kan sælge, nemlig alle de fede spil, der nu er tilgængelige på budgetlabels

Thomas Mouritsen
Korevej 18 E
9210 Aalborg S.Ø

Det virker fuldstændig uforståeligt på os, at din lokale computerforretning ikke vil tage et specielt spil hjem til dig. Boykot ham! Blandt de firmaer, der annoncerer her i bladet, der før masser, der hellere end gerne vil tjene de penge på at sælge dig de nyeste lavpristitler. Problemet for de mindre profes-

sionelle computerforretninger er, at de ikke kan skelne mellem lavprisspil og billige genudgivelser. Mange lavprisspil har aldrig været andet end lavprisspil, og de fleste af dem er elendige, har grimme pakker og er ikke engang 150 kroner værd. Der er få undtagelser (som Team 17's F17 Challenge og Qwak), hvorimod man ofte vælger de absolutte topsælgere til genudgivelserne - og her er der virkelig mulighed for at supplere sin softwaresamling og samtidig spare masser af penge.

Lader Commodore Amigaen dø

I nr. 9, 1993 kunne vi DNC-læsere savle over Mailbox- og spille-daktør Christian Sparrevoth's udbredelse om computermarkedets hastige salgsløst fra Amiga og over til PC. Ligeledes kunne man læse, at DNC inden for de næste år helt skal omdannes til et PC-blad. Jamen, er det ikke utroligt så oversete disse PC-ejere er! I årevis har de måttet lade sig nøje med PC World. Alt om Data, Datatid og et par hundrede andre engelske og tyske småblade. Kan disse Windows-fanatikere ikke lade Amiga-ejerne beholde et enkelt PC-frit blad? Husk lige på, alle I PC-ejere og softwareudviklere, at uden Amiga og C-64 var computer spillene stadig på Pacman-niveau og softwarehusenes indtjening ditto. Farvel til 42 megabytes Ultima og Wing Commander-eventyr og goddag til Pacman Meets Space Invaders 11.

Hvis Commodore, DNC og diverse softwarehuse lader Amigaen dø, så er jeg ikke længere at finde i computerjernes rækker. Commodore har aldrig forstået at markedsføre Amigaen og lanceringen af en 32-bit spillekonsol er som at gøre grin med denne herlige maskine. Man ser om og om igen, at Commodore svigter deres

egne produkter. Først C-64'eren, så CDTV og nu Amigaen. Commodore er eksperter i at ødelægge deres egne produkter med latterlig markedsføring og dårlig timing, som f.eks. lanceringen af A-600 seks måneder efter A-500+, og har så sandelig fået god hjælp af DNC og computerforhandlerne. Hvem køber en computer, hvis ham der sælger den knap nok aner, hvordan man betjener on/off-knappen og hvis det eneste software på hylderne er 23 forskellige actionspil. Sim City og Interwords?

Eller hvis de eneste artikler om computeren, skrevet på computeren, skrevet i en dybt fjollet og useriøs stil, proppet med stavfejl og platte vittigheder? Hvis ikke markedet helt skal overtages af markedets mest forældede computer, PC'eren, må og skal Commodore, DNC og softwarehusene prøve lidt mere ihærdigt at forstørre, istedet for at hæmme, Amigaens udbredelse.

Tøger Nørgaard
Bogensevej 92
5270 Odense N

Jeg forstår godt din frustration, men der er andre ting, jeg ikke forstår.

1) Hvem har sagt at Privat Computer (tidligere DNC) kun vil skrive om PC i fremtiden?

2) Hvilke andre danske PC-blade er skrevet for den læser, der ikke kun går op i det nyeste spreadsheet eller en ny bærbær klon?

3) Hvordan kan du seriøst påstå, at vi er med til at forårsage Amigaens død?! Ret mig hvis jeg tager fejl, men er den slags ikke temmelig betinget af markedskræfterne? Mig bekendt er det KØBERNE, der bestemmer hvilke computere, der klarer sig godt. Når de har bestemt sig, bestemmer udviklerne sig for, hvilke maskiner de vil programmere på og lave hardware til og deres produkter havner hos forhandlerne, hvor

der så, hvis udviklerne har læst markedet rigtigt, er en masse købere. Vi har et blad, vi skal sælge, så vi skriver om det nye, der kommer frem.

På mig virker det lidt som om, du skyder mod budbringeren, der bringer den dårlige nyhed, istedet for at acceptere, hvordan tingene udvikler sig. Det ER altså ikke vores skyld, at Amigaen, globalt set, har mistet markedsandele. Faktisk har vi gjort meget, blandt andet med Amiga Expo for at skabe noget liv omkring Amigaen.

Det samme kan siges om forhandlerne, der udstillede på vores messer. Måske var de ikke alle sammen lige opfindsomme, måske er de ikke alle lige gode til at betjene en Amiga, men så er det op til jer, kunderne, at handle hos dem, der yder den nødvendige service.

På samme måde som Commodore har måttet betale for evt. fejl i deres markedsføring.

Amigaen er ikke død endnu - kig f.eks. på spillesektionen, og spillekonsollen kan, hvadenten man kan lide det eller ej, vise sig at være den nye form, Amigaen bliver genfødt i.

Der er en spilpræmie på vej til Tøger Nørgaard.

Den "interaktive" CDTV

Her er en lille kommentar til Commodores prisnedsættelse på CDTV'en.

Jeg kan godt forstå, at Lars Jørgen Helbo i DNC 9/93 er skeptisk m.h.t. om CDTV blev sat ned, for at Commodore kunne slippe af med restlageret eller for at den skulle slå igennem. Det er jeg også, ikke mindst efter lanceringen af CD32 og mit eget køb af CDTV.

Der er nemlig en hel del mangler ved netop denne maskine, hvorfor man skal være indstillet på at ofre lidt ekstra af sine sparepenge for at komme ordentligt i gang. Her tænker jeg specielt på

en CD-Rom-afbryder (hvilket fås fra 250,- til 498,-), da CD-ROMmet står og spiser af din enlige megabyte, samt tilslutning for joysticks til de spillegale (det er ikke lige sagen at spille Goal! med en fjernbetjening!). Pris: 498,- og vupti! så kunne man lige så godt have købt en A-1200, hvis det ikke lige havde været for CD-ROMmet.

En tredje mangel ved "vidunderet" er noget så simpelt som en brugsvejledning. Jeg har faktisk fået mere ud af at gå på biblioteket og låne DNC årgang 1991. Nuvel, der medfølger en vejledning til A-500 release 1.2 (selvom CDTV kører med release 1.3.3.), men med lidt tålmodighed (for os nybegyndere), kan det lade sig gøre at komme i gang i løbet af en dag eller fire. Til selve CD-ROMmet medfølger ikke en s...! Og så kan man ellers sidde der og nosse rundt i Gyldendals medfølgende Fakta-leksikon, istedet for den, til formålet udviklede, introduktionsdisk, der sikkert havde været til betydeligt større gavn.

Nu skal det ikke kun være ris til CDTV'en. For bare man installerer CD-ROM-afbryderen, får man en A-500, og så er det jo bare at sætte sig ind i, hvordan sådan en fungerer. Derfor prøver jeg nu også at overbevise mig selv om, at CDTV'en er en udmærket "introduktionsmodel" i Amiga-verdenen og jeg oplever, heldigvis, noget positivt hver dag med CDTV. Til andre med ideer om at anskaffe sig en CDTV: Har du ikke brug for CD-ROMmet, så køb en A-1200.

Søren Madsen
Havnevej 65
4300 Skælskør

CDTV'en er en glimrende maskine, men det er en dum ide, at Commodore ikke også har vedlagt introduktionsdisken - på den lærer man faktisk meget godt, hvordan man bruger maskinen.

Det er et kendt problem, at Amiga-manualerne ikke er frygtelig meget bevendt - prøv (hvis der er penge tilbage efter alle dine opgraderinger!) at anskaffe dig nogen af de mange bøger, der er udkommet om Amigaen. Bl.a. Søren Gudixen har skrevet nogle meget instruktive bøger.

Det med prispolitikken er en lidt

speget sag, og dit råd er hermed videregivet.

Fortællingen om forside-disketten

Først vil jeg gerne sige tak for et godt blad. Som så mange andre tror jeg, at I vil få mange, mere tilfredse læsere, hvis I puttede endnu en disk på forsiden. Så vil jeg gerne spørge om, hvorfor det ikke kan lade sig gøre at man i Tyskland kan putte en disk på forsiden hver eneste måned og samtidig lave et blad til en lavere pris end jeres?

Jeg læser stadigvæk jer mest. Dernæst vil jeg gerne rose Absalon Data, som har nogle temmelig lave priser og som man godt kan stole på. Jeg har lige fået et abonnement på Privat Computer, og ideen med et gratis spil er god, men kunne I ikke finde nogen, der var lidt bedre?

Thomas Ingerslev
Risskov

Vi arbejder på at finde en god ordning med forside-disketter, men de er desværre meget dyre. Samtidig nægter P&T at sende bladet til jer abonnenter til tryksagsporto, hvis I også skal have en diskette med - og så bliver det meget dyrere. Det er nemmere i Tyskland, hvor befolkningen er 14 gange så stor, og hvor der er flere annoncører og flere købere. Med et langt større oplag end vores, optjener de også et langt større overskud og kan derfor sælge deres blad billigere og stadig få det til at løbe rundt. Vi vil også være sikre på, at det er noget godt, der er på vores disketter. Kunne du ikke lide Gunship 2000-demonen? Det meste af redaktionen spillede den i ugevis!

Vi er ret glade for ideen med forside-disketterne, og har lagt hjernen i de (forhåbentlig) rette tankefolder. Hvis nogen har gode ideer, bør de ikke tøve med at skrive ind!

Brodkassen lever stadig

Jeg, en glad C-64-ejer, skriver dette brev som et opråb om, at der stadig er liv i brodkassen. Det kan godt være, at der ikke kommer så meget nyt til den, hverken af spil eller programmer. Men! Derfor betyder det ikke, at der ikke er nogen. Da brodkassen havde sin storhedstid, blev der jo produceret en masse spil, som stadig findes. Mange af dem kan man få for en femmer, hvis man er heldig. Det kan jo alligevel ikke betale sig at sælge den: det gør hun-

drevis af andre også. Man kan jo godt få gode spil til, såsom Kick Off og Duck Tales. Derfor må jeg konkludere, at det er totalt åndsvagt at sælge den. Det kunne være rart med noget mere PC-stof, ikke kun i de geniale anmeldelser. Forøvrigt tak for et rigtig godt blad

Jens Peter Hansen
Ragnesminde Alle 38
2605 Brøndby

Det er godt at høre, at der stadig er nogen, der holder fanen højt. Min 64'er bliver da også fundet frem engang imellem, når der skal spilles Boulderdash eller Blue Max. Men spil til en femmer? Nu er du ikke ude i noget snavs, vel?

Til Privat Computer!

Tillykke med fødselsdagen! Det er rart og forfriskende at se, at computerverdens tante DNC har smidt sine krykker, sminket kvinderne og er sprunget ud med et nyt og anderledes design. Jeg er Amiga-freak med stort A, og stor var min skepsis, da jeg hørte, at der nu også skulle stå noget om PC'ere. Jeg må indrømme, at mine bange anelser blev gjort til skamme. Jeg savner ikke noget, men har tværtimod fået øjnene op for nogen af de ting, jeg ikke vidste om PC'ere. I skal bare passe på, at I ikke bruger for meget plads på "hverken-fugl-eller-fisk-artikler" om MTV eller horror. Ellers er det helt perfekt, og jeg glæder mig til at se det vokse!

Anders Sørensen
Fønstervej 45
Albertslund

Så kom endelig det blad, vi har sukket efter! Jeg er 37 og har lige impuls-købt en PC. Efter at have læst i jeres blad er jeg endelig kommet igang med WP - og nu har jeg vist også et par spil, jeg skal have købt...

Kim Herbetsen
Lemvig

Det var med stor glæde, jeg åbnede det nye blad, der lå foran mig. Det nye layout er fedt, lydkortsanmeldelsen har været savnet i månedsvis og stadigvæk var der masser af læsestof om min Amiga. Nu mangler vi bare at layoutet bliver strammet op i spilsektionen og at Christian, Jakob og Søren får 20 sider mere!

Flemming Ritzau
Vesterbrogade 88
1620 København V

Var det nu nødvendigt! Havde PC-ejerne ikke fået nok, da de fik et par spil anmeldelser? På en måde ved jeg godt, at det var uundgåeligt, men jeg kommer alligevel til at savne DNC og de mærkelige artikler, der til tider dukkede op. Jeg kniber en tåre, når jeg tænker på dengang, der var masser at skrive om på Amigaen. Der skal lyde et behersket tillykke herfra - jeg håber ikke I glemmer jeres rødder.

Torben Pedersen
Sundholmsstræde 4
8210 Århus V

Ovenstående var bare et lille udpluk af de breve, vi har fået om Privat Computer - og vi siger tak for alle lykønskningerne. Vi skal gøre vores bedste for at leve op til jeres forventninger og ønsker og husk! Vi modtager meget gerne både kritik og forslag fra jer - det er jo trods alt jer, vi skriver for!

Skadefro PC-ejer

Til Thomas Larsen, Skårup (brev i nr. 9) vil jeg sige: Nu må jeg le! Som gammel I28'er og nu PC-ejer morede jeg mig virkelig over dit læserbrev. Er Amiga-ejerne nu blevet bange for, de bliver ladet tilbage til fordel for PC'eren? Jeg husker tydeligt de episoder for nogle år siden, da 64'er-ejerne var bange for deres kæreste eje. Alle havde efterhånden droppet den til fordel for Amigaen. Nu kan alle I Amiga-ejere så føle den samme følelse, hvordan det er, når ens computer langsomt bliver uaktuel. Hvem ved. Måske er det Amigaen, der om få år må bruge den sidste luft, for at udstøde et sidste "hjælp"! Jeg siger hermed ikke, at det vil gå så slemt, men tænk lige over det, inden I brokker jer over Amiga-konverteringer af spil. Ros til Roland Rasmussen for hans vittighed.

Martin Holk Rasmussen
Parcelvej 124B
2830 Virum

Tegne-Klaus igen!

Med to nye tegninger har Klaus Dreyer virkelig understreget sit format. Især de to computere, der rækker tungen af hinanden er aktuelle, hvilket ikke mindst bliver understreget, hvis man ser indholdet af flere af brevene i denne måned. Vi siger tak med en spilpræmie og glæder os til at se mere!

Og alle de andre...

...Per Poulsen fra Christiansfeld spørger, om Aliens 3, X-Wing, Space Hulk og Stunt Island kommer til Amiga

- Svarene er ja, nej, måske og nej.

...Søren Brochdorff fra Vejle har gjort os opmærksom på, at han fandt to stavfejl i sidste nummer af Privat Computer.

- Det er rart at høre fra dig Søren, men jeg har faktisk fundet et par stykker mere.

...Martin K. Nielsen fra Faaborg spørger, om der findes nogen CDTV-klubber?

- Ikke det, vi ved af, men prøv evt. normale computerklubber. Hvis andre ved mere, må de ikke tøve med at skrive ind!

...Rikke Hansen fra Brønshøj foreslår, at vi laver en artikel om PD-musikprogrammer til Amiga'en.

- Ideen er god og er hermed givet videre til vores allesammens Gert "rytmebox" Sørensen.

...Martin Benjaminsen og Nicho lai Reinseth skal have en stor bunke tak for deres disk med Superliga og The Duel - den er et kæmpehit på forlaget!

DET VITTIGE HJØRNE

I den lille vestjyske by kommer en bonde op til lægen og siger...

- Eh har ondt i a ryg

- Er ed a'kui, spørger lægen

- Nei, griner bonden, det er a'plove

Claus M. Pedersen, Viby J

Sex er noget opreklameret lort! - Søren 5 år.

Niels Stenild, Nørresundby

Lille Kareanne leger med tændstikker på værelset og pludselig begynder gardinerne at brænde, moderen henter lille Kareanne og løber ud og de ser huset brænde.

- Bare vent til din far kommer hjem, siger moderen, men så må Kareanne jo le, for faren kom for tidligt hjem og lå og sov på sofaen

Martin Rasmussen, Odense

I Alabama ligger en død neger på fortovet. Ved obduktionen konstaterer lægen, at den døde er ramt af mindst fem skud i hovedet.

- Fantastisk!, udbrod sheriffen, Et så effektivt selvmord har jeg aldrig hørt om før!

Jimmi Schou Hansen, Tjæreborg

En sommer var der mesterskaber i surfing ude på Kattegat. En af surferne forsvandt i bølgerne og folk kom ud og fik ham reddet ind igen. Da de skulle give ham kunstigt åndedræt, var der en, der sagde

- Han lugter ad helvede til!

Så var der en anden, der sagde:

- Det er også en forkert, I har fået fat i. Ham her har skøjter på.

Jimmi Schou Hansen, Tjæreborg

- Mor, nu er jeg 15 år, må jeg så ikke gå med højhælede sko?

- Ikke tale om, Jens!

Jimmi Schou Hansen, Tjæreborg

To Atari-ejere går tur i en skov, hvor de naturligvis farer vild. Det bliver mørkt og de vil sove, men de har ikke nogen dynner. De tager 2 cykelhjul, der ligger i grøften

Om morgenen siger den ene:

- Hold kæft, hvor jeg frøs i nat!

- Det er sgu da klart, når dine egere er gået i stykker.

Per Poulsen, Christiansfeld

AMIGA TILBUD

AMIGA 1200

Incl. mus og strømforsyning

kun kr. **3.495,-**

AMIGA 1200

m/85MB HD kr. 6.695,-
m/128MB HD kr. 7.195,-
m/210MB HD kr. 9.495,-

Incl. installation og garantisejl.

CD 32

NYHED

Incl. Fakta og Gamedisk med 2 spil

kun kr. **3.495,-**

AMIGA 1200

Desktop Dynamite Pack

Incl. Digita Wordworth, Digita Print Manager, Deluxe Paint IV, Dennis og Oscar

kun kr. **3.795,-**

AMIGA 600

Incl. mus og strømforsyning

kun kr. **1.995,-**

Så længe lager haves.

Software Club

Bliv medlem af vores

Software Club

og opnå

15% rabat

på spil

Disketter

3 1/2" Floppy disketter

100% fejlfri

10 stk. kun kr. **45,-**

100 stk. kun kr. **399,-**

3 1/2" HD disketter

10 stk. kun kr. **89,-**

100 stk. kun kr. **699,-**

SEGA

Master System II

m/ joystick og spil

kun kr. **695,-**

OLSEN FOTO

Frederiksborggade 7 1360 København K (v/Nørreport Station) Tlf. 33 12 34 40
Nørretorv 16 4100 Ringsted Tlf. 57 67 05 25

EUROPAS HITLISTE

Endnu engang præsenterer Privat Computer Europas mest repræsentative computer-hitliste, hvor DU bestemmer hvad der ligger øverst på listen.

Af Mads Pedersen

Vær med og stem på dit yndlings-spil! I hele Europa stemmes der om de bedste spil lige nu - her har du chancen for at få DIN mening hørt.

På arcade charten over de bedste spil, er der ikke sket de helt store ændringer siden sidst. Flipper-spillet Pinball Fantasies er stadig helt suveræn på førstepladsen, og The Chaos Engine bevarer lige så sikkert sin andenplads. Zool og Lotus 3 har måttet forlade charten til fordel for Walker og Goal!, der har indledt jagten ved at gå direkte ind på en 6. plads, kun 14 point færre end Sensible Soccer på 4. pladsen.

Strategi-spillet suveræne nummer 1 i mere end et år, Monkey

Island 2, ligger stadig på en klar førsteplads, selvom den procentvis andel af stemmerne er faldet noget. Lemmings 2 har erobret andenpladsen, og på tredjepladsen har vi listens højeste placerede nyhed, Dune 2, som ryger direkte ind som nummer 3 (hvem sagde at to'eren aldrig er ret god?).

SEND DINE STEMME TIL:

"The Official Eurochart"
Mads Pedersen
Skolegade 3
8850 Bjerringbro

(Listen er trykt med tilladelse fra The Official Eurochart(tm)).

scandinavian entertainment software
PRÆSENTERER

ESCAPE

PC

Privateer	495,-
Privateer speech pack	198,-
NHL Hockey	495,-
7th Guest (CD-ROM)	698,-
Kasparov's Gambit	495,-
Space Hulk	498,-
Stronghold	398,-
Aces over Europe	495,-
Ultima Underworld II	449,-
V for Victory 5	425,-
Yo! Joel	298,-
Pirates!	149,-

Amiga

Dogfight	398,-
Space Hulk	398,-
Batman Returns	275,-
European Champions	275,-
Combat Air Patrol	349,-
Ishar 2	348,-
Nascar Challenge	175,-
1869 (A1200)	348,-
Civilization (A1200)	395,-
Moonstone	175,-
Allen Breed spec. edition	149,-
Overdrive	298,-
Pirates!	149,-

ESCAPE er Danmarks største specialbutik for computerspil. Det er her du finder det største udvalg - Vi har altid mere end 200 PC og 150 AMIGA titler på lager! Ring og hør om prisen på dit ønskespil - vi er billige og sender overalt i Skandinavien!

Post-ordre

PC

Day of the Tentacle	398,-
B-17 Flying Fortress	248,-
Railroad Tycoon	198,-
X-Wing OG Mission disk	475,-
Might & Magic 5	398,-
Flightsimulator ver 5	398,-
Goal	298,-
Syndicate	398,-
Wing Commander Academy	325,-
Pinball Dreams	325,-

AMIGA

Campaign OG mission disk	398,-
Moonstone	125,-
Civilization	295,-
Lost Treasures of Infocom	325,-
Syndicate	325,-
A-Train	325,-
Project X (rev. edition)	149,-
Sim Life (A1200)	325,-

SES' postordreklubber sælger IKKE public domain, shareware, kopier eller demoprogrammer! Alle spil, der sælges gennem SES, ESCAPE, ALT-Home og Kickstart er ægte (originale æsker, manualer og disketter) og uden krav til bruger om yderligere indbetalinger eller sletning efter 30 dages brug. Som en af de førende distributører af computerspil tilstræber SES en meget høj servicegrad. Har du tekniske eller spillemæssige problemer - så ring til ESCAPE!

SES' gruppens formål er at sikre computerspillere i hele Kongeriget de mest populære spil til faste lave priser. Du kan købe stort set alt, hvad der er værd at spille på din PC, AMIGA, SEGA- eller NINTENDO-computer i vores butik.

ESCAPE eller hos én af vores forhandlere (kig efter kvalitets-symbolet) til vejl. udsalgspriser, som du også har råd til. Eller du kan melde dig ind i én af postordreklubberne, hvor du får yderligere 20-40% rabat på 30-50 udvalgte titler. Udvalget fornyes hveranden måned.

ALT-home PC postordreklubben for dig, der ønsker de bedste titler til de laveste priser. Hvad mener du for eksempel om King's Quest VI til 375,-; Darklands til 398,- eller B-17 til 248,-?

KICK-start er Amiga postordreklubben for dig, der ønsker de bedste titler til de laveste priser. Vi kan bl.a. nævne Goal til 225,-; Monkey Island til 349,- eller Civilization til 295,-.

Alle priser er incl. moms

☐ Ja tak, jeg vil gerne høre mere om, hvordan jeg bliver medlem af jeres postordreklub og får et gratis spil.

Som medlem får du hver anden måned tilsendt et katalog over 30-50 af de bedste spil på markedet samt mulighed for at spare 20-40% på spillernes normalpris (der er ingen købetvang).

Medlemskab koster kr. 150,- om året.

☐ PC

☐ Amiga

Navn: _____

Adresse: _____

Nørrebrogade 1, 2200 København N • tel. 31 39 63 66, fax 31 39 27 17

PRØV SPILLET FØR DU KØBER !

De fleste PC-spil koster mange penge. Og køber du "katten i sækken" er det bare ærgerligt. Men istedet for at købe spillet med det samme, kan du jo prøve en gratis demo-version først!

Af Thomas Ellegaard

De demoer, som vi skal se på her, er IKKE lavet for at vise PC'ernes ydeevne eller lignende, men skal betragtes som en slags reklame for de pågældende spil.

Der findes to forskellige slags spil-demoer: Nogle af demoerne er spilbare versioner af det rigtige spil. Det betyder, at man kun kan spille en del af spillet. Såfremt man ønsker at spille hele spillet, må man naturligvis ud og have pengepungen op. Den anden type demo kan man slet ikke spille noget som helst af, da den nærmest er en slags lysbilledkavalkade, der ofte viser nogle rimelige flotte situationer fra spillet.

Begge typer demoer har deres fordele og ulemper. Det er klart, at de spilbare demoer er dem, der giver brugeren den største følelse med selve spillets handling.

Masser af spil-demoer

Mange af de demoer, som vi omtaler her, vil være demoer af spil som vi naturligvis allerede har testet i bladet. Du har derfor nu mulighed for at supplere de pågældende anmeldelser med rigtige demoer af spillet: Bedre forberedt kan man vel næppe være før man endeligt går ud og køber de man-

ge gode spil. I denne måned har jeg set på 4 HD-disketter med demoer på.

Alle spillene er pakkede (dvs. "mast" sammen, så de fylder mindre). For at udpakke dem, skal du først kopiere dem over på harddisken, og så blot starte dem op. Filerne er nemlig selvudpakkende, og vil oprette alle de nødvendige kataloger.

PC-Disk-1

Den første diskette i pc-demo-serien, indeholder demo'er af følgende 3 spil: Lemmings II, Tornado samt Zack (der i udpakket tilstand fylder henholdsvis 1.4 MB, 0.5 MB og 1.3 MB).

Lemmingsspillet kender de fleste jo nok, og her skal blot nævnes, at det som bekendt drejer sig om at føre de mange lemminger sikkert i mål.

Dette er en spilbar version af spillet, hvilket betyder, at du kan spille de to af banerne. Ønsker du på et vilkårligt tidspunkt at afslutte spillet, skal du blot trykke 'escape' nogle gange og du er ude af spillet. Den næste er en demo af flysimulatoren Tornado. Dette spil kræver, at du minimum er i besiddelse af Dos V5.0, en

386'er, 640 kb ram, og en VGA-monitor. Denne demo er lavet, så du enten kan spille selv, eller lade computeren vise, hvordan det skal gøres (autoplay). Ønsker du en computeropvisning skal du blot starte demo'en op med følgende parametre: "Tornado/d2".

Starter du blot "Tornado" op

og med "z" og "x" kan du bevæge dig rundt om flyet. "M" giver dig et kort, "P" er pause og et tryk på "F2", får dig til at se dit fly sådan lidt ovenfra (nej, hvor hyggeligt). Iøvrigt er spillet "shift-alt-delete"-immun, men ønsker du at stoppe (mens legen er god), så tryk "ctrl-Q". Den sidste demo

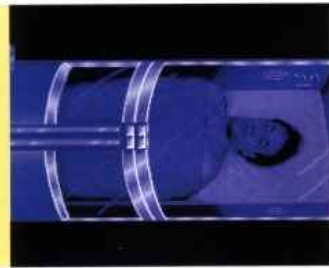

(uden parametre) har du nu et hav af muligheder. Disse er beskrevet i readme.doc, så kig en gang på denne. Her skal blot nævnes, at du med "F5" kan få et computerstyret fly (tryk flere gange, og du får forskellige fly eller sågar helikoptere at vælge imellem),

på disketten er 'Zack', fra Mindscape. Du kan her trykke "escape" et par gange, hvis ikke du gider at se opstarten. "Escape" er iøvrigt også den tast, der giver dig spillets menu. Denne menu indeholder 6 punkter: "About" fortæller dig lidt om hvem, der har

Krigsbåds-simulator Task Force 1942

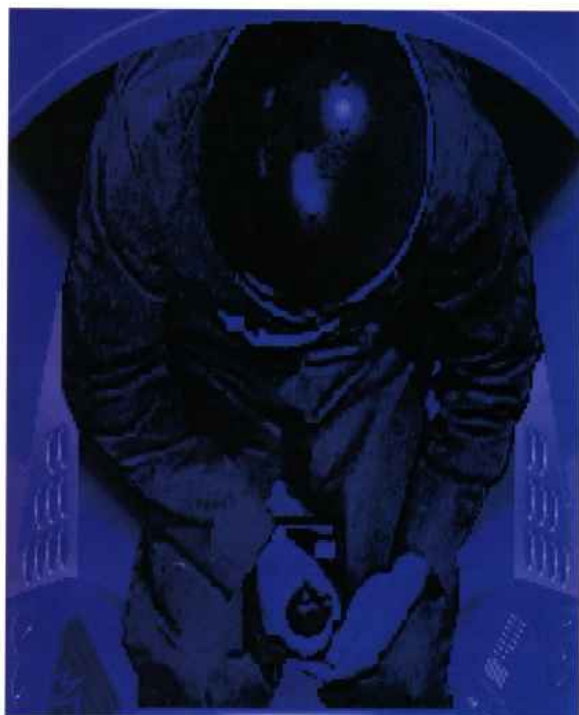

Space-action spillet Mantis XF5700

lavet spillet, "Restart" gør, at du kan starte forfra fra enten den pågældende bane, eller fra det opnåede level. "clipboard" viser hvormed afspillet Zack har klarret, "joystick" giver mulighed for joystick, "sound" kan slå baggrundsmelodien (gør straks dette!) eller lydeffekter fra (eller til), og endelig vil "quit" give dig mulighed for at afslutte demo'en.

Selve spillet går ud på at samle forskellige ting og sager, og løse forskellige småopgaver. Zack styres med det numeriske keyboard.

Få demoen fra dette spil hos os!

PC-Disk-2

Denne diskette indeholder blot en stor fil. Filen hedder "micro-pro.exe" og fylder i udpakket tilstand mere end 4MB. Den indeholder en række demoer fra softwarehuset "Microprose". Disse demo'er er ikke spilbare, men er derimod en række meget flotte lysbilledkavalkader. Disketten indeholder demo'er af følgende spil: ATAC (flysimulator), F15-III Strike Eagle (flysimulator), Task Force 1942 (Krigsbåds-simulator), Mantis XF5700 (Space-action-game), B17-Flying Fortress (Bombeflysimulator) samt Gunship-2000 (Helikopter-simulator).

PC-Disk.3

Indholdet af denne demodiskette er: Civilization, Gods og Indiana Jones And The Fate Of Atlantis (Indiana Jones IV), og fylder i udpakket tilstand henholdsvis 1 MB, 0.3 MB, samt 1 MB. Civilization-demo'en (det bedste strategispil i dette årtusinde) gennemgår kort, hvordan de forskellige menuer i spillet skal forstås og anvendes. Dette er anvendeligt såfremt du lige står og skal spille spillet for første gang.

rumstænen. Duk dig med "pil-ned". Glasset i venstre side af skærmen angiver din resterende energi. Mad giver fornyet energi. Slut spillet ved at trykke 2 gange "escape". Den sidste demo på disketten er Indiana Jones IV. Dette er en meget begrænset spilbar version af originalspillet. Spillet er fuldt musestyret, men tastatur kan også anvendes. I "The Fate Of Atlantis" skal du først finde den undersøiske by, og derefter prøve at aflure byen dens hemmeligheder. Det er kun meget få steder i spillet, hvor du rent faktisk kan dø, hvilket gør det noget sjovere. Demoen viser nu ikke så meget af spillets store styrke (og det er synd), men kan måske alligevel give en lille fornemmelse af dets store potentiale. Prøv det.

PC-Disk-4

Ja, så er vi desværre allerede nået til den sidste diskette, for denne gang. Den indeholder en spilbar demo-version af spillet "Formula One Grand Prix", fra Microprose. Spillet fylder udpakket 2.4 MB. Tryk Return et par gange for at skippe autoplay. Spillet kræver minimum 600.000 bytes. Jo mere ram (og jo hurtigere computer) du har, jo mere flydende kan du få spillet. Demo-versionen udnytter kun 8 frames pr. sec, men i originalspillet kan du få op til 25 frames pr. sec (skal simpelthen bare ses). I demo'en styrer du med komma og punktum, du accelererer med "a", og bremser med "z". Dette er, ligesom stort set alle Microprose's spil, absolut værd at købe.

B17 Flying Fortress

Bestillingsbox

De pågældende demo'er er denne gang skaffet fra RamSoft. Ønsker du en eller flere af de ovennævnte demo-disketter, skal du blot skrive et brev til mig

(HUSK at nævne, hvilke disketter du ønsker), og sammen med en check (se nedenstående priser) sende det til:

Thomas Ellegaard
Paul Bergsøe Koll.
Skodsborgvej 190
Værelse 2009
2850 Nærum

Priserne:

DEMO: 0kr. (GRATIS).

DISK+KOPIERING:
15 kr. pr. disk.

FORSENDELSE: 5 kr.
(UANSET ANTALDISKETTER).

Den næste er en demo af Gods. Til de af vores læsere, der ikke kender Gods, kan blot siges, at det er et uhyre godt action-spil. Demo'en er spilbar, og giver en god fornemmelse af spillets atmosfære. Du skyder med mellemrumstasten (KUN, hvis du har våben), og din kriger styres med piletasterne. Ønsker man at hive i et håndtag, stiller man krigeren med ryggen til dig, og lige under håndtaget, og trykker herefter mellemrumstasten.

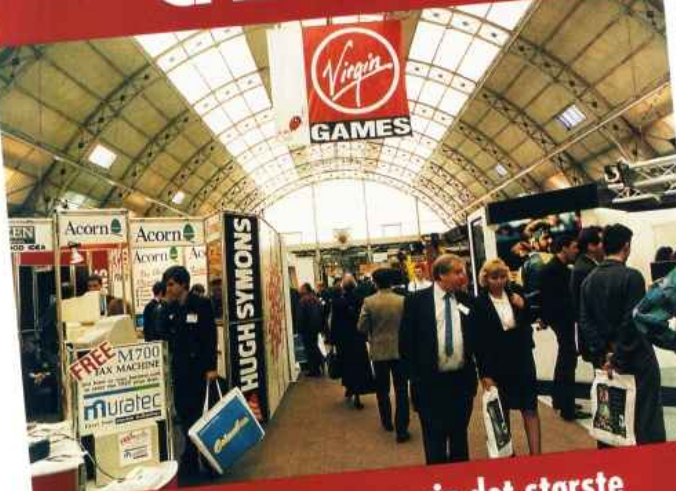
Ikke alle håndtag er nødvendigvis gode at hive i. Man hopper ved at trykke "pil-op" og "pil-højre/venstre" samtidigt. Nøgler og lign. kan opsamles ved at stille sig oven på dem, og så trykke "pil-ned" samtidigt med mellem-

Prøv Gunship 2000-demo'en for du kober spillet!

LONDON'S CALLING!

Bag "ECTS" gemmer sig det største europæiske show for computerspil. Her viser alle verdens firmaer deres bud på, hvad du skal spille de næste seks måneder. Vi var selvfølgelig med.

Af Christian Sparrevohn

Gabor og Tamas var der fra det ungarske Guru Magazin. Lord British, faderen bag Ultima-spillene, var mødt op. Hundredevis af PR-folk ventede bag deres forkromede stande. Langhårede programmører indledte samtalen om den nyeste blitterbopvektorscroll. Og vi var der selvfølgelig også. ECTS er stedet at være, hvis man har spørgsmål om fremtidens computerspil - eller hvis man gerne vil give sin egen version af svaret.

ECTS er et eventyr af 1001 computerskærme, understøttet af digital musik. I de omgivelser farer ca. 500 branchefolk fra computerspillenes indercirkel rundt og forsøger at lave de fordelagtige aftaler, de kom for. Vi havde møder med 21 af de største, og blev præsenteret for lidt mere end 200 titler. Her er lidt af det, du kan vente hos din lokale computerforretning inden for de næste måneder:

Gremlin

Man kan lige så godt vænne sig til "the characters" - mandshøje dukker af hovedpersonerne fra de mest aggressive computerfabrikanter spil, der sveder sig igennem de tynde korridorer i det store messeområde. Gremlin havde hele to: Zool og hans nyhervrede kæreste Zooz. Spilleren kan frit vælge imellem de to i Zool2, der lover hurtigere action, hele ni baner og en ny melodi til hver af dem. Zooz er en hård lille tøs, der bruger pisk istedet for Zools våben - og der er flere måder at gennemføre hver bane på. Desuden kommer deres fælles to-hovede hund Zoon sikkert også til at spille en rolle. Vi ved bare ikke hvilken. Forvent det ude til Amiga/A-1200 i første omgang.

Det længe ventede Little Divil

er på vej, men kun til PC. Spilleren styrer eventyreren Mutt, der desværre er kommet til at drikke af en forhekset kilde. Nu er han forvandlet til en djævel, og skal finde vej igennem en 3D-labyrint, der er spækket med farer og små adventuresekvenser.

Endnu en fortsættelse er på vej. Premier Manager 2 tilbyder en masse nye features til den ambitiøse fodboldmanager. Du starter i engelsk fodbold, men kan undervejs komme til at træne for en af de store udenlandske klubber. Udover de gamle ting, skal du nu også forhandle løn med spillerne, vælge mellem 16 forskellige formationer, sende talentspejdere ud i Europa, sætte billetpriserne og holde øje med den omskiftelige rente, hvis du har banklån. Meget snart ude til Amiga og PC.

Endelig er der det hårdt-pumpede Disposable Hero, der kort sagt er et meget hurtigt rumspil med alt hvad den slags indebærer af ekstravåben, masser af rumskibe, hurtig grafik, masser af skud og aliens, aliens, aliens. Snart ude til Amiga.

Sierra

Sierra har trukket sig næsten ud fra Amiga-plattformen, og kon-

må man sige, at de teknisk er nået meget langt.

Meest spændende er nok Gabriel Knight: Sins of the Father, der er et moderne eventyr i New Orleans. Gabriel er forfatter i Stephen King-stil, og det går godt. Desværre har han også den skæbne at bekæmpe ondskaben. Under sine undersøgelser af en serie voodoo-mord møder han desuden en meget smuk kvinde og kommer tæt på sin uhyggelige familiefortid. Spillet er i den særlige New Gothic-genre, der er blevet populær med bl.a. de moderne versioner af Dracula og Batman - meget lovende!

Der måtte selvfølgelig også komme en Police Quest IV: Open Season, hvor handlingen er flyttet til Los Angeles. En række mord er begået, og du skal som politikkommisær forhindre, at rækken bliver længere. Sierra har været ude og filme i LA's værste kvarterer, og grafikken er rystende!

Af andre fortsættelser kan nævnes Leisure Suit Larry 6, Quest for Glory IV og Even more Incredible Machines, og Amiga-ejerne kan se frem til deres version af Kings Quest IV

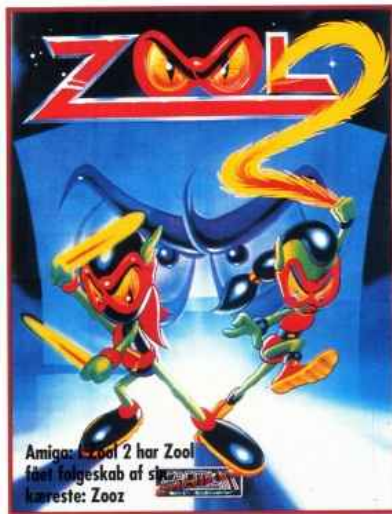
Mindscape

Mindscape er ved at vokse sig meget, meget store. På vejen intet mindre end 49 nye CD-ROM-titler, 4 CD32-titler og 10 nye floppy-titler. SimFarm fra Maxis skulle være færdigt nu, og giver dig et traktorsæde, et vækkeur, et stykke land, masser af planter og et stykke land. Det er så op til dig at så og høste, fodre dyrene og spekulere i gødning og andet stads. Til alle PC-landmænd.

Evasive Action bliver kaldt for en "realistisk flysimulator, du ikke behøver et flycertifikat for at kunne flyve" - kort sagt: masser af Dogfight. Du vælger et fly fra fortid, nutid eller fremtid og kæmper mod et andet fly. Start fra jorden, et hangarskib eller rumbarer og kæmp mod enten computeren eller en levende modstander - på en eller to PC'ere. Forvent det til jul.

Uridium 2 er for alle nostalgikerne og kommer fra troldmanden Andrew Braybrook himself. Vi ved

ikke meget om denne nye version, men det oprindelige C-64-spil handlede om at flyve frem og tilbage over et kæmperumskib og skyde alt på det! Amiga-versio-

centrerer sig nu mest om PC-udgivelser. Dem er der til gengæld også mange af, og selvom mange har kritiseret Sierra for deres noget begrænsede styresystem,

nen med særlig A-1200-funktioner er meget snart ude.

Team 17

Team 17, alles kæledægger for tiden, udvider deres produktioner til også at indeholde PC og konsol-titler - blandt sidstnævnte også nogen til CD-32. Først kommer Overdrive, som du forhåbentlig kan læse en anmeldelse af andetsteds i dette nummer. Alien Breed bliver udgivet til PC, og er en slags to-spiller-version af klassiske labyrintspil som Into the Eagles Nest og andre - her foregår det blot på en rumstation med masser af uhyggelige Aliens omkring dig. På vej er også Body Blows Galactic, der tager to af heltene fra der oprindelige spil ud til rummet, hvor de skal møde repræsentanter fra syv andre planeter. Snart ude til Amiga og A-1200. Vi kan også godt glæde os til Alien Breed 2, der uden tvivl bliver en kæmpe-sællert. For dem med den lille pengepung kommer den morsomme Bubble Bobble-klon Qwak, et eminent lille en- eller to-spiller-lavpristitel med masser af platforme, ænder, æg og gameplay. Ude før jul sammen med lavprisversioner af Assassin, Apache og den gamle Electronic Zoo-titel Cardiaxx - alle sammen til Amiga. CD-32-ejerne kan glæde sig til Alien Breed 2, Body Blows og Body Blows Galactic.

Ocean

Hvis du følger, at Ocean har eksisteret i en evighed, har du næsten ret. På ECTS kunne firmaet fejre sin 10-års-fødselsdag, og det er imponerende i så hård en branche. Første titel i år nummer 11 bliver European Champions, et fodboldspil vi omtalte i sidste måned. Derefter kommer Burning Rubber til PC, A-1200 og Amiga, der er et traditionelt racerspil. Med adrenalin i blodet skal kørerne igennem store dele af Europa og USA - ruten er op til hver enkel. Det eneste, det drejer sig om, er at komme først i mål! Snart ude, komplet med et soundtrack fra Utah Saints..

Ocean har underskrevet en 7-cifret kontrakt med D.I.D. (folkene bag bl.a. F-29 Retaliator), og resultat af samarbejdet bliver T.F.X., der giver den ambitiøse computer-pilot mulighed for at pløje sig igennem 8 forskellige kamppladser i Afrika, Europa, Sydamerika, Asien og Melle-

PC CD-ROM: T.F.X. er et hyper-avanceret komfly-spil fra Ocean. Endnu en gang bliver grænserne brudt for hvad der er grafisk muligt. Glæd dig!

imponerende og giver den fornemmelse af fart, en EFA, F-22 eller F-117 forlanger. Snart ude til PC, CD-Rom og A-1200. Naturligvis vil Ocean også gøre det, de er mest kendt for: en filmlicens. Hvadenten vi vil det eller ej kommer der et Jurassic Park-spil. Spilleren er Dr. Alan Grant, der skal genopbygge parkens hulede sikkerhedssystem. Undervejs skal der skydes en masse dinosaurer og løses forskellige under-missioner. Næsten klar til Amiga, PC, A-1200 og CD-32. Af andre kommende navne er egeren Mr. Nutz, Dennis (en Jern-Henrik-licens) og D.I.D.-spillet Inferno.

Microprose

For et år siden blev Microprose kåret til bedste Softwarehus under et tidligere ECTS-show, men der er sket meget siden da. Et millionstort underskud (i hårde engelske pund) har imidlertid ændret så meget i selskabet, at selveste Wild Bill Stealey er for-

svundet fra lønningslisten. Den store rokering, der derefter fulgte, gjorde desværre, at Microprose ikke følte, at de havde tid til at se andet end engelske blade på ECTS-showet - et klart kriterium (og meget uprofessionelt!). Vi snusede dog lidt rundt på deres stand.

Det meget imponerende SubWar 2050 foregår under havet og er en slags futuristisk u-båds-simulator. Så futuristisk at båden mere opfører sig som et jagerfly. Året er 2050 og du har en masse, du skal nå. Med torpedoer og raketter skal du kæmpe mod fjender, rekognosere og endda beskytte hvaler. Snart ude til PC og senere ude til Amiga. F-117A Stealth Fighter 2.0 og Dogfight bliver de to næste Amiga-konverteringer - i den førstnævnte kan der flyves over hele ni forskellige kampområder i en simulator, der skulle ligne det gamle F-19, men være meget mere afspudset.

Starlord er en slags galaxe-simulator, og målet er at blive intet mindre end hele galaxens kejser.

Desværre er du langt nede på rangstigen, og over dig står både en Earl, en Duke, en King og den gamle Emperor. Lov mere end du kan holde, vær snu i forhandling og skaf masser af mænd og rumskibe når slagene skal slås. Meget snart ude til PC.

F-14, Mig-29 (datadisk til Falcon 3.0) og NFL Coaches Club Football er andre kommende titler.

Virgin

Virgin udgiver nu til stort set alle tænkelige formater, og de mange skærme på Virgin's stand havde masser at byde på. De anderledes amerikanere fra Westwood Studios kunne præsentere de første glimt fra The Hand of Fate, der er efterfølgeren til Legend of Kyrandia. Kyrandia er endnu engang blevet forbandet, og du spiller pigen Zanthia, der skal bryde forbandelsen. Humoren har fået et skud vanvid og grafikken er peppet voldsomt op. Ude lige før jul til PC.

Så er der selvfølgelig Alien 3, en filmlicens med Ripley, Aliens og masser af laserlyn og splattede detaljer. Snart ude til Amiga. Cool Spot er navnet på Virgins nye spilstjerne, og er ikke meget andet end en plet. Desværre er alle hans venner fanget, og han skal rundt på 11 forskellige baner og redde dem. Måske ikke originalt, men spillet imponerer med sit meget rå soundtrack. Mortal Kombat er en arcadekonvertering og et ganske normalt slagsmålsspil. Også den populære Terminator 2-spillemaskine, der er et plaffe-ned-spil i Operation Wolf-stilen, er på vej. Otte forskellige baner og et utal af fjender skal besejres, før du kan kal-

CD32: Jurassic Park måtte jo komme i en computer-version. Desværre er CD32-udgaven ikke noget at råbe hurra for.

LONDON'S

Look what I found in your room!

CALLING!

de dig en ægte Terminator. Snart ude til PC og Amiga.

U.S. Gold

U.S. Gold programmerer stort set ingenting, men det behøver de heller ikke, når de har firmaer som Lucasfilm til at gøre det for dem. Fra den kant kommer snart Sam & Max Hit the Road, et adventure om en kanin, en hund

og deres fælles detektivbureau. Humoren er mere sort end den plejer at være, og grafikken er meget slapstick-agtig. Desværre, vil mange mene, er interfacet ændret så man nu ikke har nogen ikoner, men at alle kommandoer gemmer sig i pointeren, som vi kender det fra Sierra-spillene. Vi får se omkring jul, hvordan det gør sig på en PC.

Rebel Assault bliver kun lavet til CD-Rom, og er et nyt Star Wars-spil med masser af filmsekvenser og 15 meget afvekslende baner. Teknisk er det meget imponerende, men den flotte grafik og medrivende lyd formår dårligt at skjule det simple gameplay. Lidt bedre ser Elder Scrolls: The Arena fra Bethesda ud. Et imponerende hurtigt 3-D-rollespil af Ultima Underworld-format, der især udmærker sig ved et nyt magisystem, hvor man selv kan konstruere sine spells-kampsystemet er også forbedret i forhold til den store bunke af middelmådige rollespil, der desværre er i omløb.

Kingmaker er en konvertering fra brætspillet af samme navn, og kort fortalt foregår det i det 15. århundredes England, og spilleren har kontrol over en lille samling adelige, og skal styre dem

frem til så meget magt og indflydelse som muligt. Forbered dig på pest, hungersnød, problemer med kirken, kampe mod lovløse og generel instabilitet. Kommer til PC omkring jul.

games, Goblins III og Inca II fra Coktel Vision, Flight Simulator V fra Microsoft og alle de andre kommende stortitler. Vi gætter på, at det bliver en jul i computerflimmerens tegn.

Og resten...

Der var mange andre udstillere, men vi har prøvet at koncentrere os om de store. Hold imidlertid øje med titler som Cyber-race fra Cyberdreams, Alone in the Dark II fra Info-

PC CDROM: Rebel Assault tegner til at blive et af de mest omfattende spil set på computer, med sekvenser fra stjernekrigsfilmene.

KØB PC NETOP NU...

486DLC-33MHz
Med Enhanced CoProcessor

MED
TYSK MOMS: 8.095,-

4 Mb RAM, 170 Mb Harddisk
3.5" Diskettedrev, Minifloppy, Mus
1 Mb SVGA Grafikkort, Tastatur
14" Farvemonitor og Tastatur

8.800,-
7.040,-

Med
Dansk MomS:
Uden MomS:

TEXAS INSTRUMENT
486-33MHz

RING FOR MERE
INFORMATION...

PRIVAT

Industrivej 16-18
2605 Brøndby
43 44 37 00

Middelfartsvej 1
5000 Odense
65 91 16 27

Vesterbro 24
9000 Aalborg
98 13 34 00

AREXX-KURSUS

Så er det sidste udkald for vores miniserie, der denne gang handler om hvordan du kan styre andre programmer med AREXX.

Af Lars Jørgen Helbo

Sidste gang så vi, hvordan man programmerer i AREXX. Det, der gør sproget virkelig spændende, er imidlertid muligheden for at kommunikere med andre programmer. Det har selvfølgelig kun mening i et ægte multitasking-system som OS2 eller Amiga-DOS, og REXX/AREXX er da også udviklet til netop disse systemer.

AREXX-porten

De programmer, som AREXX skal kommunikere med, skal have en såkaldt AREXX-port. Det betyder egentlig bare, at de er i stand til at modtage kommandoer. Hvilke kommandoer et program kan modtage og forstå, kan man læse i manualen til programmet. Software-piraterne kan altså godt stoppe her, de har ikke en chance.

Værtsadressen

I manualen finder man også programmets værts-adresse. Det er det navn, som man skal bruge, for at fortælle AREXX, hvor kommandoen skal sendes hen. Værtsadressen for Art Department Professional hedder f.eks. ADPro, adressen for DigiPaint 3 hedder DigiPaint, Amiga-DOS har adressen COMMAND og AREXX-interpretøren selv har adressen REXX.

Kommandoen Address

I et AREXX-program kan man sende en kommando til et andet program med kommandoen address. Kommandoen har to argumenter. Først kommer værtsadressen for det program, der skal modtage kommandoen, derefter selve kommandoen. Prøv at indtaste følgende i Shell:

```
rx "address command dir"
Der sker nu følgende: rx sender kommandoen address med de to
```

argumenter til REXXMast, som udfører kommandoen address. Denne kommando sender kommandoen dir til værtsadressen command, d.v.s. til DOS, som derefter viser indholdet af det aktuelle katalog i vinduet. Det er selvfølgelig en rigeligt kompliceret løsning på et simpelt problem; men det skulle jo også bare vise princippet.

Den aktuelle værtsadresse

Heldigvis kan det gøres nemmere. Hvis AREXX-interpretøren i et program finder en ukendt kommando, vil den nemlig sende denne kommando til den aktuelle værtsadresse. Den kan man finde med funktionen address() og ændre med kommandoen address. Selvom de to hedder det samme, må de absolut ikke forveksles. Indtast følgende i Shell:

```
rx "say address()"
Linien undermeden vises ordet REXX, som altså er den aktuelle værtsadresse. Dermed kan man starte et AREXX-program fra et andet. Man skriver simpelthen det nye filnavn i det første program. Interpretøren vil så sende det til REXX, d.v.s. til sig selv; men når den modtager en kommando den vej, tolkes den ikke som AREXX-kommando; men derimod som filnavn. Interpretøren vil derfor forsøge, at load og udføre den nye fil. Det minder meget om Basic-kommandoen Chain.
```

Fyraften

Med kommandoen address kan man imidlertid også ændre den aktuelle værtsadresse. Her er et lille eksempel:

```
/* Fyraften */
address command
do until Time(h)>16
end
cd SYS:utilities
run clock 0 0 640 256
```

Programmet indtastes i editoren og saves under navnet Fyraften. Derefter startes det med kommandoen:

```
Run rx Fyraften
```

Programmet lægger sig i baggrunden indtil klokken bliver 5 om eftermiddagen, så vil det åbne et nyt vindue med et ur, der fylder hele skærmen.

Men lad os se lidt på, hvad det er der sker. Først gøres command til den aktuelle værtsadresse. Det betyder, at alle efterfølgende ukendte kommandoer sendes til DOS.

Derefter følger en tom sløjfe, som kører indtil computerens interne ur viser 17. Denne sløjfe består udelukkende af AREXX-kommandoer, som udføres af interpretøren. Programmets to sidste linier består derimod af DOS-kommandoer, dem kender interpretøren ikke, så de sendes til den aktuelle værtsadresse, command, d.v.s. til DOS.

Andre programmer

Vi har her brugt DOS som eksempel på et program. AREXX kan kommunikere med; men læg mærke til, at det bare er et eksempel. Proceduren er præcis den samme, uanset om det er CanDo, Bars & Pipes, Superbase Pro 4 eller et af de mange andre programmer, som har en AREXX-port. Når vi har brugt DOS som eksempel, skyldes det kun, at alle så har mulighed for at afprøve det i praksis. For som sagt i begyndelsen, uden den originale manual til programmet, kommer man ikke ret langt. Der og kun der finder man værtsadressen og de kommandoer, som programmet kan modtage fra et AREXX-program.

Navnekonflikter

Interpretøren vil altså udføre alle AREXX-kommandoer, og sende

resten til den aktuelle værtsadresse. Men hvad nu, hvis den eksisterende kommando hedder det samme som en AREXX-kommando. F.eks. findes break, date og time både som AREXX- og DOS-kommando. Da interpretøren kender disse ord, vil den ikke sende dem til DOS.

Hvis det var det, der var meningen, kan man imidlertid igen bruge kommandoen address:

```
address command date
Nemmere er det dog med et lille trik. Man indsætter en tom string umiddelbart foran kommandoen:
```

```
__date
Det er altså to enkelte anførselstegn uden mellemrum imellem, der står foran kommandoen. Da en AREXX-kommando ikke kan begynde med en string, sendes hele linien til værtsadressen; men da den foranstående string er tom, falder den væk undervejs.
```

Afslutning

Det var så sidste lektion i vores AREXX-minikursus. Der kunne bestemt siges meget mere om AREXX; men pladsen er begrænset, og en dygtig programmør bliver man først og fremmest gennem øvelse. Vi kan derfor kun opfordre til, at gå igang med programmeringen, mulighederne er nærmest ubegrænsede.

AREXX-KURSUS

1. Indføring, betjening
2. Programmering
3. AREXX som styresystem

DET ALTERNATIVE HJØRNE

-TOOLMANAGER

Få din Amiga-Workbench til at bevæge sig, mens den taler. Virkelighed med programmet ToolManager.

Af Anders Christensen

Som bekendt er en af fordelene ved Amigaen dens brugervenlige programflade kaldet Workbench. Fra denne brugerflade kan man starte programmer, og i det hele taget holde styr på sine filer. Commodore har forbedret den originale Workbench her på det seneste, og den er nu ganske præsentabel i forhold til sine kon-

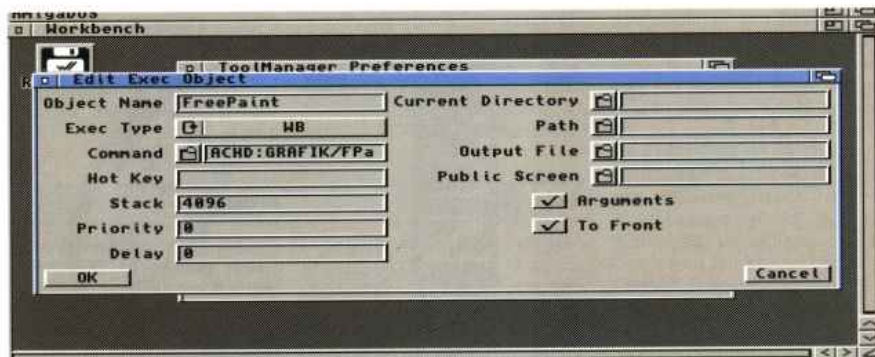
te andre informationer. Uheldigvis kommer disse .info filer let til at spolere overblikket, når f.eks. din kommando benyttes i CLI'en. ToolManager løser dette problem ganske enkelt, for med dette program kan du opbevare alle dine ikoner i et directory, og dermed gøre arbejde i CLI betydeligt mere overskueligt.

For at lave dette trick, er du først nødt til selv at opbygge din programflade. Til det formål stiller ToolManager otte forskellige objekttyper til rådighed, og når disse objekter til sidst flettes sammen, skulle du meget gerne have kreeret din egen modulopbyggede brugerflade.

FAKTA:

Navn:	ToolManager 2.0
Programmer:	Stefan Becker
Type:	Giftware
FFish:	752
Saga BBS:	TOOLM.lha
Pris:	Bestem selv (Læs manualen)

OBS: ToolManager fungerer kun under Release 2 og opefter. Alle med Workbench 1.3 og der under bliver nedt til at opgradere.

Exec objektet er den del, som starter det ønskede program eller ARexx script

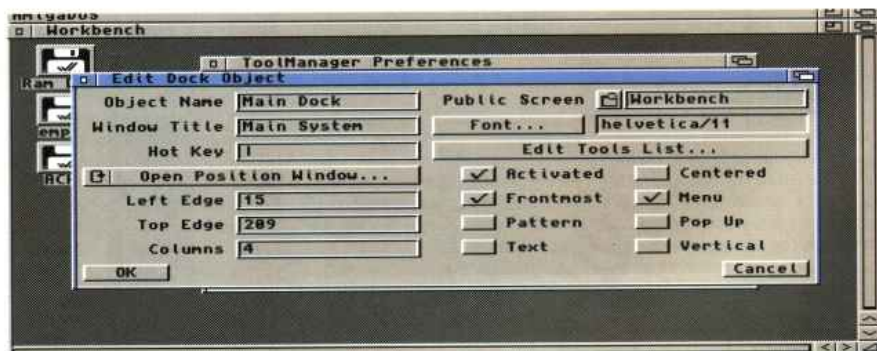
kurrenter på andre maskiner. På PD markedet findes der også en række programmer med det formål at forbedre din Workbench. Vi faldt over programmet ToolManager af Stefan Becker, der giver dig chancen for at ændre din Workbench.

Samler ikoner i et directory

For at tegne de mange ikoner i din Workbench, skal systemet bruge en .info fil i pågældende directory. I filen ligger data til billedet i ikonet og derudover en ræk-

Start ARexx scripts

Efter at have placeret de forskellige dele rundt om på disken, hvor de hører hjemme, kan du starte selve editoren. Du skifter objekttype med det øverste gadget, og vigtigst er uden tvivl Exec objektet, der sørger for at starte en applikation efter eget valg. Du kan bl.a. definere om programmet skal startes i CLI'en, således

Med Dock Windows, kan du samle en række ikoner i et vindue og dermed gøre systemet mere overskueligt.

du undgår den kedelige besked "CLI usage only", som visse programmer ynder at fortælle brugere, der forsøger at starte dem fra Workbench. Også AReXX scriptsupporteres, og kan benyttes på lige fod med andre metoder. En række andre parametre kan også indstilles såsom Stack size, path og hotkey. Efter et klik på "Ok" bliver objektet placeret i vinduet, og du kan nu fortsætte opsætningen.

Brug Animbrush som ikon

Hvis du vil lave et ikon på Workbench skærmen, er det nødvendigt med en eller anden form for tegning. Her benyttes Image objektet, og du indtaster blot en path til det billede, du ønsker at benytte. Almindelige brushes og

ter med ToolManager. Et medfølgende utility startes, og kan til enhver tid aktiveres via AReXX, således du kan afspille samples eller måske benytte Amigaens interne snakketøj. På den måde kan du få amigaen til at sige, hvilket program startes op.

Luk dit vindue

Udover de almindelige ikoner, kan du med ToolManager også lave Dock Windows. Som navnet antyder, er det et vindue, hvori der er placeret en række objekter. I modsætning til ikoner, skal der dog ikke dobbeltklikkes for at aktivere disse objekter. Et Dock Window kan du lukke som normale vinduer, men derudover kan det også kaldes frem vha. en hotkey. Hvis du vil gøre det end-

mulighed savnede jeg under testen, og det ødelægger muligheden for at modulopbygge sin brugerflade fuldstændig.

Suveræn support

Der følger en voldsom bunke dokumentation med programmet, og selve manualen er at finde i en engelsk, tysk og svensk version. Derudover medfølger den også i form af specielle Amiga-Guide filer, der gør opslagsarbejde noget nemmere. Ja selv TeX programmet supporteres med specielle filer. Hvis du vil læse om ToolManager, er der metoder nok! Brugere med Workbench 2.1 eller derover, kan glæde sig over at programmet supporterer locale, og du får otte sprog at vælge imellem. Med på disken er der et

Konklusion

ToolManager er et godt system, men den er endnu ikke god nok til at køre alene. Som supplement til den almindelige Workbench, er den derimod fortræffelig. De mest almindeligt benyttede programmer kan samles i et Dock Window i bunden af skærmen, og det resulterer i hurtig adgang til sit værktøj i det daglige. Når du samtidig har muligheden for at afspille samples, gør ToolManager utvivlsomt det hele noget morsommere. Derfor er det fornuftigt nok, at høre følgende citat, når man aktiverer sin virus-killer.

"The 9000 series is the most reliable computer ever made."

HAL 9000, 2001
A space odyssey

Her er selve editoren, hvorfra systemet laves. Dens fornuftige brugerinterface gør den meget behagelig at arbejde med.

.info filer supporteres, men som noget helt specielt kan du også vælge en AnimBrush fil. Det betyder reelt, at dit ikon bevæger sig, når du klikker på det. Du kan selv lave disse animerede ikoner med et tegneprogram, som supporterer AnimBrush filer. Det smarte ved Image objektet er, at du kan benytte det i mere end et ikon, og på den måde få mere plads på din disk.

Få din Workbench til at sige noget.

For at kreere et ikon på skærmen, vælger du simpelthen ikon objektet, og angiver de Image og Exec objekter, som benyttes i netop dit ikon. Hvis du hiver ikonet til en tekstfil over ikonet til en teksteditor, vil denne starte op med den pågældende tekstfil. En utrolig smart feature, som sparer en masse tid.

For de af jer, som syntes jeres Workbench let bliver for tavs, kan der også laves Sound objek-

ter, som kun mere enkelt, kan et Dock Window også skrive teksten på Exec objekterne i stedet for at vise et image, og derved gøre loadtiden mindre.

Desværre kan du ikke åbne et Dock Window, med mindre du benytter en hotkey. Du kan med andre ord ikke få et ikon til at aktivere et Dock Window. Denne

hav af brushes, animationer og .info filer. Der medfølger endda ikoner til en række af de mest populære programmer på det kommercielle marked. Som om det ikke var nok, er selve source koden til programmet også vedlagt.

Her det færdige resultat, som det kan komme til at se ud på din skærm. Et eneste Dock Window gør din Workbench meget mere overskuelig.

SÅDAN FÅR DU PROGRAMMET

Postordre:

Michael Jensen
Postbox 2134
6705 Esbjerg V
Tlf: 75145180
Postgiro 1 93 52 40
Pris: 20 kr. incl. diskette og porto
1 uges leveringstid

BBS System:

COM-BBS
2400-9600 baud, 24h, 8N1
Tlf: 33132003

SAGA AmigaBBS
2400 baud CCITT, 14400 bps
HST/42bis, 8N1
Sysop: Per Hansen
Tlf: 31163217

Næste nummer af Danmarks bedste EDB-blad

- udkommer allerede torsdag d. 25. november, og her kan du bl.a. læse om:

Kæmpe PC-joystick test:

vi kigger på hele 15 af slagsen, der også indbefatter nogle af de mere "underlige"!

Lav dit regnskab hjemme:

Der dukker flere og flere programmer op, der skal kunne ordne dit privat-regnskab derhjemme. Vi kigger nærmere.

Send dine PC eller Amiga-tegninger ind til os:

vi belønner de fire bedste billeder med gode, skattefrie kroner - og så kommer dit billede i bladet!

Video-grabberere:

Put et kort i din PC, og se TV på din monitor. Samtidig kan du "fange" et TV-billede, gemme det på din harddisk, og så gå ind og redigere i det bagefter! Vi tester!

Har de regnet skatten ud?

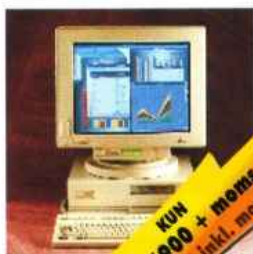
Både Politiken og Børsen har lavet skatteprogrammer til din PC, der skal kunne regne din nye skat ud, i forbindelse med skattereformen. Kan de nu også det?

Med forbehold for ændringer.

COMPAQ

Råstyrke og Kvalitet

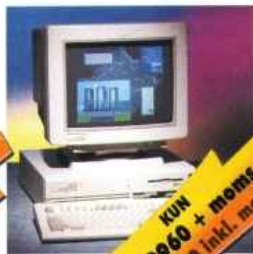
KUN
Kr. 36900 + moms
Kr. 46125 inkl. moms

COMPAQ DeskPro 5/60M model 510/w; 60 MHz Intel Pentium CPU, 8 MByte RAM, kan udvides til 144 MByte RAM, 510 MByte harddisk Fast-SCSI-2, MEGET fin udnyttelse af Pentium CPU via Compaqs banebrydende Triflex arkitektur, COMPAQ QVision 1280 grafikort, MS Windows 3.1 + MS DOS 6.0, tastatur og mus. Ren råstyrke for den krævende bruger. Kan leveres med MS Office merpris Kr. 2900 + moms. 3 års garanti med 1 års fri service på Deres adresse inkluderet i prisen.

KUN
Kr. 16900 + moms
Kr. 21125 inkl. moms

COMPAQ DeskPro 66i model 240/w; 66 MHz Intel 80486DX2 CPU i ZIF sokkel P24T, 8 MByte RAM, kan udvides til 32 MByte, 240 MByte harddisk, COMPAQ QVision 1024 grafikort med 1 MByte VRAM (kan udvides til 2 MByte), MS Windows 3.1 + MS DOS 6.0, tastatur og mus, Business lydkort med mikrofon inkluderet. En meget fin PC, der kan alt det. De ønsker. Kan leveres med MS Office merpris Kr. 2900 + moms. 3 års garanti med 1 års fri service på Deres adresse inkluderet i prisen.

KUN
Kr. 9960 + moms
Kr. 12450 inkl. moms

Et SUPERTILBUD fra COMPAQ: Compaq ProLinea 4/25s-model 120/w til Kr. 9990,- + moms inklusive Compaqs 14" SVGA monitor, tastatur, mus, MS Windows 3.1 + MS DOS 6.0. ProLinea 4/25s har 4 MByte RAM, 120 MByte harddisk og er baseret på Intels 80486SX processor i en 25 MHz version. En glimrende maskine, der opfylder de flestes behov for en kraftig arbejdsplads af en god kvalitet. Hvorfor købe plastikvarer, når du kan få en Compaq. 3 års garanti og 1 års fri service på Deres adresse er også her inkluderet i prisen.

COMPAQ, når du vil have ægte Compaq kvalitet til den bedste pris fra en anstændig leverandør.

☐ JA TAK

Vi bestiller hermed ☐ til Compaq ☐ til omgående levering. Frigten er inkluderet i prisen.

☐ JA TAK

Vi vil gerne kontaktes af en konsulent med henblik på en samtale om mulighederne.

Firma
Navn
Adresse
Postnr./By
Tlf.

Kuponen sendes efter fax til

BD Data

BD Data & Kommunikation
Reventlowvej 70 - 5000 Odense C
Tlf. 66138981 - Fax. 66138983

VI TAGER DET SJØVE ALVORLIGT TIL BÅDE AMIGA OG PC

Professor Graham Bumhug, Canada udtaler: Det har ved mange forsøg vist sig yderst fremmende for det menneskelige sind at beskæftige sig med kreativ underholdning på computerne.....

KARAOKE

Til CDTV/CD-32
Komplet mixer
m/mikrofon
998,-

Masser af titler 198,- pr. CD

LYDKORT PC

Sound Galaxy (alle med højttalere)

BX II..... **798,-**
NX II..... **998,-**
NXpro..... **1298,-**
NXpro16..... **1998,-**
Multimediepakke med
CD-ROM- drev, NXpro
og 2 CD'ere..... **2998,-**

ZY-FI PC

Komplet forstærkersystem med 2 stk. 3-vejs
højttalere, egen
strømfors. medfølger..... **498,-**

VIDEOGRABBERE PC

Snap billeder direkte fra video'en!

VIDI-12 AGA..... **1498,-**
VIDI-12 RT AGA..... **2898,-**
VIDI-24 RT AGA..... **3998,-**
Media-pro+..... **3498,-**
Media-pro SUPER+..... **4498,-**

CD-ROM DREV & SKIVER PC

Mitsumi drev komplet kit til
indbygning
med ekstra CD... **1998,-**
Masser af CD'ere, ring og
få listen. Priser fra 98,-

SOUNDSAMPLERE PC

Snup lyden direkte
ind i computeren!
Smartsound med
kabler og prg. **398,-**
Megamix med kabler
og et supergodt
program samt
gennemført
printerport..... **598,-**

SCREEN BEAT

2 højttalere med forstærker.
Smart ophæng.
U/strømf..... **298,-**
M/strømf..... **398,-**

HÅNDSCANNERE PC

256 gråtoner, PC
op til 800 dpi.
m/ prg..... **1798,-**
64 ÆGTE gråtoner
op til 400 dpi.
m/ prg..... **1298,-**

HOTLISTEN:

HARDDISKE

A1200/600,85 MB..... **2698,-**
A1200/600,128 MB..... **3498,-**
A1200/600,210 MB..... **4998,-**
A500/500+, 130 MB..... **3998,-**
A500/500+, 170 MB..... **4698,-**
A500/500+, 250 MB..... **4998,-**
PC AT-BUS, 130 MB..... **1898,-**
PC AT-BUS, 170 MB..... **1998,-**
PC AT-BUS, 250 MB..... **2498,-**

RAM
RAMjet A1200 4 MB, 14 MHz FPU..... **3498,-**
TURBOjet A1200 4 MB, 14 MHz FPU,
68030 (MMU) CPU 28MHz..... **5998,-**
PCMCIA-kort 2 MB A600/1200..... **1398,-**
RAMkort A600 med 1 MB og ur..... **698,-**
SIMM-modul 1 MB..... **698,-**
SIMM-modul 4 MB..... **1898,-**

MODEM
2400 baud intern..... **498,-**
2400 baud extern..... **998,-**
9600 baud extern..... **2498,-**
14400 14/14 modem/FAX..... **3198,-**
alle incl. kabel og software
Interoffice komplet kontorpakke
før: **1498,-** NU.. **698,-**

**RING OG FÅ ET
GRATIS KATALOG
PÅ TLF. 42 28 87 00**

**PRØV OGSÅ
BMP-BBS: 42 11 04 02**

Alle priser er incl. 25% moms. Der tages forbehold for trykfejl og prisændringer.

DANMARKS *STØRSTE UDVALG *BEDSTE SERVICE *LAVESTE PRISER

BUTIKKEN MIDT I KØBENHAVN
Peder Hvitfeldts Stræde 4
1173 København K
Tlf. 33 33 07 27

Mellem Rundetårn og Dælls
200 m til Nørreport Station

ÅBNINGSTIDER
Man. - Tors.:
10.30 - 17.30
Fredag:
10.30 - 18.00
Lørdag:
11.00 - 14.00

POSTORDRE
TIL HELE LANDET
Industrivej 19
3320 Skævinge
Tlf. 42 28 87 00

Postordretelefon er åben

Ring og bestil
eller send din
bestilling pr. brev.
Vi sender til dig
omgående!
Porto for for-
sendelse kr. 30,-
uanset vægt
Efterkravsgebyr
kr. 25,-

Ki POSTBESØRGET BLAD (1535 AP.V)
Bisp 1303536 BLADNR. 51569

St STEFFENSEN, FLEMMING
FEJØVÆNGET 34, TRUE
Rose DK-8381 MUNDELSTRUP

Ludwig von Münchow

Ramsherred 13. 6200 Åbenrå. Telf. 74 62 33 40

Centrum Foto & Data

Kongensgade 82. 6700 Esbjerg. Telf. 75 13 72 55

Sæt lyd på oplevelserne!

Game Wave 32

Nyudviklet lydkort, der som det eneste både understøtter Roland MT 32 (+MPU-401) og Soundblaster samtidig.

Surprise tilbud

Kom ind og se
joystick:
PC og Amiga.

Amiga:

G-2000, Helikopter simulator
Sensible Soccer, fodbold
B-17, Flying Fortress,
flysimulator

PC:

Michael Jordan, Basketball
Falcon 3.0, flysimulator
Taskforce 1942, skibssimulator

Kr. 259,-

Allerød Computer Center

M. D. Madsensvej 12. 3450 Allerød. Telf. 42 27 18 50

Reidl Foto & Data

Algade 27. 4000 Roskilde. Telf. 42 35 40 42

Hagner Data

Ahlgade 30. 4300 Holbæk. Telf. 59 44 55 30

Olsen Foto

Frederiksborggade 7. 1360 København K. Telf. 33 12 34 40
Nørretorv 16. 4100 Ringsted. Telf. 57 67 05 25